

ÉSZAKI EVANGÉLIKUS
EGYHÁZKERÜLET

2025

KERÜLETI KRÓNIKA

A MAGYARORSZÁGI EVANGÉLIKUS EGYHÁZ
ÉSZAKI EGYHÁZKERÜLETÉNEK ESEMÉNYEIBŐL

Tartalom

Előszó	1
1. Az év témái	2
1.1. Házasság és elköteleződés	2
1.2. Találkozó Veled	3
1.3. Püspökválasztás	7
2. Így élünk mi: Egyházmegyéink életéből	14
2.1. Borsod-Hevesi Evangélikus Egyházmegye	14
2.2. Budai Evangélikus Egyházmegye	17
2.3. Dél-Pest Megyei Evangélikus Egyházmegye	26
2.4. Észak-Pest Megyei Evangélikus Egyházmegye	30
2.5. Hajdú-Szabolcsi Evangélikus Egyházmegye	33
2.6. Nógrádi Evangélikus Egyházmegye	37
3. Kapcsolatban vagyunk	40
4. Pillanatképek a püspöki szolgálatokból	44
5. Közgyűlések, jelentések az egyházkerületben	50
5.1. Közgyűlések	50
5.2. Püspöki jelentés	52
5.3. Püspöki szolgálatok 2025. évi statisztikája	55
5.4. Fabiny Tamás publikációi 2025-ben	56
5.5. Fábri György egyházkerületi felügyelő jelentése	58
6. Személyi hírek	62
Ordinációk	62

Előszó

A könyörülő Istené

FABINY TAMÁS • PÜSPÖK
(ÉSZAKI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET)

„Nem azé, aki akarja, nem is azé, aki fut, hanem a könyörülő Istené...” (Róm 9,16)

Ottlík Géza *Iskola a határon* című regényének kezdete: „Non est volentis, neque currentis, sed miserentis Dei.” Ez a bibliai idézet Isten végtelen irgalmáról, könyörületességéről beszél. Az óhatatlanul mindig töredékes emberi szándékot, akaratot ehhez az isteni elváráshoz kell mérni. Még árnyaltabb a katolikus Biblia szövegezése: „Nem azé, aki erőlködik, sem azé, aki nyomul, hanem a könyörületes Istené”. A bibliai elhívástörténetekben is találkozunk ezzel. Mózes dadogott, s háritani akarta ezért a rábízott feladatot, Péter méltatlannak érezte magát, mikor felkiáltott: „Távozz tőlem, Uram, mert bűnös ember vagyok!” (Lk 5,8) Saul üldözte a keresztényeket. De később mindegyik betöltötte a hivatását, mert Isten kegyelmi állapotba hozta őket. Alkalmatlanságuk ellenére választotta ki őket, mert Isten soha nem a tökéletesen alkalmasokat hívja el, ő az, aki alkalmassá tesz minket az általa rendelt szolgálat betöltésére.

Az ószövetségi Saul utáni királyt kereső Sámuel Isaihoz ment, hogy a fiai közül válassza ki

Izrael új uralkodóját. A büszke apa egymás után hozza elé a fiatal legényeket, de a próféta csak a fejét csóválja. Nem, egyik sem az, akit az Úr rendelt. Kétségbeesetten kiáltott fel: „Nincs másik fiad?” (1 Sám 16,11) Ekkor Isai a legkisebbért, Dávidért küldetett, aki a mezőn őrizte a nyáját. Azért a fiúért, aki szinte láthatatlan volt a bátyjai mellett. Nem hiába szólt Isten figyelmeztetése Sámuelnek: „Ne a külsejére, se a természetének nagyságára ne tekints, mert én elvettem őt. Mert nem úgy lát az Úr, ahogy az ember lát: az ember a külsőt nézi, de az Úr a szívet nézi.” (1 Sám 16,7) Ekkor felkente Sámuel Dávidot, s az Úr lelke szállt rá. Ne felejtjük Jézus szavát: „Nem ti választottatok engem, hanem én választottalak titeket...” (Jn 15,16)

A 2025-ös év egyik fő eseménye a püspökválasztás volt. A Kerületi Krónika sok mindent felidéz ebből a mindannyiunkat gazdagító, transzparens folyamatból.

A fenti biblikus megállapítások nem csak a püspöki szolgálatra igazak. Valamilyen formában mindnyájunkat elhívott, kiválasztott az Úr. Imádkozzunk kitartóan, hogy az ő akarta érvényesüljön személyes életünkben és egyházkerületünk egészében!

1. Az év témái

1.1. Házasság és elköteleződés éve

HEGEDÜS-FABINY BLANKA ÉS HEGEDÜS KENDE

Az egyensúly különös összjátéka

Nehéz lenne azt állítani, hogy elsiettük volna a házassághoz. Az eljegyzésünket hatéves kapcsolat előzte meg, amely gazdag volt örömeiben, de kihívásokban is. Bízató jelekkel vágtunk neki a párkapcsolatnak, hiszen mindketten többgyermekes lelkészcsaládból érkeztünk, és nagyon sok mindenben hasonlóan gondoltunk, legyen az a család, a jövőkép, vagy éppen az Istennel való kapcsolat kérdésköre. Ez alatt a hat év alatt egyetemistákból váltunk többé-kevésbé felelős, teljes felnőtté, miközben átéltünk együtt egy koronavírusból, valamint egy 8 hónapos amerikai ösztöndíjből fakadó távollétet is. Bár ezek a közös alapok és élmények egyre inkább rávilágítottak arra, hogy a kapcsolatunk és az egymás mellett való elhatározásunk komoly, „hosszútávú” lesz, a teljes bizonyosságot végül mégiscsak a lánykérés tudta megadni. A házasság így számunkra a bizonyosságot jelenti. A rengeteg bizonytalanság mellett feltűnt valami teljesen stabil mindkettőnk életében: a másik. Jó érzés tudni azt, hogy akár mit is hoz számunkra a jövő, abban nem leszünk egyedül, valaki lesz ott mellettünk, aki velünk együtt örül, vagy éppen mindent megtesz, hogy felsegítsen, ha mélyre kerülnénk.

2

Elbízni azonban sosem bízhatjuk el magunkat. Patetikusközhelynek érződik a kijelentés, miszerint egy házasság sok munkával jár, ugyanakkor az első év alatt rá kellett jönnünk, valójában mekkora igazság is ez. Az elköteleződés mindennapos feladatot is jelent, a közös jövőért tennünk kell továbbra is, nem dőlhetünk hátra. Az eltérő személyiségünk-ből adódó különbségeket, az egyes helyzetekre adott más érzelmi reakciók okozta feszültségeket tudnunk kell kezelni, ebből pedig akad bőven. Míg egyikünk kalandvágyóbb és sokszor kevésbé megfontolt személyiség, addig másikunk szeret a komfortzónáján belül maradni és óvatosan haladni előre. Ez sokszor

vezet konfliktusokhoz, ám remek lehetőség is arra, hogy a házasságunk mindkettőnk számára az egyensúlyt is jelenthesse az életében. Nem árt az aggódó fék egy olyan ember számára, aki elszabadult hajó-ágyúként rohan bele a vakvilágba, de jól tud jönni a kényelemből néha kizökkentő erő olyasvalaki számára is, aki magától nem biztos, hogy kilépne az ismeretlenbe.

Így válik a házasságunk a hasonlóságok és a különbségekből adódó egyensúly különös összjátékává, amelynek most, 10 hónap elteltével még bőven csak a felszínét kapargatjuk. A mélyvíz még csak most jön.

1.2. Kutassuk Isten terveit!

Találkozó Veled – missziói nap Salgótarjában

KÉZDI BEÁTA • FŐSZERKESZTŐ
(EVANGÉLIKUS INFORMÁCIÓS SZOLGÁLAT)

Ezer résztvevővel zajlott le szeptember 20-án az idei Találkozó Veled, az Északi Evangélikus Egyházkerület missziói napja Salgótarjában. Az alkalom kiemelt programja volt a püspökjelöltek fórumbeszélgetése. A jelenlévők meghatóan búcsúztak a találkozóztól idén utoljára megrendező, jövőre nyugdíjba vonuló Fabiny Tamás püspöktől.

Az esemény kezdetén Bence Gábor megénekelte az érkezőket. A nyitóáhitatot Horváth-Hegyi Ádám tartotta a bibliaolvasó Útmutató e napra rendelt ószövetségi igéje alapján: „Taníts akaratom teljesítésére, mert te vagy Istenem! A te jó lelked vezéreljen az egyenes úton!” (Zsolt 143,10) A salgótarjáni lelkész a találkozó mottójául is választott „*Taníts akaratom teljesítésére...*” szakasz kapcsán arról szolt, hogy az Úr akaratának megtartása gyakran nem a kényelmes út. És bár a *teljesítés* szót hallva gyakran asszociálunk a teljesítményre, inkább arra fontos figyelni, hogy a hitünk ne maradjon csak egy szép gondolat, hanem váljon tettekké.

Ezt követően Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke röviden köszöntötte az egyebgyűlteket, majd átadta a szót Fenyvesi Gábornak, Salgótarján Megyei Jogú Város alpolgármesterének, aki a helyi evangélikusság történetét is felidézte beszédében, kiemelve, hogy szük-

ség van az ilyen rendezvényekre, mert reményt adnak, erősítik a hitet, és az összetartozás élményével is megajándékoznak.

Szabó András esperes látványos vetített képes előadásban mutatta be a Nógrádi Evangélikus Egyházmegyét, a helyi evangélikus templomokat és azok történetét, majd a délelőtti műsor rész fő programja, a püspökjelöltek fóruma következett. Az esemény központi témáját a gyülekezetépítés adta. A sok részletre kiterjedő, jól strukturált beszélgetés moderátora Gundel Takács Gábor volt.

A pódiumbeszélgetést követően a városi sportcsarnokban egybegyűlt ezerfős közösség az ároni

áldás szavait énekelve, állva mondott köszönetet Fabiny Tamásnak és feleségének, Katalinnak.

Délután több programból is választhattak a résztvevők. Az evangélikus templomban Bence Gábor tartott – a nagy érdeklődésre tekintettel egymás után kétszer is – előadást *Miért különbözik egymástól gyökeresen a komoly- és a könnyűzene?* címmel, a gyülekezeti teremben pedig Adámi Johanna festményeit és képmeditációját lehetett megtekinteni.

Közben az egyházmegyei missziói lelkészek, valamint az országos missziói lelkész bibliaköri alkalmakat tartottak a reggeli áhítat zsolttárigéje alapján a sportszarnok melletti általános iskolában. Hegyi Péter, a Salgótarjáni Városfejlesztő és Turisztikai Kft. turisztikai vezetője a környék különleges természeti kincseit ismertette a sportszarnok tanácstermében, a színpadon pedig a Platon Karataev-duó meditatív koncertjét hallgathatták az elcsendesedésre vágyók.

4

Fabiny Tamás az ünnepi igehirdetés alapigéjéről Jer 29,11–15-öt választotta: „Mert csak én tudom, mi a tervem veletek – így szól az Úr –: jólétet és nem romlást tervezek, és reményteljes jövő az, amelyet nektek szánok. Ha segítségül hívtok, és állhatatosan imádkoztok hozzám, akkor meghallgatlak benneteket. Ha kerestek majd, megtaláltok engem, ha teljes szívből kutattok utánam. Meg-

engedem majd, hogy megtaláljatok – így szól az Úr –, és jóra fordítom sorsotokat: összegyűjtelek titeket minden nép közül; mindenholnan, ahová csak szétszórtaalak – így szól az Úr –, és visszahozlak

erre a helyre, ahonnan fogságba vitettek titeket.” „A babiloni fogságban élőknek ekkor szólal meg az Úr, hogy van jövő. Van jövője a szétszórattásban élőknek és az otthon maradottaknak. De mindennek csak akkor lesz valósága, ha imádkoznak az Úrhoz, megbánják bűneiket, és felismerik, hogy Isten terve valósulhat meg, ha ők engedelmeskednek – mutatott rá a püspök. – »Csak én tudom, mi a tervem veletek« – ezt a mondatot szeretném a szívetekre helyezni” – hangsúlyozta, hozzátéve: a mi felelősségünk, kötelességünk, hogy kutassuk Isten terveit, és ha felismerjük, akkor kövessük őket. Igehirdetésében Fabiny Tamás arra hívott, hogy legyen meg bennünk a készség az imádságra, az ige olvasására és a közösség átélésére, hogy egyenként és közösségben is felismerjük Isten tervét, amelyet egyelőre még csak Urunk ismer. „Törekedjünk arra, hogy mi ne a romlás, hanem a békesség emberei legyünk” – emelte ki a püspök, majd az egyik hölgy testvér szavait idézte, aki a fórumbeszélgetés után azt mondta neki: „A hat jelölt bármelyikét szívesen venném püspöknek, bármelyikre rá merném bízni akár a világbékét is.” Erre reflektálva az igehirdető hangsúlyozta: elég, ha az egyház békéjét bízzuk rájuk, és hisz abban, hogy bárkit fognak a presbitériumok megválasztani, az a püspök az egyház békéjét fogja szolgálni.

Biztatásul Fabiny Tamás emlékeztetett, hogy Isten tudja, mi a terve az Északi Evangélikus Egyházkerülettel és a püspökjelöltekkel – mind a hatukkal, beleértve azokat is, akik nem püspökként, de egyházunk hűséges szolgálójaként folytathatják munkájukat a közösségekben. Prédikációját a következő gondolatokkal zárta: „Ő tudja, mi a terve velünk. És Isten azt is tudja, hogy mi a terve a búcsúzó püspökkel, hol akarja használni.” Záróként kifejezte abbéli hitét, hogy Isten újra és újra

össze gyűjti a közösséget, jóra fordítja sorsukat, és megőrzi az övéit.

Az istentisztelet perselypénzét és a helyi gyülekezetek által hozott süteményekért adható adományok összegét a hat gyermeket nevelő kiscsesti Gyurica család megsegítésére fordították, akiknek 2024 szeptemberében leégett az otthonuk.

Az ünnepi alkalom zárásaként Fabiny Tamás megemlékezett a Találkozó Vele missziói napok idején elhunyt háziasszonyáról, moderátoráról, Bényi Ildikó televíziós műsorvezető-bemondóról, majd hatvanadik születésnapja alkalmából a színpadon köszöntötte Szabó Andrást, végezetül pedig köszönetet mondott a püspöki hivatal munkatársainak és mindazoknak, akik részt vettek a szervezésben, valamint a zenei és igei szolgálatban.

Fotók: Pete Dóra, Magyarai Márton

1.3. Püspökválasztás

Részlet az Északi Evangélikus Egyházkerület jelölőbizottságának leveléből

Budapest – 2025. március 19.

Egyházkerületi jelölőbizottság
Az Északi Evangélikus Egyházkerülete egyház-
megyei presbitériumainak

„Semmiért se aggódjatok, hanem imádságban és könyörgésben mindenkor hálaadással tárjátok kéréseiteket Isten elé. És az Isten békessége, amely minden értelmet meghalad, meg fogja őrizni szíveteket és gondolataitokat a Krisztus Jézusban.”
(Fil 4,6-7)

Tisztelt Egyházmegyei Presbitériumok!
Tisztelt Esperesek és Egyházmegyei Felügyelők!
A MEE Északi Evangélikus Egyházkerületének elnöksége 2025. március 12-én kelt levelében, a 2005. évi VII. törvény 40. § 3. bekezdésre hivatkozva hivatalos levélben értesítette az egyházkerület jelölőbizottságát, hogy Fabiny Tamás, az Északi Evangélikus Egyházkerület püspöke 2026. február 5-én nyugdíjba vonul, így egyházkerületünk püspöki tisztsége megüresedik. A Biblia fent idézett igéjének szellemében indítjuk el a püspökválasztás folyamatát.

Püspökjelöltlistát állított az Északi Evangélikus Egyházkerület

Budapest – 2025. május 28.

A közgyűlés elején Bak Péter, a kerületi jelölőbizottság új elnöke – aki Horváth-Hegyi Olivér lemondása után vette át a bizottság vezetését – ismertette a bizottság eddigi munkáját. Jelentésében bemutatta a jelölést kapott személyeket, kitérve arra, megfelelnek-e a vonatkozó egyházi törvény előírásainak, és ismertette, hogy kik fogadták el a jelöltséget.

A jelölőbizottság eredetileg hét fő felvételét javasolta a végleges jelöltlistára. A közgyűlés azonban – a szoros jelölési eredményekre való tekin-

tettel – nyolcfős lista elfogadását javasolta. Ezt az elnökség előterjesztése alapján a közgyűlés egyhangúlag megszavazta.

A végleges püspökjelölti lista az alábbi neveket tartalmazta: Gáncs Tamás, Gregersen-Labossa György, Győri Péter Benjámin, Horváth-Hegyi Olivér, Keczkó Pál, Pángyánszky Ágnes, Sággy Balázs, Szabó B. András.

A jelöltlista elfogadása után Fabiny Tamás, az egyházkerület püspöke röviden köszöntötte a listára kerülteket, és Isten áldását, valamint bölcsességét kérte a gyülekezetek előtt álló választási folyamatra, amely a nyár folyamán a jelöltek bemutatásával, majd októberben a gyülekezeti választások lebonyolításával folytatódik.

[A jelöltállító közgyűlést követően Sággy Balázs 2025. július 6-án, Szabó B. András 2025. július 25-én, Gáncs Tamás 2025. szeptember 23-án lemondott jelölti státuszáról.]

Találkoztak az Északi Evangélikus Egyházkerület püspökjelöltjei

Nyitott beszélgetés, közös imádság

Budavár – 2025. július 10.

Az Északi Evangélikus Egyházkerület püspökjelöltjei vidáman érkeztek meg a csütörtöki szolgálatból, nyári szabadságról, robogóval, busszal, autóval, sétálva a kellemes helyszínre. Ugyanis a püspökjelöltlista véglegesítése után hamar felme-

rült bennük az igény a testvéri találkozásra. A beszélgetés célja az volt, hogy az őszi püspökválasztás előtt személyesen is időt szánjanak egymásra emberként, lelkészként.

A találkozás tartalmas, közvetlen és felelősségteljes volt. Kötetlenül, őszintén beszélgettek egymással a nehezebb témákról, az egyházkerület előtt álló időszakról és a püspökválasztás sűrű menetrendjéről. A közös pontok és a különböző látásmódok egyaránt szóba kerültek. Fontos tapasztalat volt, hogy a kölcsönös meghallgatás, az együttgondolkodás nem a versengést, hanem az egymás iránti bizalmat, tiszteletet és az együttműködést erősítette.

A beszélgetés végén imaközösségben, csendes szavakkal kérték Isten áldását, vezetését az egyházra, a választás folyamatára és a leendő püspök szolgálatára.

A püspökjelöltek megerősödtek abban, hogy bár különböző utakra érkeznek, közös szándék vezeti őket: egyházunk jövőjét Isten kezébe tenni, és ezért a közösségért felelősen gondolkodni és cselekedni. A püspökválasztás jó irányba halad.

Fórumidőszak

Budapest, Salgótarján, Nyíregyháza –

2025. szeptember 4. – 2025. október 2.

A jelöltlista felállítását fórumok ideje követte. A jelölteknek három nyilvános fórumon biztosított lehetőséget az egyházkerület, hogy különböző hangsúlyokkal bemutatkozhassanak szóban is az egyházkerület népének.

2025. szeptember 4. MEÖT-székház. Fábri György egyházkerületi felügyelő moderálásával elmélyült beszélgetés közben teológiai kérdéseket jártak körbe a jelöltek.

2025. szeptember 20-án a salgótarjáni Találkozó Velede egyházkerületi nap keretében Gundel Takács Gábor külső szemszögből feltett kérdései alapján a gyülekezetépítés és igehirdetés állt a középpontban.

2025. október 2-án Nyíregyházán Joób Máté, a jelöltek személyiségét is megmutató kérdései mentén az egyházi munkaágak témakörét érintették a résztvevők.

Mindhárom fórumon nagy számú érdeklődő vett részt a helyszínen, de az online közvetítések megtekintettsége is igen magas volt.

Az Evangélikus Információs Szolgálat számos módon segítette a jelöltek megismerését. Podcastokban, az Evangélikus Élet tematikus mellékletében mutatták be a hat programot.

Az Északi Evangélikus Egyházkerület Közleménye

Budapest – 2025. november 5.

A MEE Északi Evangélikus Egyházkerületének püspökválasztási folyamata a mai napon elérkezett a szavazatok felbontásához és összeszámlálásához, melyet a kerületi jelölőbizottság végzett el. A jelölőbizottság megállapította, hogy egyik jelölt sem kapta meg a leadott szavazatok több mint felét, ezért a törvényi előírásoknak megfelelően második választási forduló megtartása válik szükségessé. A második fordulóba az első forduló két legtöbb szavazatot kapott jelöltje, Keczkó Pál és Pángyánszky Ágnes jut tovább.

Keczkó Pál az Északi Evangélikus Egyházkerület megválasztott püspöke

Budapest – 2025. december 5.

A jelölő - és szavazatszámoló bizottság tájékoztatása szerint hetvenhét szavazólapon nyolcvan négy szavazat – köztük egy érvénytelen – érkezett a határidőn belül. A december 5-i szavazatszámoláson megállapították: az érvényes szavazatok közül Keczkó Pál negyvenkilenc szavazatot kapott, Pángyánszky Ágnes harmincnégyet.

Az Északi Evangélikus Egyházkerület elnöksége, Fabiny Tamás püspök és Fábri György egyházkerületi felügyelő levélben is gratulált Keczkó Pál megválasztott püspöknek. „Hálát adunk életéért, eddigi szolgálataért. Kérjük Isten kegyelmét, hogy életének ebben az új szakaszában erősítse őt, adjon neki bölcsességet, hogy az Ő akarata és tetszése szerint pásztorolja a rábízottakat. Isten áldja meg szeretteivel együtt, akik, mint eddig is, támaszai lehetnek az útján.”

Egyúttal köszönik Pángyánszky Ágnesnek, hogy „az elmúlt időszakban is gazdagította, mélyítette teológiai gondolkodásunkat. Szívvel kívánjuk, hogy a Szentlélek vezesse őt és családját továbbra is szolgálatban, és munkája erősítse Krisztus egyházát.”

Keczkó Pál életrajza

Keczkó Pál 1977. október 9-én született. Apai és anyai ágon is a Nógrád vármegyei Ósagárdról származik. Hároméves volt, amikor családja Vácra költözött. A helyi gyülekezetben nőtt fel, ott konfirmált, édesapja presbiter volt.

Keczkó Szilvia és Keczkó Pál

Budapesten járt középiskolába, ahol számítástechnikai programozóként végzett. 1998-ban kezdte meg teológiai tanulmányait az Evangélikus Hit tudományi Egyetemen. Itt ismerkedett meg későbbi feleségével, Baán Szilviával, akivel 2003-ban házasodtak össze. Beosztott lelkészi szolgálatukat Pílisen végezték.

2006-ban került Budahegyvidékre, ahol egy évvel később parókus lelkésznek választották. 2018-tól a Budai Evangélikus Egyházmegye esperese, 2021-től a Szélrózsa evangélikus ifjúsági találkozót szervező Tízek tagja, 2024 őszétől az Északi Evangélikus Egyházkerület püspökhelyettese.

A házaspárnak három gyermeke van: András (20), Levente (19) és Emília (15).

Részletek Keczkó Pál püspöki programjából

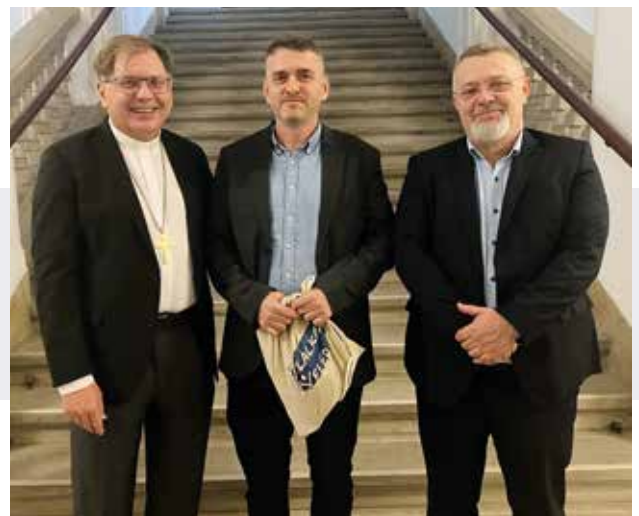
1. Teológiai alapvetés

„Amilyen lelki ajándékot kaptatok, úgy szolgáljatok azzal egymásnak, mint Isten sokféle kegyelmének jó sáfárai.” (1Pt 4,10)

A lelkészi szolgálat egyik legszebb része felfedezni a másik ember vagy egy konkrét közösség erősségeit. Az idézett igében lelki ajándékokról beszél az apostol, az eredeti görög szövegben a karizma kifejezést találjuk. Fel kell fedoznunk, Isten előtt megállva meg kell látnunk, hogy nekünk vajon mi adatott, hogyan tud a szolgálatunk Isten kezében, a Lélek vezetése által eredményessé válni. Vajon a lelkigondozás, a személyes pásztorolás vagy éppen az igehirdetői, tanítói szolgálat az ajándékunk, netán az a képesség, amely meglátja a kapcsolatot az adottságok és a jövőbeni lehetőségek között? Talán ez utóbbi lehetne a mögöttem lévő több mint húsz év lelkészi szolgálatának egyfajta tartalmi

összefoglalása. Miközben törekedtem arra, hogy a meglévő, működő formákat őrizsem és működtessem, mindig ott volt bennem a késztetés, hogy felfedezem, hol vannak a lelki, a közösségi élet fejlődésének új lehetőségei.

A Magyarországi Evangélikus Egyház egy lelki ajándékok gazdagságával bíró közösség. Igaz ez az állítás, ha azokra a lelkészekre tekintek, akikkel együtt szolgállok, de igaz ez azokra a közösségekre, amelyeket látok magam körül a budai egyházmegyében, az északi egyházkerületben. Nagyon sok kihívás van előttünk, meghatározó évek, évtizedek előtt áll egyházunk, mégis jó reménységgel tekintek előre, mert látom a karizmák sokféleségét, egy olyan lelki sokszínűséget, amelyre bátran alapozhatjuk a jövőnket. Ezeket akkor tudjuk eredményesen megoldani, egyházunkat, gyülekezeteinket építeni, ha ezekkel a felülről kapott „lelki erőforrásokkal” élünk, ha ezeket jól használjuk. Ebben benne van a „lelki” szó, a Szentlélek munkája. Ez az, amit nem birtokolhatunk, de amiért kell és lehet könyörögnünk, hogy valóban ott legyen a vezetés, az élet a szolgálatunkban. Másfelől ebben ott kell, hogy legyen az az eltökéltség, hogy meglássuk a kínáló lehetőségeket, és éljünk azokkal, minden tőlünk telhetőt elvégezve. Úgy látom, hogy még további kiaknázatlan erőforrásokkal bírunk, s az előttünk lévő időszak fő feladata az lenne, hogy az apostol szóhasználata szerint jól sáfárkodjunk az egymásban, közösségeinkben rejlő lelki kincsek sokaságával, és megtaláljuk azokat a formákat és módokat, amelyekkel valóban jól tudjuk azokat egyházunk javára kamatoztatni. Ebből a szempontból egy, a lelki élet felé forduló egyház víziója van előttem, amely azáltal válik vonzóvá, azáltal válik hitelessé, hogy megéli azt, ami a lényege, amit csak és kizárólag ő tud nyújtani a maga környezetének. Hiszem azt,

Az egyházkerület elnöksége köszönti a megválasztott püspököt 2025. december 5-én.

hogy egy ilyen egyház támasza, biztos háttere tud lenni az oda tartozóknak, és tud kellő érzékenységgel jelen lenni a maga környezetében, hitelesen megszólaltatva a rábízott igei üzenetet.

Magam a legfontosabb feladatnak azt látom, hogy megfelelő rálátással segísem az eredményes kapcsolatok létrejöttét, hogy építsem vagy erősítsem azt a hálózatoságot, melynek szálai összekapcsolnak egymással, de a Szentháromság Isten tagjaival is.

2. Hálózatoság a lelkeszi szolgálatban

2.1. Lelkészek pásztorolása

Az éves esperesi beszélgetések sokban hozzájárultak ahhoz, hogy jobban megismerjem esperesként az egyházmegyében szolgáló lelkeszek és gyülekezetük életét, azok fő kérdéseit. Fontos lenne, hogy a jövőbeli püspök még szorosabban együttműködjön az esperesi karral, s hogy valamilyen időközönként maga is részt vegyen a kísérésben, a lelkeszek pásztorolásában. Ez a prevenció egyik fontos lépése lehetne, hogy ő is segíteni tudjon, és ne csak akkor kapcsolódjon be egy adott helyzetbe, amikor már komoly nehézségek vannak.

2.2. Lelkigyakorlatos hétvégék, lelkeszi evangelizáció

Fontosnak látom azt, hogy a lelki sokszínűségben – amely nagy értéke egyházunknak – mindenki megkaphassa a lelki megújulás alkalmát. Van, aki ezt egy bakonybéli elvonulásban találja meg, más számára egy evangelizáció vagy hitmélyítő hét, hétvége adna sokat. Szükségesnek tartom, hogy az igényekhez szabjuk ezeket a lehetőségeket, támogatva egyházunk kegyességi sokszínűségét.

2.3. Speciális lelkeszi helyzetek, szolgálatok megerősítése

Nagyon értékes szolgatársi vagy szakmai közösségeket karolnak fel az iskolalelkeszek, kórház-lelkeszek vagy diakóniai intézmények lelkeszei számára szervezett munkaközösségek. Ugyanígy van együttműködés a plántáló gyülekezetek lelkeszei között. Talán ezt a sort érdemes lenne kiegészíteni szórvány- vagy egészen kis gyülekezeteket pásztoroló, kis településen szolgáló lelkeszek közösségével. A szakmai elmagányosodás, a támogató közösség hiánya komoly problémát jelent. A szolgatársi támogatás, a jó gyakorlatok megismerése, az apró, de mégis reményt adó lehetőségek megosztása sokat segíthet.

3. Hálózatoság a gyülekezetek életében

3.1. Elnökségi hétvégék

Különösen is választási ciklusok elején, de akár egy-két évente fontos lenne olyan tematikus hétvége meghirdetése, lehetőségként való felkínálása, amely megalapozhatná a lelkesz és a felügyelő kapcsolatát. Jó lenne megismerni harmonikusan működő elnökségek életét, miként alakították a közös szolgálat kereteit, mi közöttük a feladatmegosztás. Ez hasznos lehet az új elnökségek számára, de a sok éve működőknek is mintával szolgálhat.

3.2. Elnéptelenedő települések

Különösen is nagy fókusz kerül ezekben az időkben az elnéptelenedő települések kis közösségeire. Feladtunk, hogy ezekről a közösségekről se feledkezzünk meg, hogy pásztoroljuk azokat a híveinket, akik talán egy életen keresztül hűségesen jelen voltak a gyülekezetek életében. Az is látható azonban, hogy újra kell szerveznünk ezeket a szolgálatokat, a gyülekezeti határokat. Az új formák létrehozásában minden szereplőnek – az országos egyháznak, a lelkesznek, a gyülekezeti tagoknak – meg kell hozni a maga áldozatát, hogy lehetőség szerint fennmaradhassanak, a szolgálat folytatódhasson.

3.3. Gyülekezetplántálási program

Ugyanennek a folyamatnak a másik fontos kérdése, hogy utolérjük-e azokat a nagyvárosokba vagy a főváros környékére települő családokat, egyetemistákat, akik korábban előző lakhelyükön a gyülekezetek aktív tagjai voltak? Örvedetes az ebben való együttműködés a kerületi elnökségek, a missziói lelkeszek és a szolgálatot végzők között. Úgy gondolom, hogy egyházunknak lehetőségeihez képest minél többet kell erre a célra áldoznia.

4. Hálózatoság a munkaágakban

4.1. A kötelező hit- és erkölcsstan oktatás eredményei, lehetőségei

A budai egyházmegyében minden évben tartunk hitoktatói ötletbörzét, és más fórumokon is foglalkozunk a hitoktatás kiemelt kérdésével. Jó lenne ezeket a folyamatokat egymáshoz kapcsolni, érdemes lenne szélesebb körben is megismerni, hogy miként sikerült hittanos családokat elérni, azokat a gyülekezetekbe integrálni. A misszió nagy lehetősége ez minden közösség számára, jó lenne ezeket használni gyülekezeteink építésében.

4.2. Konfirmáció

A budai egyházmegyében az elmúlt évek megyei konfirmandus hétvégei megerősítették bennem azt az érzést, hogy az ifjúsági munka megalapozása ebben az életkorban történik. Ha szeretnénk ezeket a gyermekeket megtartani a gyülekezetünk közösségében, akkor fontos, hogy mindent megtegyünk ez alatt az időszak alatt, azért, hogy valóban megismerjék és megszeressék egymást, gyülekezetüket, a közösségi életet. Budahegyvidéken éppen ezért már több mint tíz éve két éves a konfirmációra való készülés. A heti találkozásokon túl számos nyári tábor, testvérgyülekezeti utazás, megyei konfirmandus-hétvége segíti azt, hogy ez a tapasztalat kialakulhasson bennük.

4.3. Konfirmandus-„ösztöndíjprogram”

Magyarországon évente 1500-1700 fiatal konfirmál. Sok gyülekezetben kis csoportokban történik a felkészítés, nincs lehetőség a közösségi élményre. Itt lenne nagy szerepe az országos konfirmandustábor megerősítésének vagy új formák keresésének. Jó lenne együtt gondolkodni azon, hogyan érhetnénk el a gyülekezetekből olyan fiatalokat, akikben látjuk egyházunk jelenét, de jövőjét is! Így vetném fel egy nyári programnak, a konfirmandus-ösztöndíjprogramnak a tervét, amelybe minden egyházmegyéből lehetne delegálni olyanokat, akik valóban komolyan vették a felkészülést, az istentiszteleti részvételt, vagy akik számára éppen ez a program jelenthetné az igazi megerősítést. Ezen keresztül ösztönöznénk őket, és üzenhetnénk nekik, úgy tekintünk rájuk, mint a jövő evangélikusaira.

4.4. Ifjúság

A konfirmandus ösztöndíjprogram résztvevői, akik valamiféle lelki, közösségi élményben részesültek, reménység szerint visszatérnének egy-egy nagyobb szabású nyári ifjúsági programba. A rendszerváltás környékén nagyon sok fiatalot vonzottak a gyenesdiási és szárszói konferenciák. Nyilvánvaló, hogy ezeket az időket nem tudjuk visszahozni, mégis fontos lenne ennek a területnek a további megerősítése. Az ifjúsági munka kiemelt szerepéhez nem fér kétség, igaz ez a gyülekezetünk, de a lelkészutánpótlás szempontjából is. Köszönetet mondok minden e területen jelenlévő szolgálatnak, és fontosnak tartom, hogy nagyon tudatosan, a különböző területek vezetőivel együtt gondolkodva keressük az új utak lehetőségét!

4.5. Lelkészutánpótlás

Egy olyan ifjúsági közösségből jövök, a váci gyülekezetből, amelynek tagjai ma számos gyülekezetben visznek fontos szolgálatot. Van közöttünk több lelkész, másodfelügyelő, kántor, gondnok, hitoktató, presbiter vagy önkéntes. Nagyobb gyülekezetekben, nagyobb létszámú konfirmációs csoportok esetében kialakulhatnak ilyen ifjúsági körök, de tudom, hogy ebből van a kevesebb. Nagyon fontos lenne megerősítenünk a regionális vagy megyei ifjúsági élet formáit. Örvendetes, hogy a Gyülekezeti és Missziói Osztály, az Országos Ifjúsági Bizottság és az egyházmegyei ifjúsági referensek elkezdték a közös munkát. Ebben a folyamatban jelen van az Evangélikus Hittudományi Egyetem is, amely az aktuális tudományos háttérrel adhatja. Meggyőződésem, hogy eredményeket ezen a területen úgy érhetünk el, ha az előző két pontban leírt területnek kiemelt figyelmet szentelünk.

4.6. Oktatási és diakóniai intézmények, az evangélikus lelkiség erősítése

Joggal lehetünk büszkéek oktatási és diakóniai intézményeinkre; felekezetünk messze felülreprezentált Magyarországon. Bizalommal fordulnak hozzánk, legyen szó akár gyermekek neveléséről, oktatásáról vagy idős családtagok ellátásáról. Úgy gondolom, hogy a magas szakmaiság mellett a lelkiségnek, az egyházi specifikumok erősítésének továbbra is a középpontban kell lennie.

5. Hálózatosság szűkebb és tágabb környezetünkben

5.1. Ökumené

A kereszténység egy olyan korszakában nőhettem fel, amit a más felekezetekkel való testvéri közösség megélése határozott meg. Ezt élhettem meg a váci gyülekezetben, amelynek ifjúsága több felekezet fiataljaival ápolt egészen szoros kapcsolatot. Az ökumenikus imahét estéi kiemelt ünnepei voltak az évnek. Budahegyvidéken egy nagyon hasonló, jól működő felekezetközi együttműködést ismerhettem meg. Amikor ennek intenzitása csökkeni látszott, világossá vált számomra, hogy ezt tudatosan kell építeni. Jézus főpapi imája egészen egyértelművé teszi, mit vár tőlünk Urunk: „Szent Atyám, tartsd meg őket a te neved által, amelyet nekem adtál, hogy egyek legyenek, mint mi!” (Jn 17,12) Ennek munkálásában, további építésében messzemenően elkötelezett vagyok.

5.2. Társadalmi jelenlét

Úgy látom, hogy társadalmunk nagyon rossz mentális állapotban van: megosztottság, fásultság, sokszor érdektelenség jellemzi. Hiszem, hogy evangélikus egyházunk, gyülekezeteink felkínálhatnak egy másik alternatívát: a lelki megerősítés, a megtartó hit, az egészséges közösség alternatíváját. A hozzánk betérők reménység szerint megtapasztalhatják, hogy különböző látású, gondolkodású emberek tudnak egymással békében élni. Ez abban az esetben történhet meg, ha eleget teszünk Krisztus rendelésének, és hirdetjük az ő igéjét, tanítva és kereszttelve, megélve az úrvacsorában ajándékba kapott közösséget. Nagy bölcsességet kíván, hogy meglássuk mégis, mikor vannak olyan helyzetek, amikor nem hallgathatunk, és a Krisztustól kapott felhatalmazással szólnunk kell. Keresztény emberként mi is felelősek vagyunk a magyar társadalomért. Nagy értéknek tartom felekezetünknek azt a függetlenségét, amely a krisztusi tanításon és annak konzekvenciáin alapul.

5.3. Nemzetközi kapcsolatok

Büszke vagyok arra, hogy budahegyvidéki gyülekezetünk harmincöt éve ápol szoros kapcsolatot egy német és egy finn közösséggel is. Nagyon sok minden változott ez idő alatt: több lelkészváltás is volt, átalakultak a presbitériumok, felnőtt egy újabb generáció, mégis a mai napig működő kap-

csolatokról beszélhetünk. A rendszerváltás idején hatalmas lendülettel vetette bele magát mindkét oldalon sok résztvevő a munkába, és kezdetben talán kisebb, támogatásra szoruló testvérként voltunk jelen. Mára ez már sokkal egyenlőbbé vált, sokkal inkább a lelki és szellemi partnerség a meghatározó. Számos presbiteri és vezetőségi találkozón vagyunk túl, ahol együtt kerestük a választ a minket körülvevő világ kihívásaira, hogy hívó emberként milyen válaszokat tudunk megfogalmazni ezekre. Nagyon értékes kapcsolatok ezek, amelyek gyümölcsözőnek bizonyultak a partnerség mindkét oldalán. Ezekből a tapasztalatokból kiindulva úgy látom, hogy mi, magyarországi evangélikusok, kezdeményező és megtartó partnerei lehetünk nemzetközi kapcsolatoknak, és ezek építését, megerősítését országos szinten is szorgalmazni kell.

6. Zárógondolatok

Meggyőződésem, hogy keresztényként olyan kincsnek vagyunk a birtokában, amely soha nem fog kimenni a divatból. Krisztus missziói parancsának eleget téve egy olyan lehetőséget kínálunk korunk emberének, amelyre teremtettségénél fogva, szíve mélyén mindenki vágyik. Feladatunk, hogy megtaláljuk azt az utat és módot, amelyen közérthetően, meggyőzően és hitelesen tolmácsolhatjuk ezt. Ebben erősítsen meg mindannyiunkat a gondviselő, megváltó, megszentelő Isten!

2. Így élünk mi: Egyházmegyéink életéből

2.1. BORSOD-HEVESI EVANGÉLIKUS EGYHÁZMEGYE

GERLAI PÁL • ESPERES

Az elmúlt esztendőre visszatekintve a Borsod–Hevesi Evangélikus Egyházmegye életében egyszerre volt jelen a hálaadás és a próbatételek valósága. Gyülekezeteink sokféle helyzetben tapasztalhatták meg Isten megtartó kegyelmét: az örömben és a nehézségekben egyaránt. Az évet a lelkesi munkaközösség közös együttlétével kezdtük, imádságban és előretekintéssel készülve a ránk bízott szolgálatokra.

Az év során több gyülekezetben került sor olyan alkalmakra, amelyek a közösség megerősödését szolgálták. Ózdon három házaspár közös áldáskérése, valamint a házasság hetéhez kapcsolódó ökumenikus alkalmak arra irányították a figyelmet, hogy a házasság Isten ajándéka, amelyben a türelem, a megbocsátás és a szeretet kap kiemelt szerepet. Tokaj környékén házaspáros Alpha-vacsora és házaspáros kirándulás is megvalósulhatott.

Fancsalon a templom fennállásának huszadik

évfordulója adott alkalmat a visszatekintésre és a hálaadásra. A kezdeti nehézségek felidézése – a templom berendezésének gyors megszervezése – jól példázta, hogy Isten gyakran hiányosságainkon keresztül viszi véghez akaratát. A templom oltárasztalának máig látható repedései szimbolikusan is emlékeztetnek arra, hogy a törékenység ellenére is megmaradhat az, amit Ő épít. A megújulás és megmaradás záloga, az új parókus lelkes beiktatása megerősítő ünnep volt.

Volt, ahol templomfelújítás valósult meg: Arnóton a stablondeszkázat a Magyar falu program révén újult meg, míg Sajóközán az évek óta roskatag ablakok és az üveg Luther-rózsa felújítására került sor megyei támogatásból. Arnóton, az immár tizenegyedik alkalommal megszervezett nyári ifjúsági tábor ismét sokakat megszólított, a 12 év után újraindított, Tornaljára szervezett megyei tábor a borsodi és felvidéki kapcsolatok tovább erősödését jelentették, amelyek megyei ifjúsági

találkozókkal bővültek. Ezek rámutattak az evangélikusság határokön átívelő egységére. Miskolcon konfirmandusok tettek bizonyosságot hitükről, házaspáros alkalmat szerveztek a gyülekezeti tagok és jelentős közösségi alkalmak gazdagították a gyülekezeti életet, mint az Ars Sacra vagy a 31. Veczán Pál Egyházzenei Kórustalálkozó.

Az örömök mellett a nehézségek is jelen voltak. Sajókazán a nyugdíjas lelkész három hónapig tartó betegsége, Miskolcon a lelkészi utánpótlás kérdése jelentett kihívást. Ezek a helyzetek részben megerősítették a testvéri összefogást, és rámutattak arra, hogy az egyház szolgálata még inkább közös felelősség, és arra is, hogy az emberi elgondolás lehetetlenné teszi az olyan ügy megoldását, amely az Istennél van.

A reformáció ünnepén a televíziós istentiszteleten megélhettük a megye lelkészeinek közös zenélését, éneklését, és a püspöki prédikáció fellevenítette a múlt örökségét a jelen kihívásaival együtt. Mindezek azt szolgálják, hogy hitben erősödve, egymást támogatva haladjunk azon az úton, amelyre Krisztus hívott el bennünket.

Kötni Isten tenyerén

Miskolc – 2025

A szenvedélybeteg családokban felnövekedő gyerekekért fogott össze a miskolc-belvárosi gyülekezet, amikor otthont adott a Köttusa elnevezésű országos adománygyűjtő kampánynak. A kezdeményezés segítséget kíván nyújtani abban, hogy

az „elfeledett gyerekek” megfelelő támogatásban részesüljenek, és többé ne legyenek láthatatlanok.

Hogy miért Köttusa? Mert a kampány egyik részében az önkéntesek sálakat kötöttek. Kétszáz-húsz méternyi volt a cél, mert ha a szenvedélybeteg családban élő körülbelül négyszázezer gyermek élőláncot alkotna, akkor elérnének Pesttől Pécsig, és ez a távolság körülbelül kétszáz-húsz kilométer. Így a sálak hossza ezt a rengeteg gyermeket szimbolizálja. Tizenegymillió forint összegyűjtése volt a másik cél, amely összeget AAP (apa, anya, pia) segítőcsoportok felállítására, szakemberek képzésére, kiadványok megjelentetésére

fordítják a szervezők. Mekis Ádám nyugalmazott esperes, a miskolci belvárosi gyülekezet helyettes lelkésze gondolkodás nélkül az ügy mellé állt jó néhány gyülekezeti taggal együtt.

Több alkalommal rendeztek kötést a bibliatekermében, a helyi tévé itt készített felvételt a kampányról, itt volt a záróalkalom, és hosszú távon is befogadta a gyülekezet a kezdeményezést. Mert bár a kampány lezárult, és az adománygyűjtés március 1-jén befejeződött, de a munka nem áll meg. Közösség kezdett formálódni, vannak tervek, elképzelések, és Isten áldása kitapintható az emberek hozzáállásán.

Közösségben: felvidéki és magyarországi evangélikus gyerekek Tornalján

Tornalja – 2025 nyara

Második alkalommal rendezték meg a Bugány Miklós Evangélikus Misszió- és Konferencia Központban az evangélikus gyermektábor, amelyen 25 konfirmandus korú gyermek és fiatal vett részt Magyarországról és Felvidékről. A felvidéki Tornalján megtartott tábor célja többek közt az volt, hogy közösen élhessék meg hitbeli élményeiket a gyerekek.

„A tábor ötlete úgy született, hogy már volt korábban kapcsolat az itteni gyülekezetekkel, és a tavalyi miskolci Találkozó Veled északi egyházkerületi nap offertóriumát az ifjúsági munkára ajánlották fel Fabiny Tamás püspök úr ötlete alapján. Mi pedig úgy gondoltuk, hogy akkor ezt táborra fordítjuk – mondta Gerlai Pál, a Borsod–Hevesi Evangélikus Egyházmegye esperese.

Sokan a magyarországi gyerekek közül most jártak először a régióban, annak ellenére, hogy csak néhány kilométerre élnek a határ túlsó oldalán. Gerlai Pál hosszú évek óta ápol kapcsolatokat a szlovákiai magyar evangélikus gyülekezetekkel, és elmondása szerint ez a kapcsolat volt az egyik legfontosabb ösztönző erő a közös tábor létrehozásában.

Húsz éves az encsi templom

Encs – 2025. október 31.

„Áll az encsi evangélikusok temploma” – ezzel a címmel számolt be 2005 őszén az Evangélikus Élet a templomszentelésről. A meghívón akkor ez az ige állt: „Mindeddig megsegített bennünket az Úr!” (1Sám 7,12) Húsz év elteltével ugyanezzel a hálaával tekintettünk vissza: Isten hűsége végigkísérte közösségünk életét. A jubileumi hálaadó istentiszteletet 2025. október 31-én tartottuk meg az encsi templomban. Velünk együtt ünnepeltek egyházunk többi gyülekezetének tagjai, a város vezetői, valamint a társegyházak lelkészei és papjai is. Az alkalmon Fabiny Tamás püspök hirdette az ígét 1Pt 2,5 alapján, hangsúlyozva, hogy templomunk nem csupán falakból áll, hanem „élő kövekből”, azaz belőlünk épül. Az ünnepet zenei szolgálat tette még emelkedettebbé, az ének és a közös imádság pedig meghitt közösséggé formálta a jelenlévőket. Hálat adtunk mindazért, amit az Úr az elmúlt két évtizedben véghez vitt, és megerősödtünk abban a bizonyosságban, hogy ma is hordoz és épít bennünket.

Egyházmegyei kirándulás

Eperjes-Muszyna – 2025. október 18.

Egyházmegyénk 47 fős közössége indult útnak, hogy a felvidéki Eperjes városába látogasson. A város gazdag történelmi és egyházi öröksége különösen is közel áll hozzánk, hiszen itt működött a miskolci jogakadémia elődje. Programunk részeként felkerestük egy múzeumot is, amely a 17. századi eperjesi véstörvénytörvény emlékéül őrzik, bemutatva annak megrendítő történetét és az üldözöttek áldozatainak sorsát. Nevüket a sétálóutcán elhelyezett emléktáblán jegyezték fel, amelynél virágot helyeztünk el, és elénekeltük a Himnuszt, tisztelegve hitük és helytállásuk előtt. Az ebédet követően utunk Lengyelországban folytatódott, ahol a muszynai biblikus kertben (Ogrody Biblijne) tettünk látogatást. A kert különleges módon vezeti végig a látogatót a Szentírás legfontosabb eseményein: szobrok, jelenetek és a természeti környezet segítségével idézi meg a bibliai történeteket, az Ó- és Újszövetség üzenetét egyaránt. Az út során nemcsak közös élményekkel gazdagodtunk, hanem hitünkben is erősödtünk.

Lelkésziktatás Fancsalon

Fancsal – 2025. június 21.

2025. június 21-én ünnepi istentisztelet keretében iktatták be P. Nagy Krisztina lelkésznőt a Fancsal–Hernádvécsei Evangélikus Egyházközség parókus lelkészének. Az alkalmon Cserhátiné Szabó Izabella nyugdíjas főteli lelkész nő hirdette Isten igéjét, bátorító és megerősítő üzenettel fordulva a gyülekezethez és az új lelképásztorhoz. A beiktatott lelkész Jn 13,34–35 alapján szólt a jelenlévőkhöz, hangsúlyozva a krisztusi szeretet közösségformáló erejét és a szolgálat alapját. Az ünnepet gazdagította a maglódi Magdala kórus, valamint az egyházmegye lelkészeiből verbuválódott zenekar szolgálata. Az istentiszteleten az egyházközség gyülekezeti tagjai mellett az egyházmegye lelkészei és távolabbról érkező lelképásztorok is részt

vettek, kifejezve közösségüket és támogatásukat. Az ünnepi alkalom szeretetvendégséggel folytatódott, amely lehetőséget adott a személyes találkozásokra és az öröm közös megélésére.

2.2. BUDAI ÉVANGÉLIKUS EGYHÁZMEGYE

HOKKER ZSOLT • ESPERES

Talán többet kellene használnunk az elköteleződés fogalmát keresztyén emberként: elköteleződni valaki vagy valami mellett, nem csak a házasságban lehet – ahogy azt 2025 tematikus éve kiemelte. Az elköteleződés jelenthet akár gyülekezeti közösséghez, felekezethez való tartozást. Vagy, ami még ennél is fontosabb a Jézus Krisztushoz, mint személyes megváltóhoz való tartozást. Az elköteleződés feladatokat is ad. Amikor Péter azt felelte Jézus kérdésére: „Uram, te tudod, hogy én szeretlek téged”, akkor Jézus viszontválasza ez volt: „legeltesd az én bárányaimat”. (Jn 21,16)

A tisztújítás évét követően a gyülekezetek a megújult vezetéssel folytatták a rájuk bízottak pásztorolását. De egyházmegyénk is új lendülettel kezdte az évet. A hagyományos évkezdő ifjúsági alkalom jó felütése volt mindennek, és úgy tűnik, kezd beérni a gyümölcse annak a folyamatnak, amelyet az egyházmegye tudatosan épít, hogy a hittanversenytől kezdve a konfirmandus hétvégén át az ifjúsági alkalmakig megszólítsa és egy-

begyűjtse a fiatalokat Krisztus köré, így segítve a fent említett elköteleződést. Sőt, az egyházmegye területén szeptemberben elindult Fügefű Kelenföldi Evangélikus Óvoda a legfiatalabb korosztálynak ebbe a folyamatba való bekapcsolását is jelentheti.

A te EGYháza iránti féltő szeretet emészt engem – a 69. zsoltár 10. versének kis változtatással idézett mondatának valóságát 2025-ben különösen módokon élhettük át egyházmegyénkben.

„Testvérem az Úrban, ... aki odaszántad magad a lelkési szolgálatra: vállalod-e igaz meggyőződéssel és jó lelkiismerettel a lelkési szolgálatot evangélikus egyházunkban?” 2025-ben hárman válaszolták a püspök kérdésére egyházmegyénkben azt, hogy: vállalom. A Budahegyvidéki gyülekezetben Mihályi Kata, Érden Farkas Ábel, míg Budaörsön Marton László.

A budai egyházmegye különösen is érintett volt a püspökválasztás folyamatában.

Fabiny Tamás püspök úr nyugdíjba vonulása

kapcsán lelkeszi és gyülekezeti körben egyaránt felerősödött az egyházért végzett szolgálat felelősségének érzése. A 100 éve született Nagy Lászlót idézve: „Ki viszi át fogában tartva / a Szerelmet a túlsó partra!” Ki veszi át a pásztorbotot az egyházkerület élén? Az egyházmegye gyülekezeteiben Isten vezetéséért imádkoztunk.

Az egyház iránti féltő szeretet sokakban megmozdult. A kezdeti 8 püspökjelöltből 5-en egyházmegyénk lelkeszei. Ebből fakad az is, hogy igen nagy érdeklődés követte a püspökválasztás folyamatát. Az egyházkerület presbitériumi egyházmegyénk esperesét, Keczkó Pált választották püspöknek, amelyben az örömmön és hálán túl érezhetjük azt is, hogy Isten felelősséget is bíz egyházmegyénk: Még inkább, még jobban, még elkötelezettebben hordozni imáinkban gyülekezeteink, egyházmegyénk, egyházkerületünk és az egész egyházunk életét, egyházi vezetőinket, akikre a szolgálat nagyobb felelősségét bízta Isten.

Régi fügefafa új hajtása

Evangelikus óvoda nyílt Kelenföldön

Budapest-Kelenföld – 2025. szeptember 12.

2025 őszén megnyílt a Fügefafa Kelenföldi Evangelikus Óvoda, amely Buda első evangelikus óvodája; elindulásával régóta fennálló hiányt tölt be. Az intézmény fenntartója a Magyarországi Evangelikus Egyház, megvalósulása állami és egyházi összefogás eredménye.

„Gyülekezetünknek 1948–1949-ben – mindössze egy évig – már volt óvodája, ám azt a kommunista rendszer bezáratta. A rendszerváltás után hamar megfogalmazódott az igény a presbitériumban, hogy újra indítsunk óvodát. Imádságaik mellett a testvérek adományokkal is kifejezték szándékukat. Az új gyülekezeti tagok pedig azt látták: sok a keresztlő, egyre több család költözik ide, tehát valós igényt szolgálna egy evangelikus

értékrend szerint működő óvoda” – idézi fel Gáncs Tamás, a kelenföldi gyülekezet igazgató lelkesze.

A gyülekezet templomkertjében áll egy fügefafa. Ezenkívül a gyülekezet legdinamikusabb közössége a Fügefakör, amelyben sok, részben óvodás korú gyermeket nevelő család találkozik egymással a családi istentiszteletek után. Erről a fügefáról vittek egy kicsi hajtást, és elültetjük az óvodanyitó ünnepen.

Egymás terhét hordozva

Budavárban indult az Evangelikus Külmisziói Egyesület idei adománygyűjtése

Budavár – 2025. január 12.

A Budavári Evangelikus Egyházközségben január 12-én délelőtt tartott istentiszteleten mutatták be az Evangelikus Külmisziói Egyesület (EKME) vízkeresztől húsvétig tartó idei adománygyűjtését. A nyitóalkalmon a szervezet munkatársai ismertették az elmúlt évtizedekben végzett szolgálatukat és azt az afrikai projektet, amelynek megvalósítására anyagi támogatást gyűjtenek. A Bécsi kapu téri evangelikus templomban B. Pintér Márta, az egyesület lelkeszi elnöke hirdette Isten ígését, a liturgiában Péter Zoltán, a gyülekezet igazgató lelkesze és Szabó B. András parókus lelkesz szolgált.

Róm 12,1–5 alapján elmondott prédikációjában B. Pintér Márta a vízkeresztet a külmiszió ünnepeként mutatta be, emlékeztetve a gyülekezetet arra, hogy a napkeleti bölcsekre, tudósokra úgy is tekinthetünk, mint az első miszionáriusokra, akik távoli tájakra is elvitték az evangélium hírét, miután Jézus jászlánál mélyen meghajoltak Isten hatalma előtt.

A 2025. évi külmisziói adománygyűjtéssel egy olyan kenyai település lakóinak életminőségén

szeretnének javítani, akik eddig nem juthattak tiszta, egészséges vízhez. Ennek érdekében a Magyarországi Evangélikus Egyház és az EKME egy jó minőségű vizet adó kút létesítésével fogja segíteni a kétezernégyszáz lelkes Alaro falu lakosságát. Ennek révén reménység szerint jelentős mértékben mérséklődik majd az olyan fertőző betegségek terjedése, mint a tífusz, a kolera és a vérhas.

Nem csak a folyók fölött épített hidakat

Hálaadás Gregersen Gudbrand életéért

Nagybörzsöny – 2025. május 18.

Tavaly április 17-én kezdődött Budapesten, a Fiumei úti sírkertben, és idén május 18-án Nagybörzsönyben és Szobon zárult a Gregersen-emlékév. Egy esztendő alatt számos rendezvényen elevenítették fel a norvég származású híd- és vasútépítő nagyvállalkozó, Gregersen Gudbrand életét és életművét.

A nagybörzsönyi evangélikus templomban gyülekeztek össze a Gregersen leszármazottak, hogy istentisztelet keretében adjanak hálát mindazért, amit Gregersen Gudbrand (1824–1910) életében létrehozott. A helyszín nagy jelentőségű volt a Gregersen család számára, hiszen egykor ide jártak át istentiszteletre Szobról. A Magyarországon befutott nagyvállalkozó sosem felejtette el, hogy honnan indult, ahogyan mindvégig hű maradt evangélikus kereszténységéhez is. Erről tanúskodnak azok a színes üvegablakok is, amelyeket ő és családja adományozott a nagybörzsönyi templom számára. Isten kegyelméből a Gregersen család három tagja is szolgálhatott az úrvacsorai istentiszteleten Barcsik Zoltán helyi lelkész mellett: Gregersen-Labossa György, a Magyarországi Evangélikus Egyház Diakóniai Bizottságának elnöke, fia, Gregersen-Labossa György Máttyás teológushallgató, valamint Veperdi Zoltán nyugalmazott evangélikus lelkész.

Hálaadás a templomért

Pesthidegkút – 2025. október 12.

A gyülekezet életében 2025 jeles évforduló: templomunkat 70 esztendeje 1955 nyarán szentelték fel. A jubileumi ünnepséget október 12-én tartottuk a tavasszal megújult templomunkban a Sztelhlo-szeretetintézménnyel közösen. (A templom és a szeretetotthon egy épületegyüttest képez, amelyet Sándy Gyula tervezett.) Egyszersmind hálát adtunk a szeretetintézmény – korábbi nevén Sarepta – 74 éves folyamatos működéséért is. Az ünnepi igehirdető Keczkó Pál esperes volt.

Hálát adtunk Istennek, hogy az elmúlt 70 esztendőben minden vasárnap volt szolgáló lelkész a templomi szószéken, és hangozhatott Isten igéje. Hosszú időn át Budahegyvidék filiájaként működött, majd 1996-ban önállósult a gyülekezet, 2000-tól pedig parókus lelkésze van a pesthidegkúti evangélikus közösségnek Fodor Viktor személyében. Az ünnep kapcsán felkerült egy nagyméretű Luther-rózsa is az épület utcai homlokzatára, amely büszkén hirdeti evangélikus mi voltunkat. Az ünnepség zárásaként koszorút helyeztünk el a templomkertben található Sztelhlo Gábor nevét viselő emlékkőnél.

Presbiteri hétvége Balassagyarmaton

Budahegyvidék – 2025. január 17–19.

A 2024. évi tisztújítás után felállt presbitérium első közös „csapatépítése” zajlott a január 17. és 19. közötti csendes hétvégén. Évente egyszer van alkalmunk így együtt lenni, ráadásul új összetételű csapat találkozott, ami megadta az alkalom különlegességét. A szombat két nagyobb részből állt. A délelőtti középpontjában egy – mondhatni professzionális – csapatépítési program volt. Lelké-

szeink korábbi tréningjei kapcsán szerzett tapasztalataikat idehozva, az úgynevezett Belbin-teszt segítségével igyekeztünk feltárni a csapaton belüli karakterek, személyiségtípusok kérdéseit. A délelőtti program következő szakasza pedig arra a kérdésre kereste a választ, miként jelenhetünk meg gyülekezetként a külvilág számára úgy, hogy az őszinte képet mutasson rólunk, emellett a közösségünk erősségein, színességén keresztül miként tudunk vonzóak lenni egy kívülálló számára. Két missziói csapat alakult, a feladat pedig ennek a célnak a jegyében egy-egy kisfilm elkészítése volt. Teljesen elszeparálva zajlott az ötletek kidolgozása és a felvételkészítés, nem tudhattunk a másik csoport munkájáról. Így a szándékoknak megfelelően végül két különböző megközelítés született, melyek lényegében kiegészítik egymást. A nap második blokkja a szokásosnál időben és a tárgyalt témák számában is bővebb presbiteri ülés volt. A témákban gazdag presbiteri ülést, vacsorát követően a már megszokott nagyon jó hangulatú vetélkedő került sorra. A fél tízkor tartott esti áhítat után, az intenzív nap eredményeképpen nem kellett senkit elringatni az elalváshoz. A távolság miatt úgy szerveztük, hogy korábban, 9 órakor tartottuk a vasárnapi istentiszteletet, helyben a gyülekezeti házban, hogy még mindenki a saját családjával is együtt lehessen a vasárnap hátralévő részében.

nap még mindenki egy kicsit bizonytalanul foglalt helyet a kenuban, de a többnapos gyakorlásnak köszönhetően gyorsan profi evezőssé és kormányossá váltak a résztvevők. A zene és az ének – köztük gyakran szálló zarándokénekek – végig a haladás szerves részét képezték, vidám hangulatot és lendületet adva a hajóknak. A kenutúra során nap mint nap különböző helyszíneken szállt meg a csapat. A túrát végigkísérték a folyton változó kihívások is. Először azon izgult mindenki, hogy minden csomag befér-e a kísérőautókba (befért), volt, hogy nem volt könnyű eltalálni a következő kikötői helyet (mégis mindig kikötöttek), de

olyan is akadt, amikor úgy tűnt, hogy egy falu teljes aznapi péksüti készlete sem lesz elég reggelire a csapatnak (elég volt). A reggeleket és estéket tartalmas áhítatok keretezték – a hegyi beszéd sorait feldolgozva –, amelyek még mélyebbé tették az együtt töltött időt. Ez a hat nap nem csupán a fizikai távolság legyőzéséről szólt, hanem egy közös élményről, amely összekovácsolta a társaságot, és új barátságokat hozott létre.

40 éves a keresztyén értelmiségi fórum

Budahegyvidék – 2025

A budahegyvidéki gyülekezetben a covidot követően kéthavonta rendezik meg a keresztyén értelmiségi fórumot. Meghívottjaink minden esetben a hit, az elköteleződés, az istenkeresés értékeit hozzák elénk. 2025 januárjában Mátis Lilla filmes rendező *Mert a lelkemben hordozom* című dokumentumfilmjét láthattuk; a vészkorszakot túlélő debreceni zsidó leánygimnázium volt tanulóinak visszaemlékezéseit a szerző kommentárjaival. Márciusban Meskó Bánk előadóművész estjén Ady, Kosztolányi és József Attila istenes verseiből

kaptunk egy csokorral Ecsedi Zsuzsa (zongora) és Nagy Ágnes (fuvola) közreműködésével. Májusban Korzenszky Richárd emeritus tihanyi perjel tartott érdekesítő és élénk vitát támaztó előadást *Politizálhat-e az egyház?* címmel. Szeptember 29-én Ittész András egyetemi docens, a Magyarországi Evangélikus Egyház Zsinatának nem lelkészi elnöke volt a vendégünk. Előadásának címe: *Hagyomány és/vagy megújulás a nagy egyházakban a „népegyházi időszak” végén* volt, melyben az egyház jövőképevel kapcsolatos véleményét fejtette ki, bemutatva az egyház Krisztus-központú megújulásának lehetőségét az aktuális püspökválasztás fókuszában. November 24-i alkalmunkon Adorjáni Bálint színművészt, feleségét, Kacsó Hanga Borbála énekművészt, valamint zenész barátjukat, Márkos Albert csellóművész-zeneszerzőt láttuk vendégül.

Dévai-díj átadása

Óbuda – 2025.október 19.

Idén is átadták az óbudai Dévai-díjat, melyet a gyülekezet életét támogató személyek vagy szervezetek kaphatnak. A 2025. év díjazottai Kiss Béláné, Vali néni és Besze Györgyné, Éva néni. Vali néni közel húsz éve a gyülekezet állandó tagja. Hideg, meleg, eső vagy hó nem tántoríthatja el az Istennel való találkozás lehetőségétől, bibliaórán vagy istentiszteleten, kiránduláson, szeretetvendégségen örömmel vesz részt – ahogy családja fogalmazta meg természetét, az jellemzi a gyülekezeti közösségben is. Csendes, nyugodt személyisége, végtelen stabilitást rejt. Nem harsány, de mindig lehet rá számítani. Mindenkit számontart, és imában hordoz, közben jár értük. Éva néni uno-

káit történeteivel, bolondos jókedvével, számtalan ajándékkal és a lekváros levelestésztával mindig lenyűgözte, elkötelezettségre, kitartásra és hitre nevelte őket. A rendszeres templomlátogatás mel-

lett, a délutánonként megvalósuló diákokat felkészítő csoporthoz tartozott, segítve több fiatal tanulását és felzárkózását. Huszonöt évvel ezelőtt vált a bibliaórák állandó tagjává. Itt kötetek igazi barátságok, egymás sorsának felvállalásai. Vali és Éva néni élete e két helyen kereszteződik. Együtt a templompadban és együtt a bibliaórán, itt Óbudán Isten áldja meg további életüket!

A Budavári Schütz kórus fennállásának 70. évfordulós ünnepe

Budavár – 2025. február 22.

A budavári evangélikus templomban február 22-én délután stílszerűen Heinrich Schütz 103. zsolnárfeldolgozásával kezdődött a gyülekezet kórusának 70 éves fennállását ünneplő hálaadó koncert. Csorba István kórusalapító karnagy nagy

lelkesedéssel és kiváló memóriával idézte fel a zeneszámok közé ékelt interjún a kórus történetének nevezetes állomásait. A kórustagok által összegyűjtött és kivetített fényképek eközben illusztrálták Pista bácsi visszaemlékezését. Ő maga 1955-től 2010-ig állt a kórus élén, utána Bán István orgonista-kántor, majd a jelenleg is szolgáló Hacknauer Bettina követte őt ezen a poszton. Többen eljöttek a hajdani kórustagok közül is, hogy együtt énekelhessenek és együtt ünnepeljenek a jelenlegi tagokkal. A koncert folyamán elhangoztak barokk dicséretetek, korálfeldolgozások, Kodály *Stabat Mater*e és kortárs zenemű (Ola Gjello) is. Csorba István karnagyunktól a *Jubileumi ének*, a reformáció 500. évfordulójára írt kórusműve hangzott fel. A hitvalló ének a kórus 70 éves jubileumához is kiválóan illett. Stílusos volt a koncert befejezése is: énekeskönyvünk 70. énekét zengedeztük: *Szálljon az ének*. Terített asztalok mellett, ünnepi tортával folytatódott a vidám hangulatú, olykor persze erősen nosztalgikus múltidézés a kápolnában.

Budavári gyermekfarsang és ifjúsági tánc

Kicsiknek farsang, nagyoknak társastánc

Budavár – 2025. március 1.

22

Március 1-én délután feldíszített gyülekezeti termünkben gyermekfarsangot rendeztünk, este pedig az ifjúságunk tartott táncmulatságot. A gyerekekhez fő attrakcióként Deák Ildikó óvónő-mesemondót hívtuk meg. Az evangélikus hátterű Ildikó nemrég indította el vállalkozását. Bertalan és Barnabás, az ikertestvér kutyapár történetét sok interakcióval, énekes-hangszeres betétekkel, nagy átéléssel és humorral fűszerezve adta elő, amit minden jelenlévő nagyon élvezett. A kiadás

uzsonna után jöhetett a hagyományos tombolázás, majd körtáncal mozgattuk meg a családokat.

Ifiseink táncos bált hirdettek a farsang apropóján. Sok ifjú hölgy és kevesebb fiatalember jött el, de így is emlékezetes multság kerekedett. Társastáncok, vidám körtáncok voltak terítéken, nagy volt a jókedv, vidám volt a hangulat. Mind a kicsik és szüleik, mind a nagyok hálásan örültek az áldott közösségnek.

A budavári gyülekezet hangos hétvégéje

Balatonszárszó – 2025. április 30. – május 2.

A fenti címmel hirdettük meg tavaszi gyülekezeti hétvégénket, hogy a naptár adta pihenőnapokat a munka és a pihenés teológiai összefüggéseinek szentelhesük. Mi a munka és mi nem az? Mi a pihenés és mi nem az? Erre kerestük gyülekezeti körben az igei válaszokat a világi trendeket meg-

vizsgálva, összevetve, életgyakorlatunkat is mérlegre téve. A gyülekezet minden rétegéből voltunk: kisgyermekes családok, ifisek, konfirmandusok, hittanosok szüleikkel, és nyugdíjasok is, összesen közel 90 fő. Lelkészeink két nap, két blokkban ismertették a munka és a pihenés bibliai alapjait, ezekre kiscsoportban reflektáltunk. A kicsiknek külön padlóképes foglalkozást tartottak hitoktatóink, este a nagyok interaktív honfoglaló játékon vehettek részt.

Belifért még a hétvégébe egy meglepetés 18. születésnap köszöntés az ifiben, a szép időnek köszönhetően egy kis lábáztatás a Balatonban, és sok-sok napozás, focizás, kellemes séták, kerékpározás. Péntek délelőtt úti áldással búcsúztunk Szárszótól, ahol feltöltött minket mind a szellemi munka, mind pedig az aktív pihenés.

Budavári gyülekezet nyári tábora

Balatonkenese – 2025. június 26. – július 1.

Kikötői üdülőben kaptunk szállást, ezért képzeletbeli hajózásra hívtuk a következő generációk tagjait: kisgyermekes családokat, ifiseket, konfirmandusokat és a hittanosainkat. Mivel június 29-e, Péter és Pál napja éppen a táborunk idejére esett, ezért Péter Jézus általi elhívása és Pál apostol Rómába vezető hajójúta volt a figyelmünk középpontjában. Említett nap hazánkban hagyományosan az aratás kezdete is. Jézus az aratás képét az istenkapcsolatra érett emberek összegyűjtésére

értette, apostolai számára ez a missziót is kellett, hogy jelentse. A tábor tematikáján keresztül az volt a célunk, hogy hitükben, elkötelezettségükben megerősítsük a gyermekeinket, hogy ők is nyitott szívvel és missziói lelkülettel járják a világot, bátran merjenek „egy hajóban evezni Jézussal”, és ebbe a hajóba (közösségbe) másokat is megmerjenek hívni. A tábort lelkészek, hitoktatók, önkéntes ifivezetők irányították. Vegyes korcsoportú „családokban”, sok-sok nevetéssel éltük meg a parti akadályversenyt, az éjszakai dramatizált nyomozós játékot, a számháborút, a napi kihívásokat (családi ruházat, vízibalett, csapathajó-készítés stb.), a városfelfedező játékot. Az akarattyai magasparton naplementében tartottunk áhítatot, majd kreatív jeleneteket adtunk elő. A vasárnapi istentiszteletet a vízparton tartottuk, nem mindennapi úrvacsorai élménnyel. Volt korcsoportos beszélgetőkör és szabadidős sportolás is: foci, röpi, balcsizás, csocsó és tenisz. Balatonkenesei táborunk csodálatos feltöltődést adott hitben, reményben, szeretetben, közösségben.

Budavári napközis tábor

Budavár – 2025. augusztus 25.

Közel 40 gyerek 4 napon keresztüli bibliai témájú tanulását, majd szabadidős programját hitoktatóink és ifis önkénteseink vezényelték le. Dramatizált időutazással kezdődtek a napjaink: Ábrahá-

mot és családját kísértük el sok történeten keresztül, hogy lássuk a hit, az Istenre hagyatkozás példáját, erejét és Isten áldásának ajándékait. A csoportos foglalkozásokon ifis önkénteseink segítettek: biztatva a gyerekeket és vezetve a közösségi játékokat. A beltéri koncentrált történetre figyelmet, tanulást játszótéri mozgással, fogócskával ellensúlyoztuk. Ebéd után csendespihenő, majd kézműves foglalkozás várt a kicsikre. Az uzsonnára már újra felélénkültek, mert jött a rituális napzáró összefoglalás, sok énekkel, a tanult igék felmondásával, és persze a sok aznapi jó élmény megosztásával.

Bach-fesztivál a Várban

Budavár 2025. október 24. – november 9.

Idén tavasszal 17., majd ősszel 18. alkalommal – a helyi, I. kerületi önkormányzattal közösen – rendeztük meg a budavári Bach-fesztivált. A május közepén kezdődött koncertsorozaton Johann Sebastian Bach művei csendültek fel.

A fesztivál nagyzenekaros kantátás koncerttel indult, amelyen Bán István, a fesztivál művészeti vezetője vezényelte a historikus hangszereket megszólaltató Musica Vivax Wien zenekarát és a Bach Akadémia Budapest kórust. A sorozatnak vendég előadója volt hazánk világhírű zongoraművésze, Farkas Gábor is, aki Bach virtuóz csembalóversenyeit adta elő, ezúttal orgonán. Megszólaltak Bach művei csembalón és az orgonán is, volt még kamarakonzert, a Liszt Ferenc Zeneművészeti Egyetem négy zongoristanövendéke is orgoná-

hoz ült. Luis Zorita, nemzetközileg elismert, spanyol csellóművész pedig patinás barokk hangszerén szólószviteket szólaltatott meg. Az őszi – október és novemberi, kéthetes – hangversenysorozaton aztán újfent a nemzetközi orgonaélet kimagasló képviselői adtak koncertet. Párizs, Sevilla, Essen, Rotterdam, Karlovac egy-egy templomi orgonaművésze, valamint jeles hazai kamarazenészek muzsikája nyújtott felemelő zenei élményt.

Budavári gyülekezet két csapata az UltraBalaton futáson

Balaton – 2025. április 26.

Idén a gyülekezet két csapattal vett részt a futóversenyen. Egy kör. Egy akarat. Egy cél. Egy közösség. Egy gyülekezet. Két csapattal. Az idei csapathitvallásunkat a futópólónkon is megjelenítettük: „Én tehát úgy futok, mint aki előtt nem bizonytalan a cél”. (1Kor 9,26)

Egyik futónk mondta: Én tényleg úgy futottam, mint aki előtt nem volt bizonytalan a cél – legalábbis a Füred–Aszófő szakaszon –, mert közvetlenül előttem futott Virág, és a hátára ez az ige volt írva, így valósággal húzott magával. Olyan tempót futottam, amit egyedül biztos nem tudtam volna. Jó példája ez annak, hogy ha közeli testvéreink élnek „élnek” valamit, akkor annak egészen kézzel foghatóan valóságos erősítő hatása van. Hála és köszönet, elsősorban a legfőbb csapatépítőnek, az Úrnak!

Presbiteri hétvége Miszlán

Érd–Miszla – 2025. január 31. – február 2.

A hétvégén az érdi presbitérium Miszlán tartott csendes hétvégét. Ezeken a napokon elmélyülten, egymásra és Istenre figyelve készültek fel a gyü-

lekezet vezetői az előttük álló év kihívásaira: igehallgatással, imaközösségben, testvéri légkörben.

Akarsz-e az énekszó szárnyán szállva gyógyulni?

Révfülöp – 2025. május 3.

Jótekonysági koncertet tartott *Együtt a jóért* címmel a Budavári gospelkórus és a Seven Houses Gospel Choir & Band a Tábita Ház gyermekhospice-intézmény támogatására május 3-án Révfülöpön. A gyógyító énekek mellett Kőszeghyné Raczkó Zsuzsanna esperes és Bence Imre nyugalmazott lelkész szavai is Istenre mint gyógyítóira irányították a hallgatóság figyelmét.

A zsúfolásig megtelt templomban Bence Imre köszöntője után először a Budavári gospelkórus mutatkozott be négy egészen különböző hangvételű darabbal. Szuhai Mónika nemcsak a kórust vezette, hanem az énekek evangéliumi üzenetéről

is vallott, csodás lelki útra vezetve a hallgatókat. A Seven Houses Gospel Choir & Band felcsendülő dalait pedig Kőszeghyné Raczkó Zsuzsanna mutatta be. A két kórus közösen is énekelt. Mivel az új, épülő Tábita Ház elnevezésű gyermekhospice-intézmény támogatására gyűjtöttünk adományokat, a koncert egyik csúcspontja a közösen előadott „I am the God, that healeth thee” kezdetű ének volt. „Én az Úr vagyok, a te gyógyítód” – hangzott az ének és azt megszakítva, zenei aláfestéssel az igei meditáció *Akarsz-e meggyógyulni?* címmel.

Ne zárjuk be Istent! – 90. templomszentelési évforduló Budafokon

Budafok – 2025. november 9.

A Budafoki Evangélikus Egyházközség aprajánagyja készült a templom születésnapjára: ki prédikációval, ki takarítással, mások oltárdíszítéssel és a szeretetvendégség előkészítésével, a gyerekek pedig csengőkórossal és a templom makettjének megalkotásával. A presbitérium ezalatt számba vette a templomunkhoz kötődőket, hogy mindenkít ünnepelni hívjon – a korábbi lelkészeket, valamint az innen indult lelkészeket. A hálaadó istentiszteleten a gyülekezet jelenlegi lelkésze, Hoker Zsolt hirdette Isten ígését az ApCsel 17,22–31

alapján. Pál apostol óva intett Athénban az Areopágoszon: „Az Isten [...] nem lakik emberkéz alkotta templomokban...” Azért építünk templomokat, hogy azokban tiszteljük az Istent, így azonban a templom olyan helyé vált, ahová bezárjuk az Istent – hívta fel a figyelmet az igehirdető. „Azt gondoljuk, hogy oda kell menni, ha Istennel akarunk találkozni. Közben pedig Isten az, aki meglátogat bennünket. Jézus a templom. Nem mi megyünk a templomba, hanem ő jön hozzánk. Jön, és feláldozza magát értünk, azért, hogy mi felépülhessünk.” A záró oltári szolgálat keretében a covid idején alakult, a kántorból, a felügyelőből és a lelkészből álló Kifli trió szolgált énekkel, végül Bujdosóné Sztruhár Szilvia felügyelő köszöntötte a jelenlévőket és a közvetítés nézőit. Az ünnepi meg-

emlékezés után szeretetvendégség mellett folytatódott a nap, ekkor került sor a templom képével díszített hatalmas torta felszeletelésére is.

85. születésnapján köszöntötték Ittész István lelkészt

Érd – 2025. szeptember 21.

Népes gyülekezeti közösségében – aratási hálaadó istentiszteleten és szeretetvendégségen – köszöntötték 85. születésnapja alkalmából Ittész István nyugalmazott evangélikus lelkészt, akinek élete és szolgálata sok ezer ember számára meghatározó a Kárpát-medencében, úgy az anyaországban, mint a Felvidéken és Erdélyben. Példaértékű az igehirdetői szolgálata, és az utód-előd kapcsolatban is csak a hálára lehet oka a gyülekezet jelenlegi lelkipásztorainak, Labossa Péternek és Anitának.

Szokás, szükséglet, kötelesség

Augustinus óegyházi atya *Vallomásaiban* írja: „ki-
szolgáltam a vágyat, szokás lett belőle. És mert a
szokásnak nem szegültem ellene, végül szükség-
szerűséggé változott.”¹ Mondhatjuk: ami ma a vá-
gyunk, holnap könnyen a szokásunkká lesz. Amit
pedig ma a szokásunkká teszünk, holnap a szük-
ségletünké válik. Átfordítva is igaz: amit ma el-
hagyunk, holnap már nem fog hiányozni. Vagy
mire hiányozna, addigra elmúlik a lehetőség.

A berögződéseink formálnak, alakítanak ben-
nünket. Mondhatnánk: az vagy, ami a szokásod.

Korunk mítosza, hogy ami kötelességből van,
az semmiképpen nem lehet jó. Valójában azonban
úgy áll a helyzet, hogy minden attól függ, hogy
milyen vállalásokat – szokásokat – veszünk ma-
gunkra. Az elköteleződés nem föltétlenül rabság
– és viszont, a szabadság nem egyenlő azzal, hogy
az embernek nincsenek kötelezettségei. Elkötele-
ződés híján elszigeteltség és magány van – a sze-
retet élménye nélkül.

A Bibliából azt értjük meg, hogy a szeretet lé-
nyegéhez tartozik a tudatos döntés – az elhatáro-
zottság a másik mellett. A saját jogaim, érdekeim
korlátozása a másik szolgálatában. Mindez leg-
szebben Isten egyik legnagyobb „találmányá-
ban”, a házasságban válik láthatóvá. Aki szeret –
elköteleződik. Aki elköteleződik – szokásává teszi
a másik személyének és javának önmagánál előbb-
re helyezését.

Ezzel a küldetéssel, mi, hívő emberek formál-
juk a bennünket körülvevő világot. Egy alternatív
kultúrát teremtünk, amely különbözik attól, amit
a hétköznapi életben tapasztalunk.

Ha valami, akkor az elkötelezett, kitartó szere-
tet formálhat bennünket Krisztushoz hasonlóvá,
teheti világunkat isteni hellyé.

Egyházi életünk jelenségei – ünnepeink, alkal-
maink – mind erről az elkötelezett szeretetről ta-
nuskodnak.

Krisztusra mutatni

Parókusiktatás Albertiben

Alberti – 2025. július 14.

Veczán Zoltánt az Alberti Evangélikus Egyház-
község parókus lelkészi állásába iktatták július
14-én. Az ünnepi alkalmon Győri Péter Benjámín,
a Dél-Pest Megyei Egyházmegye esperese ApCsel
18,9–10 alapján az elhívásról, az egyházi szolgálat
nehézségeiről, jelentőségéről, a lelkész eszköztá-
ráról beszélt, párhuzamba állítva Pál helyzetét az
iktatás eseményével. Az iktatás liturgiájában Győ-
ri János Sámuel nyugalmazott lelkész, valamint
Endreffy Máté, a helyi Káldy Zoltán Evangélikus
Szeretetotthon intézményi lelkésze szolgált. Szó-
székfoglaló igehirdetésében a frissen beiktatott
lelkész 1Móz 32,27 alapján – „Nem bocsátlak el,
amíg meg nem áldasz.” – az építkezésről, gyüleke-
zetépítési terveiről, odaszánásról beszélt. Szólt a
hívek Krisztusban való különbözőségről, sokszí-

nűségéről, melyet az egy szívvel, egy lélekkel el-
kovácsol mégis egygyé. Az istentisztelethez dísz-
közgyűlés kapcsolódott. Az ünnep fényét az alber-
tirsai gospelkórus és az alkalomra összeállt női
kar szolgálata emelte. A hivatalos részt követő
állófogadás a személyes találkozásokra, jóízű be-
szélgetésekre is alkalmat adott.

¹ Augustinus: Vallomások, VIII. könyv, V. fejezet 10. Gondolat, Budapest, 1982, 223. oldal.

Pünkösöd Maglódon

Maglód – 2025. június 7-9.

„A hagyomány nem a hamu őrzése, hanem a láng továbbadása!” – Pünkösdi istentiszteletet tartottak Maglódon. A maglódi pünkösdi templomdíszítés 2018 óta szerepel A szellemi kulturális örökség magyar nemzeti jegyzékén, melyet évről-évre bemutatnak a szentendrei skanzenben. Ezt megelőzően az országos táncháztalálkozón megtartott előadáson is megjelentették a maglódi pünkösdi templomdíszítést, az evangélikus tavasz-köszöntő egyházi szokást.

Parókia piknik Maglódon

Maglód – 2025. június 15.

Szentháromság vasárnapján hittanos évváró/gyülekezeti évadzáró istentiszteletet tartottak a maglódi evangélikus templomban, melyet hittanosok előadása és parókia piknik követett a gyülekezeti teremben és a lelkészlak udvarán.

„Mindeddig megsegített minket az Úr”

Maglód – 2025. november 9.

„Mindeddig megsegített minket az Úr!” – 250 éve tették le a maglódi evangélikus templom alapkövét. „Ezt a követ az evangélikus imaház kibővítésére helyezték el Jézus országlásának 1775. évében, október hónap 16. napján.” Vannak hétköz-

napok, melyek ünnepnappá nemesednek egy-egy közösség számára. A hitükért sokat túrt maglódi evangélikusok számára ilyen ünneppé váló hétköznapra lett 2025. október 16-a. 250 évvel ezelőtt, ezen a napon tették le templomuk alapkövét Sztankovits Sámuel lelkészségének idejében. A néhány nappal későbbi hálaadó istentiszteleten Németh

Mihály lelkész igehirdetését a 250 évvel ezelőtti alapkövetélteli „rövid, de igen komoly” beszéd textusára építette fel Sámuel próféta könyve 7. részének 12. verséből: „Eben-Háézernek nevezte el [...] Mindeddig megsegített minket az Úr!” Prédikációjában elmondta, hogy a maglódi gyülekezet feladata ezen az ünnepen kettős. Visszatekintve az elmúlt két és fél évszázadra hálaadóval kimondani azt, amit az akkor élt nemzedék, a templomnak alapot vető Sztankovits Sámuel lelkész vezetésével ki tudott mondani: „Mindeddig megsegített minket az Úr!” A jelenben pedig szóval és étellel kell hirdetniük kortársaik felé, hogy építsék hitüket és életüket arra, akire ez a templom és ez a gyülekezet ráépült: Jézus Krisztusra.

Konfirmandusok bemutatkozása Gyömrőn

Gyömrő – 2025. november 16.

„Mindeddig megsegített minket az Úr!” Gyömrőn is. A maglói anyagyülekezet ünnepe után egy héttel a gyömrői leányegyházban bemutatkoztak a konfirmandusok. Emberemlékezet óta nem volt hat konfirmandusa a kicsiny gyülekezetnek. Az agglomerációs kisvárosba a két helyinek számító konfirmandus fiú mellé a konfirmandus lányok tényleg a szélrózsa minden irányából érkeztek. A fővárosból, megtapasztalva egy ottani lelkész nő szeretetteljes befogadását; Nógrádból, az ottani kegyességet magukkal hozva; a közeli Tápiószentmártonból; és a távoli, de a szívünkhöz mégis oly közeli Székelyföldről. A fiatalokat Slezák Bence gyülekezeti munkatárs hívta ki áldásra az oltár elé, és Tarczay Áron leányegyházközségi gondnok köszöntötte. Az ünnepi istentiszteletet szeretetvendégség követte. Adja Isten, hogy Dorka, Klemi, Vivi, Dóri, Győző és (a távol lévő) Péter élő kövek-ként épüljenek rá a gyömrői evangélikus gyülekezet krisztusi alapkövére!

Reformációi ünnep újszerűen

Monor – 2025. október 31.

A reformáció emlékünnepén a monori evangélikus templomban három szomszédos evangélikus anyagyülekezet – Maglód, Monor, Péteri –, valamint a gyömrői, a nyáregyházi leánygyülekezetek tagjai együtt, egymással összefogva, közösen adtak hálát a reformáció ajándékáért. Ezt az új kezdeményezést reménység szerint újabb alkalmak követik majd.

28 200 éves a tápiószelei templom

Tápiószele – 2025. október 4.

A tápiószelei evangélikus leánygyülekezet ebben az évben ünnepelte a templom építésének 200. évfordulóját. Tápiószele a török időkben szinte teljesen lakatlanná vált, de 1723-tól fokozatosan újratelepült. A gyülekezet irataiban nyomon követhető, hogy 1797-től már működött az evangéli-

kus gyülekezet. Ennek a munkálkodásnak és hitbuzgalomnak lett az eredménye 1825-ben a templom felépítése, mely épület nemcsak az evangélikusoknak, hanem 1900-ig a reformátusoknak is helyet adott. Ennek az időszaknak a felidézésére gyülekezett össze október 4-én, szombat délután Tápiószele népe. Az ünnepség házigazdája Kustra Csaba evangélikus lelkész mellett részt vett és köszöntőt mondott Győri Péter Benjámín esperes, Nagy József helybeli református lelkész, Gregersen-Labossa György evangélikus lelkész, aki egyben a Káldy családot is képviselte, Dobos Imre György Tápiószele polgármestere. Csáky Gyula fővárosi építész vetített képes előadásban mutatta be a műemlék templomot. Gócsáné Móró Csilla ny. múzeumigazgató ismertette azokat a köznemesi családokat, akiknek köszönhető többek között a templom felépítése. Az ünnepség menetét a SZELA református ének-és zenekar műsora gazdagította. Kustra Csaba lelkész záróimádsága és áldása után a gyülekezet tagjai szeretetvendégségre hívták a jelenlévőket.

Harminc éve Tápiószentmártonban

Tápiószentmárton – 2025. április 12.

Hálaadó istentiszteletet tartott a tápiószentmártoni gyülekezet. Dudok Pál felügyelő még 2024. év végén megtartott presbiteri gyűlésen jelezte, hogy Kustra Csaba a gyülekezet tizenkilencedik lelkésze 1995. év március 4-től számítva 30 éve szolgál a gyülekezetben. Ezen a gyűlésen született meg azaz elhatározás, hogy 2025. április 12-én istentisztelet keretében adnak hálát Istennek ezért a szolgálatért, és egyben azokért a lelkészekért, akik 1783-tól egymást váltva, folyamatosan munkálkodtak a gyülekezetben. Erre a különlegesnek mondható eseményre a presbitérium a Tápiószentmártonból származó Pángyánszky Ágnest, az Evangélikus Hittudományi Egyetem rektorhelyet-

tesét kérte fel az igehirdetés szolgálatára. A szóban és írásban elhangzott köszöntések után a parókia udvarán megrendezett szeretetvendégséggel zárult a hálaadó alkalom.

Dunaharaszti mozaikok

Dunaharaszti – 2025. június 1.

2025. június 1-én első alkalommal hirdettük meg a Kis-Duna menti evangélikusok regionális találkozóját és családi napját. Dunaharaszti vonzáskörzetében egy sor településen élnek evangélikus testvérek, akik gyülekezetekhez tartoznak. A szervezők szerették volna, ha egy olyan napot tölthetnek együtt, amely lehetőséget ad a találkozásra, a kötetlen beszélgetésre, az összetartozás megélésére és a lelki feltöltődésre. Grendorf Péter angyalföldi lelkész személyes hangú, olykor szellemes, humorral is megtűzdelt igehirdetésére sokáig emlékezni fognak. A gyermekeket papírszínház és kézműves foglalkozás várta ezen a napon.

A gyülekezet presbitere, Gamplert Gábor több alkalommal is lefutotta a maratont. Könyvében, amely a *Maraton életre halálra* címet kapta, őszintén és megragadó stílusban írta le tapasztalatait és gondolatait, sportról, futásról, lelkiségről. Könyvbemutató keretében Sziráki György felügye-

lő beszélgetett vele. Délután Gregersen-Labossa György, a Diakóniai Bizottság elnöke tartott előadást, egyházunk összetett szeretetszolgálati munkájáról, teológiai megalapozottsággal. Végül pedig a hévizgyörki ifjúsági zenekar szolgált.

2025. szeptember 14-én Fabiny Tamás püspök tett látogatást a gyülekezetben. Az istentiszteleti szolgálat után megáldotta Vizsolyi János szobrászművész *Keresztút* című szobrát templomunk és parókiánk udvarán. Az alkalmon közreműködött a Blumenstrausz német nemzetiségi kórus.

2025. október 29-én a Laffert Kúriában reformációi protestáns ünnepet szervezett a dunaharaszti gyülekezet, amely szintén egy presbiter, Hazay Tímea kezdeményezésére valósulhatott meg. A református, baptista és evangélikus felekezetek tagjai egy közösségként tanulhattak egymástól és egymásról. Mindhárom felekezet lelkésze elmondta, hogy milyen kincseket kaptunk reformáció kapcsán, és hogyan jelennek meg ezek az értékek a mai hitgyakorlatban, keresztyén gondolkodásban, egyházi életben. A felekezetek kórusainak zenei szolgálata színesítette az alkalmat. Tisch Bálint Attila festőművész kiállítását is ezen az alkalmon nyitották meg. A festmények mellé imádságok kerültek, amelyeket Megyeriné Takács Mária fogalmazott meg, megszólító, elgondolkodtató módon.

Megajándékozottan hazaérkezve

Dabas – 2025. szeptember 28.

Ritka ajándék, amikor valakit az Úr ott állít szolgálatba, ahol szeretete egykor a lelkészi útra elhívta. Kárnyáczki Eszterrel így történt: szeptember 28-án a dabasi templomban Győri Péter Benjámin esperes a Gyóni Evangélikus Egyházközség parókusi lelkészi tisztebe iktatta őt. Az ünnepi istentisztelet liturgiájában Szente-Réthy Katalin és Szöllősi István Sándor lelképásztorok, a Dél-Pest Megyei Egyházmegye lelkészi zenekara és Rapsák Viktória kántor szolgált. Szószékfoglaló prédikációjában Kárnyáczki Eszter Jn 15,9–17 alapján arról tett bizonyosságot, hogyan találta meg őt Isten szeretete már óvodás korában Gyónon, hogyan lett később hittanos, majd ifis ebben a gyülekezetben, és miként hívta el az Úr a lelkészi szolgálatra.

Isten szeretete Jézusban lett számunkra kézzelfoghatóvá: abban, aki az utolsó vacsorán életét adó barátként szól, és ezt a kereszten be is teljesíti – mondta. A mi javunkért önmagát háttérbe szorító Úr nem kér viszonzást, mégis arra indítja azt, aki vele találkozik, hogy erről a szeretetről beszéljen másoknak. Ezért lett lelkésszé, és ezért áll most itt, hogy Isten szeretetét hirdesse. Mint fogalma-

zott, a megtaláltság örömét éli meg: ismét otthona ez a város, ez a templom, ez a közösség. Isten összefűzi a lelkészt és gyülekezetét, hogy elvégezzék feladatukat: az örömhír hordozói legyenek. Az ünnepi közgyűlésen Pálinskáné Balázs Tünde alpolgármester a város nevében köszöntötte Kárnyáczki Esztert. Kecskésné Harmincz Jolán felügyelő a hazaérkezett lelkészt arra kérte, hogy legyen jó pásztora a gyülekezetnek: szólítsa meg a fiatalokat, keresse az időseket, és szolgálja a szórványban – Ócsán, Inárcson és Újlengyelen – élőket.

2.4. ÉSZAK-PEST MEGYEI EVANGÉLIKUS EGYHÁZMEGYE

BABKA LÁSZLÓ • ESPERES

Több gyülekezetben már évek óta bevett gyakorlat, hogy a házasság hetében különböző programokat szerveznek, és a vasárnapi istentiszteleten megáldják a házaspárokat. Van, ahol ökumenikus jelleggel gyűlnek össze a résztvevők, és előadások, majd az azt követő beszélgetések és témafeldolgozások segítik a házaspárokat kapcsolataik elmélyítésében.

Egyházmegyénk több gyülekezetében évek óta működnek házaspáros körök, amelyek nemcsak a résztvevők lelki életét gazdagítják, hanem gyülekezeteik közösségi életét is erősítik. Több lelkész-házaspár élt a számukra meghirdetett „Két nap kettesben”-program lehetőségével is.

Őszi egyházmegyei ifjúsági napunk *Elköteleződés és viharok* címmel került megrendezésre Nagytarcsán. Meghívott előadónk Tibes keresztény rapper volt, aki megtéréséről és az azt kísérő küzdelmekről tett bizonyosságot. A program részeként panelbeszélgetésekre is sor került, amelyek egyikeben egy házaspár osztotta meg tapasztalatait a házasság kihívásairól és Isten megtartó kegyelméről.

Február elején megyénk gyülekezeti felügyelői Ikladon találkoztak, ahol az egyik napirendi pont keretében a közelgő püspökválasztás kérdéseiről folytattak beszélgetést.

Egyházmegyénk kiemelt alkalmi közé tartozik az évente megrendezett kórustalálkozó, amely-

nek múlt évben Nagytarcsa adott otthont. Az alkalmon nyolc gyülekezet énekkara vett részt, hogy közösen, az éneklés nyelvén dicsérjék Istent.

Lelkeszi munkaközösségünkben az elmúlt évben immár tizenötödik alkalommal zártuk a munkaévet többnapos lelkigyakorlattal. Korábban Galyatetőn, újabban Bükkszentkereszten, a lelki gyakorlatos házban tartjuk ezt az együttlétet, amely jó lehetőséget nyújt a lelki elmélyülésre és a testvéri közösség erősítésére.

Múlt évben mindannyiunkat mélyen megrendített a parajdi katasztrófa, amely arra indított bennünket, hogy egyházmegyei gyűjtést hirdessünk gyülekezeteinkben az árvízkárosultak megsegítésére. Több mint kétmillió forint gyűlt össze erre a célra, amelyet közvetlenül a Parajdi Református Egyházközség részére juttattunk el.

Hálával tekintünk vissza az elmúlt esztendőre, amelynek során számos alkalommal tapasztalhattuk meg Urunk áldását és segítő jelenlétét.

Kórustalálkozó Cantate vasárnapján

Nagytarcsa – 2025. május 18.

Május 18-án, Cantate vasárnapján Nagytarcsa adott otthont az Észak-Pest megyei kórusok találkozójának. A több évtizedes múltra visszatekintő esemény minden évben másik gyülekezet ottho-

nában kerül megrendezésre. Idén nyolc kórus vett részt a találkozón az aszódi, domony–vácegresi, aca–erdőkürti, fóti, gödöllői, ikladi, nagytarcsa–pécelyi és pencsi gyülekezetekből. A részt vevő kórusok színes műsorral készültek: barokk motettától a kortárs darabokig sokféle stílusú mű csendült fel, közös számként pedig Csorba István *Ároni áldását* énekelte a közel százharminc fős összkar. Az igei szolgálatot Baranka György helyi lelkész végezte. Bálint Ágnes, az egyházmegye zenei felelőse, zárógondolataiban hangsúlyozta: a közös éneklés során formálódó közösség olyan aktív magjává válhat egy gyülekezetnek, amelyre építeni lehet. A gyülekezet tagjainak köszönhetően a találkozó után gazdagon terített asztal várta az énekeseket és a hallgatóságot egyaránt.

Állami kitüntetést kapott Obreczán Ferenc

Aszód (Budapest) – 2025. március 14.

A Magyar Érdemrend lovagkeresztje kitüntetést kapta Obreczán Ferenc volt országgyűlési képviselő, az Aszódi Evangélikus Egyházközség felügyelője. A díjat Nagy István agrárminisztertől vette át március 14-én, pénteken a Magyar Mezőgazdasági Múzeumban. Obreczán Ferenc a Magyar Nemzeti Vidéki Hálózat elnökségi tagja, a Nemzeti Agrárgazdasági Kamara Pest Vármegyei és Fő-

városi Szervezetének általános alelnöke, a Pest Megyei Gazdakörök és Gazdaszövetkezetek Szövetségének elnöke. A kitüntetést a magyar gazdák érdekében végzett több évtizedes, kiemelkedő közéleti tevékenysége és szakmai munkája elismeréseként kapta.

Almafával hirdetjük Isten országát

Dunakeszi – 2025. október 31.

2025. október 31-én délelőtt a Dunakeszi Evangélikus Diakóniai Központ sportcsarnokában a reformáció napján protestáns úrvacsorás istentiszteletet tartott Kodácsy Tamás református lelkész mellett Petriné Chikán Katalin, az evangélikus gyülekezet lelkésze és László Dávid intézményi és

gyülekezetben is szolgáló lelkész. A két városi gyülekezet tagjai közül többen is szolgáltak ezen az alkalmon, a diakóniai lakók, valamint dolgozók nagy gyülekezete együtt adott hálát. A lakók által festett kövekből Luther-rózsa készült a kápolnakerthben, a dolgozók közül sokan kértek áldást az istentiszteleten, majd ezután Isten országát és a reményteli jövőt hirdető almafát ültettek Luther mondásának jegyében; áldás és evangélikus himnuszunk kíséretében. Az intézmény január 1-jétől vált önállóvá, egyre több keresztény ember és még egy lelkész kezdett itt el dolgozni, így a DEDIK hivatalos név mellett az Isten tábora bibliai elnevezést is magáénak mondhatja a vegyes, színes lakó-dolgozó közösség.

Családi istentiszteletek keresztelői megemlékezéssel és úrvacsorával

Dunakeszi, Alsógöd – 2025

A dunakeszi és alsógödi evangélikus gyülekezet családi istentiszteletei, amelyeket a tanévben minden hónap utolsó vasárnapján tartanak, megújultak. A szeptemberi teremtésvédelmi vasárnapon szolgált először a gyülekezetekben László Dávid, frissen ordinált, és Dunakeszire, a diakóniai intézménybe, valamint a gyülekezeti szolgálatba kiküldött lelkész is. Októbertől a havi egyszeri, hagyományos istentiszteleti úrvacsora mellett bevezették a családi istentiszteleti úrvacsorát is ifjúsági énekekkel, rövidebb liturgiával. Az úrvacsorázók közösségét egy nagy körbe kötötték össze. A gyermekeket és az úrvacsorával nem élő, velünk ismerkedő felnőtteket pedig igei áldásra hívták. A családi istentiszteletekre általában 40-80 fő szokott ellátogatni, míg egy átlagos vasárnapon 15-40 fő jár istentiszteletre. A keresztelésük évfordulóját nagyon kevesen ünneplik, ezért 2025 októberétől meghívjuk az aktuális hó-

napban keresztelteket, hogy megemlékezzenek Isten kegyelméről, amely rájuk is kiáradt egykor.

Testvérgyülekezeti látogatás

Hamina (Finnország) – 2025. október 24-27.

Istennek hála, idén viszonzni tudtuk finn testvéreink előző évi látogatását. Nagy öröm volt számunkra, hogy 28 fős csoportunk igen fiatalos volt, hiszen tízen voltak köztünk a középiskolás és felnőtt ificsoportból. Haminába és a hozzá tartozó településeken (Miehikkälä, Virolahti, Vehkalahti) már sokkal nehezebb megszólítani a fiatalabb korosztályt, s még nehezebb gyülekezeti alkalmakra bevonni őket. A vasárnapi istentiszteleten Baranka György lelkész hirdette az igét. Szép számmal képviseltette magát a péceli leánygyülekezet is gondnokával és fiatalokkal. Anna Kinnunen vezető lelkész, Matti Astola lelkész és felsége Tiia-Riina nagy-nagy szeretettel szervezték meg minden napunkat. Talán a legmélyebb benyomást a Klamilian Kirkko tette, ahol önkéntesek tartják fenn a gyülekezetet. Lypsyniemiben volt a szálláshelyünk, és szaunázás után a bátrak megfürödtek a Finn-öbölben, ahonnan már nagyon közel voltak Oroszország partjai.

★ ★ ★

„Legyen megbecsült a házasság mindenki előtt, és a házaselet legyen tiszta...” Zsid 13,4a

A Magyarországi Evangélikus Egyház a 2025-ös esztendő a házasság és elköteleződés évének hirdette meg. Nem mintha egy esztendő kellene erre kijelölni, de ebben az évben különös figyelmet fordíthatunk az elköteleződésre, a házaselet megbecsülésére. Tesszük ezt egy olyan korban, ahol „könnyebb” szétmenni, mint összeházasodni, hiszen arra a nagy napra hónapokig, akár egy évig is készülhet a pár, de ha két ember úgy gondolja, hogy nem tudják tovább folytatni, néhány hét alatt elválhatnak (hivatalosan).

A Szentírásban és a teremtett világban az egyik legcsodálatosabb emberi kapcsolat a házasság. Olyannyira felértékelte Isten ezt a bensőséges, titokzatos kapcsolatot, hogy az emberrel való kapcsolatához hasonlítja. Isten arra bátorít bennünket, hogy becsüljük meg ezt a tőle kapott ajándékot, a házastársunkat, a házaseletet, és ne csak becsüljük meg, hanem tisztán is őrizzük meg! Annyi veszélynek van kitéve, annyira sebezhető, annyian hirdetik, ha nem megy, válts, azt sulykolják „baráti” tanácsként. Könnyebb nemet mondani, mint igent, és ilyen környezetben kell megbecsülnünk, féltve megőriznünk, időt, energiát befektetnünk, hogy győzedelmeskedjen a szentírási felszólítás. Hiszem, hogy minél közelebb van az életem Jézushoz, annál jobban fogom szeretni a társamat, akit Istentől kaphattam. Ha ez a kapcsolat lazul, lazulni fog a társamhoz való kötődés is. Minél jobban elkötelezem magamat Jézusnak, annál erősebb lesz ez az elköteleződés a társamhoz. Minél inkább engedelmeskedem Jézusnak, annál több krisztusi lesz a házasságomban. Így lehet megbecsülni és tisztán tartani az Istentől kapott ajándékot, a házasságot.

Gáncs Aladár lelkészre, orgonaművészre emlékeztek

Nyíregyháza – 2025. május 18.

Korábbi lelkészére, kántorára, orgonistájára és kórusvezetőjére emlékezett a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség május 18-án, Cantate vasárnapján. A száz éve született Gáncs Aladár 1952 és 1978 között szolgált a vármegyeszékhelyen. Az ünnepi megemlékezéseknek a nagytemplom adott otthont. A délelőtti istentiszteleten az igehirdetés

szolgálatát Gáncs Aladár fia, Gáncs Péter nyugalmazott püspök, a liturgiát Kovács László Attila igazgató lelkész végezte. Gáncs Péter hálás szívvel emlékezett vissza arra, hogy mennyi áldást kapott életének első két évtizedében „e szent falak között” a gyülekezettől és az itt szolgáló lelkészekről. Ézsaiás „hálaadó zsoltára” (Ézs 12,1–6) alapján tartott igehirdetésében kiemelte az Istent dicsőítő, a Teremtőnek hálát adó közös éneklés fontosságát. Az igehirdetés után a jubileum okán nevet változtató, és mostantól Gáncs Aladár evangélikus énekkarként működő gyülekezeti kórus szolgálata következett. Az ünnep a délutáni zenés áhítaton is folytatódott.

Gyerektáborok a Filadelfia Evangelikus Egyházközségben

Bodrogkeresztúr – 2025. július 14–18.

Ottalvós táborunkat 56 fővel (33 gyermek) Bodrogkeresztúron tartottuk július 14–18 között, „A te kezében van az erő és a hatalom, a te kezéd tehet bárkit nagygyá és erőssé.” (1Krón 29,12b) igei mottóval. Délelőttönként újszövetségi történetekkel foglalkoztunk, délutánonként pedig Kína miszionáriusának, Hudson Taylornak az életét ismertettük. Tanításokkal és csoportvezetéssel a gyerekmunkásaink, bábjelegetekkel, biznyságtételekkel, kézműves és játékos foglalkozásokkal pedig amerikai önkéntesek szolgáltak. Több gyermek is kérte Jézust, hogy legyen Úrrá az életében, amiért nagyon hálásak vagyunk.

A többségében romák lakta Görögszálláson napközi tábor keretein belül valósult meg a tábor július 10–14-ig, melyen 71 fő vett részt (31 gyermek, közülük többen szülővel jöttek).

Idén először tudtunk Kisvárdán napközi tábor szervezni. Az amerikaiak révén lehetőségünk nyílt angol tábor szervezésére, mely július 7–9 között 37 fővel valósult meg (21 gyermek, közülük 6 evangélikus). Az esemény mottója a „Napkeletől napnyugatig dicséjétek az Úr nevét!” (Zsolt 113,3) ige volt. A tanításokat az amerikaiak tartották, amelyeket tolmácsoltunk. Izgalmas volt, ahogy összekapcsolták a vadnyugatot a Bibliával (aranyásók kapcsán beszéltek az igazi kincsekről; körözött banditák kapcsán arról, hogy mindannyian bűnösök vagyunk). Egy kétgyermekes család a tábornak köszönhetően csatlakozott a gyülekezet-hez, s azóta is lelkesen járnak kisvárdai gyerekóráinkra.

34

Fejsze a fák gyökerén

Kölcse – 2025. január 31.

A kölcsei evangélikus gyülekezet életében mindig nagy esemény a favágás. Minden évben kivágják a gyülekezet erdejéből az akácfákat, melyek száradás után a kazánba kerülnek. A férfiak fejszét

és láncfűrészvetek a kezükbe, az asszonyok a konyhában szorgoskodtak. Keresztelő János szavaival élve: a fejsze a fák gyökerén van. (Mt 3,10). A gyülekezet gondoskodását és szeretetét jelenti a kitermelt, felvágott fa.

Te szedd Kölcse!

Kölcse – 2025. április 11.

Országos szemétszedési programba csatlakozott be a kölcsei evangélikus gyülekezet április 11-én. A TeSzedd programban évente részt vesz a gyülekezet közössége a helyi Kölcsey Ferenc Általános Iskola diákjaival együtt. Az idén is a Pap Túrárközpontnál szedtük a szemetet.

Egyház, sport és iskola

Kölcse – 2025. szeptember 23.

A Kölcsei Kölcsey Ferenc Általános Iskola diákjai ökoiskolai program keretében gyülekezetünk vendégei voltak. A diákok megismerték a gyülekezet és a templom történetét, és egy felkészítő oktatás után kenutúrán vettek részt. A túrán a diákoknak alkalma volt meg tapasztalni az Öreg-Túr szépségét, a kenutás örömeit. Az ilyen programokon keresztül is az iskola és ez egyházközség hitre és sportolás szeretetére neveli a gyermekeket.

Látogatás finn testvéreinknél

Nyíregyháza-Kajaani - 2025. július 10-19.

Gyülekezetünk 16 fős csoportja – 12 fiatal, 3 kísérő és egy baba – a finnországi Kajaani testvérgyülekezet meghívására vett részt egy közös ifjúsági táborban, a Joutenlampi nevű tóparti táborhelyen. A fenyőerdőkkel körülvett környezet, a szauna és az esti tófürdés igazi finn hangulatot adtak az együttlétnek, a világos nyári éjszakák pedig lehetővé tették a késő esti programokat is. A napokat

közös étkezések, áhítatok, énekek és imádságok tagolták. Kiemelkedő élmény volt a kajaani evangélikus templomban tartott vasárnapi istentisztelet, ahol Horváth-Hegyi Áron szolgált. A közös játékok, csoportmunkák és beszélgetések segítettek a finn és a magyar fiatalok közötti barátságok kialakulásában. Kirándulásokat tettünk Kajaani városába, a paltaniemi fatemplomhoz, Vuokatti hegyeihez és Sotkamo strandjára, majd hazautazás előtt Helsinkit is megtekintettük. A találkozás sok élménnyel és új kapcsolatokkal gazdagított bennünket. 2026-ban a finn fiatalokat fogadhatjuk Nyíregyházán.

Kocsár-Kozma Anett beiktatása

Nyíregyháza - 2025. november 29.

November 29-én ünnepi istentiszteleten iktatták be Kocsár-Kozma Anett a Nyíregyházi Evangélikus Egyházközség parókus lelkészévé. A nagytemplomban a gyülekezet, lelkésztársak és a város képviselői együtt adták hálát elhívásáért és szolgálatáért. Az igehirdetések Jak 1,27 és 1Kor 3,11 alapján hangsúlyozták: a lelkipásztori szolgálat alapja Krisztus, és az elesettek felé forduló irgalmas szeretet. Zsarnai Krisztián esperes felidézte Anett lelki útját, megtérését, teológiai éveit, diakóniai szolgálatát idős és hajléktalanok között, valamint korábbi szolgálati helyeit. Elhangzott az is, hogy a 272 éves nyíregyházi gyülekezet 48. parókus lelkésze, és a harmadik nő ebben a tisztségben. Igehirdetésében Anett arról tett bizonyosságot, hogy szolgálatának egyetlen alapja Jézus Krisztus. Kiemelte a hűség, az imádság és a csendes szolgálat jelentőségét, és arra bátorította a gyülekezetet, hogy ne emberekre, hanem Krisztusra építsen.

Búcsú Kovács László Attila lelkésztől

Nyíregyháza - 2025. július 20.

Július 20-án ünnepi hálaadó istentiszteleten búcsúzott a nyíregyházi evangélikus gyülekezet Kovács László Attila igazgató lelkésztől, aki 17 év szolgálat után vonult nyugállományba. Az alkalmon az egyházmegye vezetői, lelkésztársak, pres-

biterek és a gyülekezet tagjai együtt adtak hálát szolgálatáért. Igehirdetésének alapigéje a csodálatos halfogás története volt (Lk 5,1–11). Visszatekintve 43 éves lelkési pályájára – aradi, kolozsvári és nyíregyházi szolgálatára – hangsúlyozta: a lelkési munka igazi mércéje az, hogy az emberek közelebb kerülnek-e Krisztushoz. Hangsúlyozta, hogy a hit és a megtérés Isten ajándéka, amely az evangélium hirdetésén keresztül születik meg. Az istentiszteleten az énekkar szolgálata és több köszöntés is elhangzott a gyülekezet, az intézmények és az egyházmegye részéről. A megszólalók hálával szóltak Kovács László Attila szolgálatáról, bölcsességéről és a gyülekezetben végzett béke-teremtő munkájáról. Az istentisztelet úrvacsorai közösséggel zárult, majd szeretetvendégség követte a gyülekezeti házban.

Jobb későn, mint soha!

A Pap Túrja Túraközpont szentelése

Kölcse – 2025. szeptember 7.

Szeptember 7-én együtt voltak az Öreg-Túr mellett fekvő kis templomban az evangélikus ősi családok. Régen és ma is ezek a nagycsaládok tartották fenn az iskolájukat, a tanítójukat és a papjukat. Bár a megélhetés gondja széjjelszórta a családokat, évente egyszer mégis együtt vannak hálaadásban Isten színe előtt. A családi nap központi eseménye a Pap Túrja Túraközpont felszentelése volt. A gyülekezet régi álma valósult meg a hosszú távú fejlesztési tervnek köszönhetően. Tíz éve elhatározta a presbitérium, hogy a Túr folyó szépségét felhasználva olyan közösségi teret hoz létre, amely egyszerre szolgálja a gyülekezet közösségi céljait

és a turisták (kerékpárosok, kenusok) pihenését. A Nyírségterv tervezőiroda készítette el a terveket, és az Aranyecsetek Kft. volt a kivitelezője az új épületnek, amely a Kölcsebe érkezőket először köszönti. Egy uniós pályázatnak köszönhetően valósulhatott meg a 60,39 milliós beruházás a volt iskola helyén (GINOP-7.1.9-17-2018-00032). A gyülekezet 2021. december 30-án vette használatba az új épületet. A gyülekezeti háznak és a túraközpontnak az ünnepélyes átadása történt meg 2025 őszén Zsarnai Krisztián esperes és Tóth Attila helyi lelkész szolgálatával. Az esperes igehirdetésében az *effata – nyílj meg!* kifejezést emelte ki. Mint fogalmazott: szükség van arra, hogy megnyíljanak az emberi szájak, és halljanak az emberi fülek, hogy meghalljuk Isten hívó szavát, meglássuk szeretetét, és szájunkkal hirdessük teremtő jóságát minden embernek.

Tóth Attila lelkész az építés történetét mondta el az ünneplő gyülekezetnek, kiemelve a következőket: „Isten adott egy lehetőséget a gyülekezetnek, hogy az új gyülekezeti házzal és túraközponttal kovásszá legyen a nagyközség életében, és a turizmus bevonásával önmagáról gondoskodó egyházzá nőjön fel.”

★ ★ ★

Pál apostol gyönyörűen fogalmazza meg a keresztyén élet és házasság titkát. Ezt írja: „Adjatok hálát az Istennek, az Atyának mindenkor mindenért, a mi Urunk Jézus Krisztus nevében” (Ef 5,20). Úgy tűnik, már abban a korban is sok minden mérgezte a házasságok levegőjét. Az elégedetlenség, a folyamatos összehasonlítgatás. A panaszkodás mára pedig szinte életünk lételeme lett, „divatos”, sőt szinte kötelező. Különböző beszélgetésekben előbb vagy utóbb illik valakit vagy valamit nyíltan, esetleg burkoltan kritikával illetni. Ha valaki ezt nem teszi, az gyanússá válik, talán még értelmi képességeit is megkérdőjelezzük. És valljuk meg, Isten nélkül valóban nagyon nehéz elégedettnek lenni a házasságban is.

De Istennel minden lehetséges, még a megelégedett házasság is. Ennek titka a hálaadásban gyökerező élő hit. Maga a hálaadás nem egy kegyes cselekedet vagy extra tulajdonság, hanem Isten csodáira és lényére való figyelés. A jól működő keresztyén házasság kimeríthetetlen erőforrása a közös igeolvasás és imádság, ez a közös hálaadás bölcsője. Amikor az ember nem önmagára és saját hiányaira figyel önsajnálattal, hanem hatalmas Urára néz, és számol hatalmával. Vele, aki minden jót megad az ő gyermekeinek, és ezer bajból is kiment minket. Sőt, Krisztus által már a legnagyobbat, a legtöbbet meg is adta: a kegyelmet és az örök életet. Ha ilyen mennyei Atyánk, és ilyen Megváltónk van, jó dolog Urunk mellett hálával elköteleződni, Istenünket teljes szívünkkel együtt magasztalni.

2025-ben az éves tematika szerint több nógrádi gyülekezetben is tartottunk speciális, házasságokat segítő és támogató alkalmakat. Sajnos éppen ebben az évben nem volt sok esküvő a gyülekezetekben, az országos tendencia Nógrádban is éreztette hatását. Akik viszont a házasság útjára léptek, azok örömmel köteleződtek el egymás mellett. Ma minden esküvő egy jel arról, hogy az Úr munkálkodik. Az ifjú generáció is megérti, hogy Istenre, és mindarra, amit ő tud adni, óriási szükség van.

Golfmisszió

Horváth-Hegyi Ádám publicisztikájából

Salgótarján – 2025

„Templomunk akadálymentesítésével egy régi álmom valósult meg. Többféle lehetőség jött szóba: lift, felvonó vagy út. Átímadkozva, átgondolva a feladatot, az utóbbi mellett döntöttünk néhány éve, amikor lehetőség adódott arra, hogy egyházunk ingatlanjai egy nagy projekten belül megújulhatnak. Isten iránti hála van bennünk, hogy ma már a megszépült környezetben tarthatjuk alkalmainkat.

Talán a legkülönlegesebb része az volt a munkálatoknak, hogy épült egy szűkebb autópályát, amely nemcsak a templom karbantartásához kínál könnyebb feljutást a dombon levő templomhoz, hanem a mozgásukban akadályozottak, idősebbek – vagy bárki más – számára is megkönnyíti az épület megközelítését. Ennek eszközeként szereztünk be egy elektromos kisautót (golfautót): a százhusz centiméteres szélességével könnyen kezelhető a szűk, kacsaringós úton; igen népszerűvé is vált közösségünkben.”

„Máté mögé állunk teljes szívvel!”

Gyűjtés és jótékonyági orgonakonzert Sámsonházán

Sámsonháza – 2025

A gyerekkora óta cerebrál parézissel élő sámsonházai kötődésű miskolci egyetemista Máté előtt megnyílt a lehetőség, hogy egy műtét segítségével jelentős javulást érjen el az állapotában. Magyar szakemberek nem vállalták az operációt, melyet gyermekkorban szoktak végezni, mert Máté életkora kockázatot jelent. Ám egy amerikai klinika visszajelzése szerint az ottani lehetőségeknek köszönhetően alkalmas a műtétre. A sikeresség érdekében 2026 februárjáig, Máté huszonötödik születésnapjáig meg kell történnie, ez ugyanis a

beavatkozás felső korhatára. A műtét ára rehabilitációval együtt megközelíti a huszonkét-huszonhárom millió forintot, amelyhez az utazás költségei is hozzáadódnak. A hitét mélyen megélt Máté konfirmáló lelkészét, Malik Péter Károlyt említi, és arról mesél, hogy sok emlék fűzi a gyülekezethez. Ha nem a kollégiumban tölti a hétvégét, most is hazajár, de az egyetemen is aktív tagja keresztény közösségeknek. „Hálás vagyok a sok támogatásért, amit iskolai, valamint evangélikus gyülekezeti és a lucfalvai baptista közösségtől kapok” – mondta. Megkerestük Hímesné Bacsa Ilonát, a Lucfalvától néhány kilométerre fekvő Sámsonházai Evangélikus Egyházközség presbiterét, a koncert szervezőjét: „Máté családjá Sámsonházához

kötődik, gyülekezetünk a sajátjának tekinti őt, hiszen gyerekkora óta ismerjük, szeretjük. Édesanyja Lucfalvára költözésükig presbiter volt a gyülekezetünkben. Tudtunk róla, hogy milyen betegséggel küzd. Mikor megláttam a műtétre vonatkozó posztját, javaslatot tettem a presbitériumnak. A testület egyhangúlag támogatta: idén tavasszal rendezünk hangversenyt, melynek teljes bevételét Máté gyógykezelésének támogatására ajánljuk fel.” A gyülekezet megújított orgonáján korábban több jótékonyági koncertet is rendeztek – ezúttal Máté gyógyulása lett az ügyük.

Családi és missziói nap Salgótarjánban

Salgótarján – 2025. november 30.

2025 advent első vasárnapján gyülekezetünkben családi–missziói csendesnapot szerveztünk, amelynek középpontjában az evangélium üzenete és a közösség építése állt. Külön öröm volt számunkra, hogy sok családot és nehéz helyzetben élő gyermeket is megszólíthattunk, és vendégül láthattunk.

Az alkalom délelőtt családi istentisztelettel kezdődött, mintegy 100 résztvevővel. Az ünnepi együttlétet a Petőfi Sándor Tagiskola gyermekkorúsának szolgálata tette még emlékezetesebbé. Az istentisztelet után közös ebéd következett, amely alkalmas volt egymás megismerésére, a kötetlenebb együttlétre, beszélgetésre.

A délutáni program során Váróczy Ákos vállalkozó tett bizonyosságot *Hívőként a hétköznapi döntéseiben* címmel. Előadásában arról beszélt, milyen kihívásokkal és áldásokkal jár, ha valaki krisztusi módon végzi munkáját és vállalkozását. Szavai sokakat megszólítottak, és elgondolkodásra készítettek.

A napot a Lélekmorzsák zenekar dicsőítő koncertje zárta, amelyben személyes bizonyágtételek is elhangzottak. A közös éneklés különösen meghitt légkört teremtett.

Hálával tekintünk vissza erre a missziói alkalomra. Öröm volt számunkra, hogy támogathattuk a rászoruló gyermekeket, gyülekezetünkhöz még nem tartozó emberek is eljöttek, ugyanakkor mi magunk is sokat kaptunk: Krisztus szeretetét meg tapasztalhattuk az igén, a közösségben és a szolgálattévők jelenlétén keresztül.

Megújult a szécsényi gyülekezet imaháza

Szécsény – 2025. szeptember 6.

Ünnepélyes keretek között adták át szeptember első hétféjén a szécsényi evangélikus gyülekezet megújult imaházát. A felújítás az Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság támogatásával valósult meg. Az imaház átadó ünnepsége – ahogy arról a *Nool.hu* portál számolt be – istentisztelettel vette kezdetét a szécsényi evangélikus templomban. Majd annak végén Tornyos László, a szécsényi evangélikus gyülekezet gondnoka az imaház felújítása kapcsán köszönetet

mondott a közösség tagjainak a segítő hozzáállásért és munkájáért, valamint Balla Mihály országgyűlési képviselőnek a közbenjárásáért a támogatás megszerzéséhez.

Tornyos László kifejtette továbbá, az imaház felújítására az Egyházi és Nemzetiségi Kapcsolatokért Felelős Államtitkárság tízmillió forintot biztosított. Azonban a növekvő árak miatt szükségük volt még további forrásra is, amelyet a Nógrádi Evangélikus Egyházmegye, valamint a közs-

ség tagjainak a támogatásából fedeztek. Így összesen tizenegymillió forintból valósulhatott meg az imaház épületének a külső felújítása, a fűtés korszerűsítése, valamint a padlásfödém hőszigetelése, illetve az udvara is megújulhatott.

Szász Levente lelkésziktatása Ósagárdon

Ósagárd – 2025. október 18.

Ez alkalommal iktatta az Ósagárdi Evangélikus Egyházközség parókus lelkészi hivatalába Szász Leventét a nógrádi egyházmegye esperese, Szabó András. Ünnepi prédikációjában Fabiny Tamás, az északi egyházkerület püspöke az aznapi ige,

Dán 9,9a („A mi Urunk, Istenünk irgalmas, és megbocsát”) idézet alapján hirdette Isten igéjét. A frissen iktatott lelképásztor a szószékfoglaló prédikációját Fil 1,6 alapján tartotta. Kiemelte, hogy lelkészként mennyire sokat jelent számára az isteni szó hatására létrejövő és növekedő jó lelki gyümölcsök megtapasztalása a gyülekezet életében. Bizonyos abban – mondta –, hogy Isten nem hagyja magukra a szívekben megszülető jó gyümölcsöket, hanem biztosítja növekedésüket, vigyáz rájuk, beérleli őket, hogy áthassák a gyülekezetnek és környezetének az egész életét. Az istentisztelet liturgiájában Hokker Zsolt, a beiktatott lelkész konfirmáló lelkésze szolgált.

Az ünnepi közgyűlésen köszöntőt mondott Fábri György északi egyházkerületi felügyelő, Szabó András nógrádi esperes, Koncz István egyházmegyei felügyelő és Nagy Tiborné gyülekezeti felügyelő. Fábri György kifejtette, hogy örömmel bízza Szász Leventét az ósagárdi és a legendi gyülekezetre, tudja, hogy nem kell félteni őt, támogató és segítőkész közösségek fognak rá vigyázni.

3. Kapcsolatban vagyunk

Fabiny Tamás, egyházkerületünk püspöke húszéves szolgálat után 2026 februárjába nyugdíjba vonul. Püspöki szolgálatáért december 6-án adtunk hálát a fasori evangélikus templomban tartott istentiszteleten és az utána tartott fogadáson. Ezen az alkalmon búcsúztak püspökünkötől a hazai társegyházi vezetők és külföldi testvéregyházaink, illetve a nemzetközi evangélikus szervezetek képviselői. Tamás püspök nyugdíjba vonulása alkalmából megjelent *Tentatio* című tanulmánykötetet Pröhle Gergely országos felügyelő mutatta be.

Szemelvények a köszöntésekből

Urmas Viilma tallinni érsek, az LVSZ korábbi alelnöke

„A térségünkre jellemző társadalmi és spirituális kihívások ellenére Fabiny püspök úr állhatatosan és bátran tanúskodott az evangéliumról. Megerősítette a Magyarországi Evangélikus Egyház identitását és nyilvános szerepét, miközben mindvégig nyitott maradt az ökumenikus partnerek felé. A párbeszéd, a közös tanúságtétel és a kölcsönös tisztelet iránti elkötelezettsége nemcsak saját egyházát, hanem mindannyiunkét gazdagította.

A Lutheránus Világszövetség kelet-közép-európai régiójáért felelős korábbi alelnökeként személyes köszönetemet is szeretném kifejezni, Tamás, feléd azért a bölcsességért és méltóságért, amellyel ezt a feladatot végezted. És bár egyházad püspöki tisztségéből nyugdíjba vonulsz, hálásak vagyunk azért, hogy a Lutheránus Világszövetséget alelnökként továbbra is szolgálni fogod, és hogy továbbra is azzal az elvi hűséggel és nyíltsággal képviseled majd régióinkat, amely eddigi szolgálatodat is jellemezte.”

* * *

„»Emberfia! Őrállóvá tettek téged Izráel házában« – szólítja meg az Úr Ezékiel prófétát (Ez 33,7).

Az őrálló feladata – így az Úr szava –, hogy a városfal magasából kémlelje a távot, messze a város és az ország határain túl –, és ha fenyegetést lát, megfújja a kürtöt, figyelmeztesse a népet.

Tamás püspök! Isten Szentlelke testvéreid választása által őrállóvá tett téged. És te messzire

Hortobágyi T. Cirill pannonhalmi főapát

látsz, és figyelmeztetsz. Figyelmeztetsz, amikor a közösséged épségét, a hit tisztaságát és a szeretet nagyvonalúságát valami külső ideológia, irigy féltékenység vagy épp a hatalmasok akarata fenyegeti. Figyelmeztetsz, még ha zokon is veszi, még ha meg is haragszik rád az a világ. Figyelmeztetsz, amikor az egyház hatalommal és dicsőséggel ékesíti magát, mert hited az, hogy a hatalom és a dicsőség egyedül az Istené. És figyelmeztetsz akkor is, amikor a szentek gyülekezetét belülről támadt baj veszélyezteti. Amikor Sion népe nem akarja meghallani az örök hangját. S amikor a krisztusi irgalmasság, szelídség és türelem, vagy éppen igazság, őszinteség és áttetszőség túl kényelmetlen köntösnek tetszik a Krisztusba öltözött testvéreknek.”

„A Finn Köztársaság elnöke, Alexander Stubb, a Fehér Rózsa Rend nagymestere, 2025. október 2-án Önnek, Fabiny Tamás püspöknek és teológiai doktornak a Finn Fehér Rózsa Rend első osztályú lo-

Pertti Anttinen, Finnország magyarországi nagykövete

vagkeresztjét adományozta a finn–magyar kapcsolatok ápolása terén a Magyarországi Evangélikus Egyházban végzett munkája elismeréséül. Gratulálók!

Tisztelt Püspök úr, Ön egyházvezetőként sokoldalú érdemeket szerzett a társadalmi és különösen a külügyi kapcsolatok ápolásában. Aktívan részt vett a finnugor lelkészi konferenciák szervezésében és munkájában. Az Ön vezetése alatt megújult a testvérgyülekezetek hagyományos kétévenkénti találkozója, létrejött az első hivatalos egyházmegyei kapcsolat, valamint az első hivatalos egyházkerületi testvérkapcsolat. Ezek az intézkedések vezettek a 2023-ban megkötött megállapodáshoz az országos egyházak szintjén. A megállapodás hivatalos keretet adott a magyar és finn evangélikus egyházak hosszú távú együttműködésének, amely a testvérvárosi és baráti körtevékenység mellett az országaink közötti kapcsolatok egyik alappillére.”

Soós Anna országos másodfelügyelő, Romániai Evangélikus-Lutheránus Egyház

„Már az 1989-es forrongó napokban a Kőbányai Evangélikus Egyházköztség lelkészeként imádsággal és adománygyűjtéssel indult az erdélyiek segítségére. Az anyagi támogatáson túl egyházközségek közt testvérgyülekezeti kapcsolatok jöttek létre, amelyek többek közt a kisdisznódi ifjúsági táborok megszervezéséhez vezettek a balatonszárközi tábor mintájára. Ez a tábor meghatározó élményt jelentett az erdélyi ifjúság és lelkészek számára. A Duna Televíziónál végzett munkája során Fabiny Tamás rendszeresen gondoskodott a határon túli magyar istentiszteletek televíziós közvetítéséről is. Személyesen koordinálta a Négyfaluról és a barcasági csángókról szóló riportfilm elkészítését. Ismertető filmet készített Oltszakadát, Halmány, Székelyzsombor és Apáca községekről is.

Püspökként anyagilag is támogatta a Hosszúfalu-Felszei Egyházközség küzdelmét az Evangélikus Csángóház megépítéséért. Az épület ma a négyfalusi közösség gyülekezeti háza.”

* * *

Sokan emlékszünk Tamásra és arra a híres fényképre, amelyen az 1984-es budapesti nagygyűlés ifjúsági küldöttjeként látható, egy egyszerű feliratot tartva: Mr. Evangélikus. És ettől a pillanattól fogva Fabiny Tamás mindig magával vitte a Magyarországi Evangélikus Egyházat, annak

Ireneusz Lukas, a Lutheránus Világszövetség európai régiójának titkára

történetét, történelmét, teológiáját és hangját a világba. Lehetővé téve, hogy minél többen megismerjék Magyarországot, nem úgy, mint egy távoli helyet, hanem mint az evangélikus közösség szerves részét. Az évek során Tamás sok fontos feladatot vállalt az LVSZ-ben, két alelnöki ciklusát is beleértve. Már az is jelentős, ha valakit egyszer megbíznak ennek a pozíciónak a betöltésével, a másodszori felkérés pedig még inkább tanúskodik a kiérdemelt tiszteletről. Én pedig (sokakkal egyetemben) személyesen is hálás vagyok neki azért, hogy nyugdíjas éveiben is vállalja ezt a szolgálatot. Az általa hordozott tapasztalatra, őszinteségre és együttérzésre közösségünknek továbbra is szüksége van.”

* * *

„Az igazság az ugyanakkor, hogy ez a tentatio, a kísértés az ember életében, ha valamilyen hivatalt visel folyamatosan ott van. A különböző témák, felkérések, feladatok kísértése, amikben nagyon könnyű felaprózódni, nagyon nagy áldozatokkal jár az, hogy a megfelelő koncentrációt meg lehessen őrizni. Erről is szól ez a kötet. Szól arról, hogy az intellektuális horizont milyen fontos. Szól arról, hogy a médiában való megjelenés abban a korban, amikor nem elégedhetünk meg azzal, hogy csak magunk közt beszélünk a Jóisten ígéről, hanem ki kell azt vinni az emberek közé, elengedhetetlen. Szól egyház és állam kapcsolatáról. Szól arról, hogy milyen módon kapcsolódik össze a profán és

Pröhle Gergely országos felügyelő

a szent, milyen módon tudunk ebben a sokféle megpróbáltatásban mégis eleget tenni a szolgálatnak: hirdetni Isten ígését, és úgy hirdetni Isten ígését, hogy a missziói parancsnak meg tudjunk felelni. Én azt hiszem, hogy a magam részéről köszöntésként annyit mondanék, hogy hálás vagyok azért, Tamás, hogy ezeket az ajtókat te folyamatosan nyitogattad, és tudatosítottad bennünk azt, hogy ezek mind, mind milyen fontosak.”

4. Pillanatképek a püspöki szolgálatokból

Fabiny Tamás Facebook-posztjai alapján

Bagár Iván-emlékkiállítás

2025. január 26-án emlékestintézet keretében nyitottuk meg azt a kiállítást, amely a 80 évvel ezelőtti ostromot és Bagár Iván mártír sorsú lelkész naplóját is bemutatja a Bécsi kapu téri templomunk alatti egykori óvóhelyen. Megrendítő élmény volt, hogy voltak a gyülekezetben olyanok (Madocsai Miklósné, Márti néni és testvére, Roszík Gáborné Melitta néni), akik gyermekként Bagárral együtt éltek néhány napot az óvóhelyen. Bagár

44

Iván segédlelkész az ostrom folyamán naplót vezetett, melynek kézírata kalandos úton került az egyház tulajdonába. A szövegkiadás előkészítése során összegyűjtött fotók, dokumentumok és a naplóból származó idézetek segítségével mutatja be a tárlat a gyülekezet életének ezt a nehéz periódusát. A megnyitón köszöntőt mondott Fodor

Artur, a kerület alpolgármestere, én pedig röviden beszéltem Bagár Iván történetéről, emlékeztetve a jelenlévőket arra, hogy máshol is sok tragédia történt az ostrom alatt közösségeinkben. Venásch Eszter, a kiállítás kurátora hangsúlyozta, fontos üzenete a történetnek, hogy a romok felett győzött az élet. Réthelyi János Bagár naplójából olvasott fel részleteket, ami különösen is élővé tette a hallgatóság számára a régmúlt eseményeit.

Száz éves a nigériai evangélikus egyház

A nigériai Demsában 2025 februárjában ünnepelte megalakulásának 100. évfordulóját az evangélikus egyház (Lutheran Church of Christ in

Nigeria) szabadtéri fesztivál keretében. Hivatalos testvérkapcsolatunk van nigériai testvéreinkkel, így feleségemmel mi is részt vettünk az alkalmon. Útközben láttuk, milyen sokan érkeznek tömött autókban zarándokként. A mintegy 800 lelkesnek tartott előkonferencián ismertethettem az egyházaink között két éve aláírt szerződés tartalmát. A fesztiválra százezer résztvevőt vártak, a nyitóelőadást meghívónk és barátunk, Musa Panti Filibus érsek tartotta. „Ti vagytok a világ világossága” (Mt 5,14-16). A nigériai evangélikusok jubileumi nagygyűlésén Sekenwa Moses Brisika, a teológiai szeminárium vezetője hirdette az ígét. Szava igazi tanúságtétel volt. Az alkalmon átadtam egyházunk köszöntését. A hatalmas tömeg fegyelmezetten és sok derűvel volt jelen a szabadtéri istentiszteleteken, bibliakörökön és kulturális programokon.

Wittenbergben

Márciusban a püspöki hivatal munkatársi köre közösségépítő és egyháztörténeti tanulmányi útra utazott Wittenbergbe. Megtekintettük a város fontos Luther-emlékeit: a fekete kolostort, a vártemplomot, a Melanchthon-házat. A város reformációi emlékparkjában a Lutheránus Világszövetség tag-egyházai és a partner ökumenikus közösségek

összesen 500 fát telepítettek az 500. évfordulóra készülve. 2011-ben egyházunk képviselőjében is ültünk egy hársfát. Nánási Sámuel, aki az LVSZ részéről ennek a projektnek a gazdája, elvitt minket ebbe a szép parkba. A fa köszöni, jól van. A püspöki hivatal munkatársai kétnyelvű feliratot helyeztek el rajta. Vasárnap az istentiszteleten a vártemplomban hirdethettem ígét. Mindig különös érzés ebben a templomban prédikálni. Az egyháztörténeti programok mellett számos lelki, böjti alkalmon is részt vettünk. A hivatal teológus gyakornokai reggeli és esti áhítatokkal is készültek, titkárom, Szikra Benedek pedig Bonhoeffer híres éneke, az *Áldó hatalmak oltalmában* szövege alapján vezetett bennünket a szombat délutáni elcsendesedésünkön.

Teológuspassió

Több évtizedes hagyomány, hogy az Evangélikus Hittudományi Egyetem diákjai a nagyhéten megélevenítik Jézus szenvedéstörténetét. A harmadéves hallgatók Kovács Viktor egyetemi lelkész vezetésével idén a fejr-komáromi egyházmegye gyülekezeteiben szolgálnak. Az esztergomi istentiszteleten tudtam részt venni, ahol Klimentné Ferenczy Andrea lelkész és a gyülekezet vezetésével nagy szeretettel fogadták a teológusokat. Mindannyian természeti és építészeti különlegességet kaptunk ajándékba: a színes Luther-rózsa az ablakon átsütő késő délutáni nap következtében szép lassan végigkúszott az oltáron.

Az idei passió előadás különlegessége, hogy az énekkel elválasztott egyes jelenetekben más-más hallgató jeleníti meg Jézust. Az utolsó vacsorán az ámulással kapcsolatban hangzik el a kérdés: „én vagyok az, Uram?” A teológus passió ezzel szemben ezt a hitvallást fogalmazza meg: „Élek többé nem én, hanem él bennem a Krisztus.” (Gal 2,20)

Esterházy 75

2025. április 14-én lenne 75 éves Esterházy Péter. Az Evangélikus Országos Gyűjtemény ebből az alkalomból megemlékezést s kiállítást rendezett országos székházunkban. A család számos tagja mellett igen sok érdeklődő volt jelen. Köszöntő

szavaimban a 75. zsoltárt idéztem. Megindító volt, ahogy Visky András, Hegedűs D. Géza, Dragomán György és Dész László – ki-ki a maga műfajában – megemlékezett az íróról és a barátról. Az Esterházy Péter és Gitta Könyvtár egyeztetett időpontban folyamatosan látogatható, a dedikációkat bemutató időszak kiállítás 2025. december 12-ig volt megtekinthető.

A gályarabok nyomában

A református és evangélikus hitvallók éppen 350 éve, 1675-ben kerültek itáliai gályákra, miután koncepció perben elítélték őket. Istenhez, hitük-höz ragaszkodásuk, közösségükkel és egymással

vállalt szolidaritásuk a mai napig példaként állhat előttünk. Az évforduló alkalmából Kardos Péter nyugalmazott református lelkész szervezésében reformátusok és evangélikusok közösen vettek részt egy zarándokúton. Cél Nápoly kikötője volt, mivel sok elítéltet nápolyi gályákra adták el. Vladár Gábor teológiai tanárral közösen tartottunk emlékistentiszteletet Nápoly evangélikus templomában. A gályarabságra emlékező háromnyelvű emléktáblát a közeljövőben a tengerparti sétányon szeretnénk elhelyezni. A tábla szövege: Nem felejthetjük el a gályarabság sokezer áldozatát, közöttük a 40 magyar református és evangélikus prédikátort, „akik hitük által még holtuk után is beszélnek.” (Zsidók 11,4)

LVSZ-ülés Etiópiában

Az etiópiai Addis Abebában ülésezett a Lutheránus Világszövetség tanácsa. Házigazdánk a Mekane Yesus Egyház volt, amely a maga 12 millió tagjával és 16 ezer gyülekezetével a világ legnagyobb evangélikus közössége. A nyitó úrvacsorai istentiszteletet a nagyváros egyik templomában tartottuk, az igehirdető Yonas Yigezu Dibisa, az egyház elnöke volt.

A tanácsülés egyik legfontosabb döntése volt, hogy hol kerüljön sor a Lutheránus Világszövetség következő, sorrendben 14. nagygyűlésére. Tekintettel arra, hogy ez 2030-ban esedékes, nem meglepő, hogy a bajor egyház nyújtott be pályázatot Augsburg helyszínnel. Ehhez a történelmi városhoz kötődik ugyanis az evangélikusok egyik alapvető irata, az ágostai hitvallás. Augsburg városa és gyülekezetei nemcsak arra állnak készen, hogy a helyszínhez és az évfordulóhoz méltó alkalmat szervezzenek, hanem azt is szeretnék, ha a tervezett nagygyűlés a világ evangélikusságának jövőbe mutató közös ünnepe is lenne. A meghívást az

LVSZ tanácsának három tagja tolmácsolta. Kristina Kühnbaum-Schmidt püspök azt hangsúlyozta, hogy milyen fontos ma is az ágostai hitvallásra is építő hitvallásos kereszténység. Michael Martin, a bajor egyház korábbi egyházfőtanácsosa Augsburg ökumenikus jelentőségére utalt, hiszen 1999-ben itt írta alá az LVSZ és a Vatikán a megigazulásról szóló közös nyilatkozatot. Tim Götz ifjúsági küldött pedig Augsburgot mint a béke városát mutatta be. A szóbeli meghívást mozgalmas film egészítette ki. Hozzászólásomban a bajor evangélikusok testvéregyházának püspökeként erősen támogattam, hogy a következő nagygyűlés Augsburgban legyen. A meghívást a tanács egyhangú szavazással elfogadta.

Megtartotta első ülését az CA-500 bizottság

2030-ban emlékezünk meg az ágostai hitvallás (Confessio Augustana) benyújtásának 500. évfordulójáról. Egyházunk, hasonlóan a korábbi, 2017-es jubileumi előkészületekhez, munkabizottságot hozott létre a feladatok koordinálására. Az országos presbitérium a következő tagokat választotta meg:

totta meg: Fabiny Tamás (elnök), Győri Gábor Dávid, Hafenscher Károly, Hubert Gabriella, Ittész Gábor, Korányi András, László Virgil, Liska András, Pángyánszky Ágnes, Reuss András, Tóth Károly és Zászkaliczky Zsuzsanna. Első ülésünket július 4-én tartottuk az Evangélikus Hittudományi Egyetemen. Elhatároztuk, hogy hitvalló egyházhoz méltóan készülünk az évfordulóra, széles körben építve a gyülekezetekre és az intézményekre. Ez az elmélyült teológiai könyvek kiadását (köztük a Luther Válogatott Művei sorozat teljessé tételét), nemzetközi és hazai konferenciák szervezését jelent, valamint kapcsolódní meg művészetekhez és

a társtudományokhoz. A munkába elismert külföldi személyiségeket és ökumenikus képviselőket is be kívánunk vonni. Fontos tudatosítani, hogy a Lutheránus Világszövetség következő, 2030-ban esedékes nagygyűlésének éppen Augsburg ad majd otthont. A csoportkép stílusosan az ágostai hitvallást megszóvegező Philipp Melanchthon szobra mellett készült.

Iowai testvéreinkkel

Kevin Jones, a Northeastern Iowa Synode püspökének meghívására Iowába látogattam. Kevin püspökkel igen testvéri kapcsolatban vagyunk, keressük a módot arra, hogy hivatalossá tegyük az egyházkerületeink közötti már meglévő köteléket. A látogatás apropója volt, hogy a Missisipi folyótól

nyugatra elterülő kis állam három egyházkerületének lelkészei tanácskoztak Des Moines evangélikus központjában. Kevin püspök az ő tavalyi magyarországi látogatásuk viszonzására hívott meg erre a két évente sorra kerülő alkalomra. Három előadással készültem: a magyarországi reformáció kezdeteiről, közösségeink a náci és a szovjet uralom alatti életéről, valamint számos mai történelemről. Mindezen túl nagyon tanulságos volt számomra az itteni lelkészek örömeinek és gondjainak megismerése. Néha azt gondoltam: mintha otthon lennénk! Nagy élményt jelentett az igényes liturgiai élet megismerése is. Talán nem sokan tudják, hogy Iowanak van egy Kossuth nevét viselő tartománya, kérésemre oda is ellátogattunk. Örömteli része volt az utazásnak a Wartburg Seminary-ba tett látogatás, ahol idei ösztöndíjas hallgatókkal is találkozhattam.

Északi teológusok találkozója Piliscsabán

Szeptember 2. és 4. között az északi egyházkerületből származó teológus hallgatók találkozásán voltunk Piliscsabán, a Béthel Evangélikus Missziói Központban. Immár ötödik éve rendezzük meg ezeket a közösséget is építő lelkigyakorlatokat. Közös hangolódtunk Isten ígéjére és az előttünk álló esztendőre, annak kihívásaira, örömeire. Első este Szikra Benedek püspöki titkár, lelkész tartott előadást az úgynevezett moralista terapeutikus deizmus jelenségről.

Másnap délelőtt Kovács Viktor egyetemi lelkész, doktorandusz előadása alapján az elhívásról mint spirituális és mint mentális élményről beszélgettünk.

Este én hoztam egyháztörténeti és jelenbeli példákat a lelkészek közötti barátság fontosságáról. A csapatépítést kirándulás és sok közös éneklés is szolgálta. Esténként tábortűz mellett voltunk együtt. Ezt a pár napot úrvacsorás istentisztelettel zártuk a nemrég felszentelt templomban. A hallgatók muzikalitását mutatja, hogy az orgonán felváltva négyen is játszottak. Örülök annak, hogy erre a csapatra szervezőként és segítőként Salgótarjánban is számíthattunk a szeptember 20-i Találkozó Veledegyházkerületi napon.

atyafiak együtt muzsikálnak.” (Zsolt 133,1) Egyebek mellett – egy képzeletbeli levél felolvasásával is – megemlékeztünk a magyarországi protestantizmus első mártírjáról, az 1524 őszén megégetett Könyves Györgyről, továbbá felidéztek a gályarab prédikátorok szenvedéseit. „Nem szégyellem ugyanis az evangéliumot, mert Isten ereje az...” (Róm 1,16)

Szent Márton-díj Pannonhalmán

Szent Márton monostorában egy lutheránus püspök nagyon is otthon érezheti magát. Nemcsak a köpenyét a rászorulókkal megosztó szent, és a november 11-én megkeresztelt wittenbergi reformátor névazonossága miatt, hanem a Szent Benedek regulájában oly fontos Krisztus-követés miatt is. „Krisztusnak semmit elébe ne tegyetek” – írja Benedek (RB 72,11). Ez Luther Márton teológiai felfogásának legfontosabb üzenete is, nem véletlen, hogy az id. Lucas Cranach az általa festett wittenbergi oltárképen is a Krisztusra mutató reformátort jelenítette meg.

„A Luther számára is oly fontos communio, a közösségben megélt hit, az Istennel való – felekezeten átívelő – közösségünk komolyan vétele

48 Reformációi istentisztelet Miskolcon

Reformáció ünnepén Miskolcra, a belvárosi evangélikus templomból közvetített ünnepi istentiszteletet a Duna Televízió. A liturgiában a gyülekezet és az iskola képviselői mellett az egyházmegye számos lelkésze is részt vett, sőt többen közülük egy zenekart alkotva zenei szolgálattal is készültek: „Mily szép és mily gyönyörűséges, amikor az

fontos alapja annak az igaz barátságnak, amely szerzetesközösségünket Fabiny Tamáshoz köti” – egyebek mellett ez hangzott el Hortobágyi T. Ciriill főapát laudációjában abból az alkalomból, hogy 2025-ben megkaptam a Pannonhalmi Bencés Főapátságban a Szent Márton-díját. Az ünnepi alkalmon Székely János megyéspüspök, a Magyar Katolikus Püspöki Konferencia elnöke hirdette Isten ígétét. Nagy meglepetésre a Lutheránia ének- és zenekar is szolgált Kamp Salamon vezetésével. Bach két gyönyörű kantátáját adták elő a tőlük megszokott magas színvonalon.

Karácsonyi istentisztelet az Üllői úton, kis meglepetéssel

Az országos iroda és a püspöki hivatalok munkatársainak hagyományos istentiszteletének adott otthont Üllői úti székházunk kápolnája, ahol Kondor Péter püspök hirdette az ígét. Ezt követően váratlan ajándékot kaptunk. 2022-ben, miután Oroszország háborút indított Ukrajna ellen, épületünkbe befogadtunk 40-50 ukrán menekült kisiskolást, akik ugyancsak menekült tanárok segítségével alkalmi iskolába járhattak nálunk. Ez volt

a Skola. Idővel a gyerekek a magyarországi oktatási rendszerbe kapcsolódtak be, de vasárnaponként rendszeresen összejöttek nálunk a kápolnában. A foglalkozások célja, az egymással való találkozás mellett elsősorban a traumafeldolgozás volt. Több magyar és ukrán segítő foglalkozik a

gyerekekkel, akik közül többen már negyedik éve távol vannak az otthonuktól, hazai emlékeik alig vannak. Egyfajta művészetterápia ez: többen a festészetten vagy a zenén keresztül fejezik ki érzéseiket, és szabadulhatnak meg félelmeiktől. A karácsonyi istentisztelet után mindhárom formából kaptunk ízelítőt: megismerhettük rajzaikat, a belső udvar karzatán hegedűjátékukban gyönyörködhettünk, a kápolnában pedig megnézhattuk az általuk előadott színdarabot, amelybe saját sorsukat is belerejtették. Köszönet minden segítőnek, különösen is az országos iroda munkatársának, Oláh Róbertnek ezért a karácsonyi ajándékért.

Ökumenikus küldöttséggel Rómában

A Pannonhalmi Bencés Főapátság szervezésében Rómába látogathattam egy népes delegáció tagjaként. Koch bíborossal, a keresztény egységítőkárság vezetőjével egyebek mellett az ágostai hitvallás közelgő, ötszázadik évfordulójáról beszélgettünk. Nagy örömmre hangsúlyozta, hogy ezt az 1530-ban keletkezett iratot az egyházszakadás előtti egységkövetések talán utolsó dokumentumaként értékeli, ezért jó esélyt lát arra, hogy ennek alapján ismét közelebb kerülhessenek egymáshoz egyházaink. Este a Magyarországon is szép munkát végző Szent Egyed közösség istentiszteletén vettünk részt.

5. Közgyűlések, jelentések az egyházkerületben

5.1. Közgyűlések

Tavaszi közgyűlés az északi egyházkerületben

Budagyöngye – 2025. április 25.

A közgyűlés Fabiny Tamás püspök áhítatával kezdődött. Ezt követően a határozatképesség megállapítása után a püspök felolvasta jelentését, amelyben püspöki szolgálatának súlypontjait

mutatta be. Fábri György egyházkerületi felügyelő jelentésében részletesen kitért a tisztújítás tanulságaira. Ezt követően Petri Dávid egyházkerületi ügyész az elmúlt év problémás ügyeit vet-

te számba, jelezte, hogy a Miskolc-Belvárosi Evangélikus Egyházközség ügye rendeződni látszik. A következő napirendi pont alatt Bak Péter, a jelölőbizottság elnöke ismertette jelentését, majd válaszolt a püspökválasztás kapcsán felmerülő praktikus kérdésekre. Heinczinger Orsolya irodavezető bemutatta az egyházkerület anyagi helyzetét, majd Horváth-Hegyi Ádám, az egyházkerület missziói felelőse beszélt arról, hogy hol tart a Találkozó Veled egyházkerületi nap szervezése, amely idén Salgótarjában lesz. A közgyűlés Fabiny Tamás püspök imájával zárult.

Püspökjelöltlistát állított az Északi Evangélikus Egyházkerület

Budagyöngye – 2025. május 28.

Fontos mérföldkövéhez érkezett az Északi Evangélikus Egyházkerületben március óta zajló püspökválasztási folyamat: megtartották a püspökjelölt-állító közgyűlést. A május 28-i alkalom legfőbb napirendi pontja a jelölési szakasz lezárása, valamint a püspökjelöltek végleges listájának elfogadása volt.

A közgyűlés elején Bak Péter, a kerületi jelölő-

bizottság új elnöke – aki Horváth-Hegyi Olivér lemondása után vette át a bizottság vezetését – ismertette a bizottság eddigi munkáját. Jelentésében bemutatta a jelölést kapott személyeket, kitérve arra, megfelelnek-e a vonatkozó egyházi törvény előírásainak, és ismertette, hogy kik fogadták el a jelölést.

A jelölőbizottság eredetileg hét fő felvételét javasolta a végleges jelöltlistára. A közgyűlés azonban – a szoros jelölési eredményekre való tekintettel – nyolcfős lista elfogadását javasolta. Ezt az elnökség előterjesztése alapján a közgyűlés egyhangúlag megszavazta.

A végleges püspökjelölti lista az alábbi neveket tartalmazta: Gáncs Tamás, Gregersen-Labossa György, Győri Péter Benjámin, Horváth-Hegyi Olivér, Keczkó Pál, Sággy Balázs, Szabó B. András.

A jelöltlista elfogadása után Fabiny Tamás, az északi egyházkerület püspöke röviden köszöntötte a listára került személyeket, és Isten áldását, valamint bölcsességét kérte a gyülekezetek előtt álló választási folyamatra, amely a nyár folyamán a jelöltek bemutatásával, majd októberben a gyülekezeti választások lebonyolításával folytatódik. A választás eredményének kihirdetése novemberben – ha két fordulóra lenne szükség, decemberben – várható.

A közgyűlés további döntéseket is hozott: megválasztotta az egyházkerület oktatási és diakóniai intézményeinek igazgatótanácsaiba, valamint a sajtóbizottságba delegálandó tagokat. Az igazgatótanácsokba kerültek névsora: Bak Péter, Mórítz Péter, Vígh Roland, Prekler Katalin, Bozorády András és Boris-Malik Ildikó. A sajtóbizottság egyházkerületi delegáltjai: Laborczi Dóra és Miklósné Székács Judit.

Három püspökgeneráció – Közgyűlés az Északi Evangélikus Egyházkerületben

Budagyöngye – 2025. december 15.

Ünnepi, egyben történeti jelentőségű alkalom volt az Északi Evangélikus Egyházkerület közgyűlésének december 15-ei ülése: nemcsak az esedékes beszámolók és döntések kerültek napirendre, hanem szimbolikus módon is megjelent az egyházkerület püspöki szolgálatának folytonossága, múltja, jelene és jövője.

A nyitóáhítatot D. Szebik Imre nyugalmazott püspök tartotta, aki igei szolgálatával lelki keretet adott az együttlétnek. Utána Fábri György egyházkerületi felügyelő és Fabiny Tamás leköszönő püspök szóltak a nemrég megválasztott új püspökhöz, Keczkó Pálhoz. A közgyűlés ezzel különleges hangsúlyt kapott: egyszerre volt jelen az északi egyházkerület három püspökgenerációja, ami ritka és beszédes jelképe a teológiai és lelki kontinuitásnak. A jelenlét azt fejezte ki, hogy a püspöki szolgálat személyeken túlmutató küldetés, amelynek középpontjában minden időben Jézus Krisztus megvallása és az egyház szolgálata áll. Keczkó Pál püspöki szolgálatba állítása 2026. február 28-án lesz Budapesten, a Deák téri evangélikus templomban.

Az ülésen ezt követően elhangzottak az egyházkerület életét összegző és előretekinő beszámolók. Bak Péter, a jelölőbizottság elnöke ismertette a püspökválasztás folyamatát, annak jogszerű és hatályos lezárását, valamint a választás során szerzett tapasztalatokat. A gazdasági helyzetről Heinczinger Orsolya, a püspöki hivatal vezetője számolt be, átfogó képet adva a kerület pénzügyi állapotáról és működésének stabilitásáról. A jövőbe mutató tervek közül kiemelkedett a következő évi missziói nap. Venásch Eszter tájékoztatta a

közgyűlést arról, hogy megkezdődött a Találkozó Veled egyházkerületi nap szervezése, amelyet 2026. május 9-én Nyíregyházán rendeznek meg.

Az alkalom egyik kiemelt pontja Fabiny Tamás püspök 2025-ös évről szóló beszámolója volt. A jelentés egyszerre volt éves áttekintés és egy hosz-

szabb püspöki korszak záró összegzése. Az egyházvezető hangsúlyozta, hogy 2025-ben szolgálata középpontjában a lelki megkülönböztetés állt, amelyet az év igéje – „...mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg...!” (1Thessz 5,21) – és saját püspöki hitvallása is iránytűként jelölt ki.

5.2. Püspöki jelentés

A házasság és elköteleződés éve

FABINY TAMÁS • PÜSPÖK
(ÉSZAKI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET)

„Mindent vizsgáljatok meg: a jót tartsátok meg!” (1Thessz 5,21) – szól az év igéje. Püspöki szolgálatom utolsó évében különösen is fontos útmutatóként szolgált ez a bibliai vers. Nem szeretem magam idézni, most mégis megteszem, és a MEÖT-székházban tartott első nyilvános püspöki fórumon elmondott imádság gondolatait hozom ide:

A megkülönböztetés nélkül letérünk a keskeny útról. A megkülönböztetés bölcsessége nélkül az ige helyére egyéni, akár a népszerűséget kereső szempontok kerülnek. A megkülönböztetés nélkül felcseréljük a törvényt és az evangéliumot. A megkülönböztetés nélkül csöndben maradunk, amikor szólni kéne, és beszélünk, amikor jobb volna hallgatni. A megkülönböztetés ajándéka nélkül a lelki tényezők helyére könnyen politikai elvárások tolazkodnak. A megkülönböztetés nélkül csak rossz döntést lehet hozni. A megkülönböztetés nélkül a kereszt teológiája helyett a dicsőség teológiáját képviseljük.

Ezek miatt fontos volt számomra, hogy az egész püspökválasztási folyamat *cantus firmusa* a lelkek megkülönböztetése legyen.

Az elmúlt évben is igyekeztem püspöki szolgálatomat ennek jegyében végezni. Koncentrikus körökként felépülő négy területet emelek ki: a lelkészekkel, lelkészekért, teológusokért való gondolkodást, a gyülekezeteinkben és intézményeinkben végzett szolgálatot (ide sorolom az elmúlt időszak legnagyobb horderejű eseményének, a püspökválasztás folyamatának kísérését), a külföldi partnerekkel való kapcsolat ápolását, és az ezeken alapuló hitvallásos részvételt a közéletben.

1. Lelkészek

Püspöki szolgálatom egyik legnagyobb áldása az ordinációk tiszte. Idén 5 fiatal lelkésztestvérünket indíthattam el a szolgálat útján. Garai Szilvia férjével a nyugati egyházkerületben, Farkas Ábel a pásztói és sámsonházaiban, Mihályi Kata pilisi, Marton László félállásúként a budaörsi gyülekezetben, László Dávid a DEDIK intézményben kezdte meg lelkészi szolgálatát. A teológushallgatókkal és a másoddiplomás képzésben résztvevőkkel nagyon fontosnak tartom a rendszeres kapcsolattartást. Ennek érdekében kezdjük a tanévet mindig Piliscsabán az északi hallgatókkal, és fogadjuk az elsőéveseket a püspöki hivatalban. Keresem az alkalmat a személyes beszélgetésekre több fórumon is. Ezért indítottam el a gyakornoki programunkat is, aminek keretében idén Sebesi Julianna, Gregersen-Labossa Mátyás és Erdélyi Ákos dolgozott a hivatalban (nem egy időben). Örömteli tapasztalat, hogy a teológushallgatóink mind milyen lelkiismeretesen, feladatukat, szolgálatukat komolyan véve készségesen felelnek segítségkéréseinkre. A Találkozó Veled, de más kisebb események szervezése is elképzelhetetlen nélkülük. Ezekben az alkalmakban az igazi lehetőség a lelki kapcsolódás, az egyházkerület, a szolgálat felé való elköteleződés elmélyítése. Fontos lelki eseménynek tartom az évkezdő lelkészkonferenciánkat, ahol évről évre mindig nagyon nagy számban gyűlünk össze. Ez nagyon örömdetes tény, s fontos visszajelzés nekem és munkatársaimnak is, hogy ti is fontosnak tartjátok ezeket az alkalmakat. Idén két testvé-

rünk (Szász Levente és Lóczy Tibor) tett sikeres parókusi vizsgát. Püspökként mindig igyekeztem, hogy ne szakadjak el a lelkészi közösségektől. Rendszeresen vettem részt épp ezért különböző egyházmegyék LMK (lelkészi munkaközösség) alkalmain. Nagyon fontosnak tartom ezeket a kicsit informális találkozásokat, ahol lehetőség van a püspöknek is testközelből tapasztalni a hétköznapi valóságot: mind az örömet, mind a problémákat.

Sajnos a lelkészcsaládok életét sem kerülik el a válságok. Az elmúlt időszakban két testvérünk válása ügyében is össze kellett hívni a bizottságot. Meg kell említenem, hogy bár a válás körüli teendőket, következményeket megszabó törvényi szabályozás célja jó, de véleményem szerint a gyakorlati alkalmazhatóságát érdemes lenne felülvizsgálni. Fájdalmas tapasztalatom, hogy vannak esetek, amikor a várható következménytől féltve rossz, nem rendezett kapcsolatok konzerválódnak, melyeknek lehetnek épp olyan negatív hatásai, mint a válás hivatalos lezajlásának.

Örömteli viszont, hogy a sabbátidő működik. Ennek kapcsán meg kell köszönnöm azt az összefogást, mely lehetővé tette testvéreink számára a pihenőidő biztosítását. Ebben az esetben nyugdíjas lelkész kollégáink fontos szolgálatot végeznek.

2.1. A gyülekezetek

Törekedtem ebben az évben minél több gyülekezetet meglátogatni, sokszor szolgáltam ünnepi alkalmakon, de szerencsére lehetőségem volt évközi vasárnapokon is részt venni. A testvérekkel való találkozásra módot adott a Találkozó Veled egyházkerületi napunk is. Köszönetet mondok most is az igényes szervezésért, ami a helyi gyülekezet és az egyházmegye, illetve a püspöki hivatal munkatársainak harmonikus együttműködésének köszönhető. A nap adománya (1 200 140 Ft) egy környékbeli tűzkárosult hatgyermekes család megsegítésére ment.

Istennek hála, legtöbb gyülekezetünkben rendben megy a szolgálat. Fontos, hogy ezeket a közösségeinket se feledjük el imádságban hordozni. De vannak nehezebben működő egyház-közösségek is. A miskolci helyzet, amiről közgyűléseinken már sok szó esett, lassan javuló tendenciákat mutat, köszönet ezért Mekis Ádám esperes testvérünk áldozatos munkájának, de a lelkészválasztás folyamata még nem zárult le. Ehhez nem szorosan kapcsolódó, de nem elhanyagolható tény, hogy még mindig folyik az eljárás egyházkerületi elnökségünk ellen a Miskolci Járásbíróságon. Emellett örömteli események is kapcsolódnak ide, reformáció ünnepén a televíziós istentisztelet az egyházmegye lelké-

szeinek, híveinek is felemelő élmény volt. Jó volt látni az együtt szolgáló, zenélő lelkészi kart.

Nagyon fontosnak tartom azt is, hogy saját gyülekezetemben, a budaváriban is rendszeresen szolgáljak. Hála Istennek tartani tudtam a havi egyalkalmas menetrendet, amit az évek során kidolgoztunk. Ezeknek a szolgálatoknak a különlegessége, hogy itt, a Budagyöngyén tartott istentisztelet is hozzá tartozik. Sajátos, kedves színfoltja a gyülekezetnek az itteni közösség, akik nagyon aktívan vesznek részt a bibliaórákon és igei alkalmakon. Több kazuális szolgálatom is volt. Ebben az évben is folytatódtak a budavári szabadegyetem (BESZ) alkalmi. Egy kiállítás keretében megemlékezést tartottunk a 80 éve meghalt Bagár Ivánról, ennek kapcsán forrás-, közelebbről naplókiadás is készült az év folyamán.

A budavári templommal kapcsolatban sajnos el kell mondani, hogy igen rossz műszaki állapotban van.

2.2. Intézmények

Intézményeink életét is folyamatosan nyomon követtem. Törekedtem nemcsak protokolláris alkalmakon, hanem folyamatosan jelen lenni. A konzolidációs beszélgetések, a kutatótanárok konferenciája, számos háttér beszélgetés is ezt a célt szolgálta.

Nagy előre lépés volt, hogy szeptemberben megnyitotta kapuit a Fügefa Kelenföldi Evangélikus Óvoda.

Nyíregyházán sajnos nem sikerült közös fenntartásba venni a Kossuthot és a Túróczyt.

A különböző kollégiumok közül a Luther és a PROFESZ (Protestáns Felsőoktatási Szakkollégium) van az északi egyházkerület területén. A Luther Szakkollégiumban többször szolgáltam, s úgy érzem, jó irányba indultak a folyamatok, ez azonban nem mondható el a PROFESZ-ről. Itt mindenképp rendezni kell az evangélikus jelenlét kérdéseit.

Bár nem északiak, de országos hatásuk miatt szólnék a Melanchthon Evangélikus Szakkollégiumról, az Evangélikus Középiszkolai Kollégiumról és az EHE-ről. Az egyházunk jövője szempontjából nagyon fontos az itt végzett munka.

3. Külső kapcsolatok

Egyházunk élete, épülése nem légtüres térben történik. A határon túli testvéreinkkel szorosak a kapcsolataink. Idén Bécsben volt a METT (Magyar Evangélikus Tanácskozó Testület) szokásos ülése, de folyamatos az információcsere a szlovéniai, erdélyi, felvidéki és nyugati magyar egyházakkal, lelkészekkel. Kárpátalja esetében ki-

emelt figyelmet fordítottam a háború miatt teljes létbizonytalanságban élő testvéreinkre (pl.: A BESZ perselypénze a nagydobronyi gyülekezetet segítette, de az Erős Vár FC is szervezett ott programot.)

Idén februárban meglátogathattam a nigériai testvéregyházunkat, ahol az üldözött keresztény gyülekezet hitével, s Krisztusba vetett örömeivel találkoztam. Júniusban Etiópiában járhattam. Mindkét látogatásomnak van utóélete. Nigériából Musa Pantí Filibus érsek és Moses Sekenwa Briska teológiai professzor kérték segítségünket a teológiai felépítéséhez. Azbej Tristan államtitkár úrral és Solymári Dániellel, a Hungary Helps utazó nagyköveteivel intenzív és ígéretes tárgyalásokat folytattam. Etiópiából megkeresték egyházunkat, hogy testvérkapcsolatot építsünk ki, illetve innen is szorgalmazzák az egyetemi együttműködést. Bevallom, a testvérkapcsolatra jelen pillanatban nem látok reális esélyt.

Ősszel testvéregyházkerületünkbe, Iowába utaztam, ahol testvéri szeretettel fogadtak. Itt az idéntől magyar teológust is fogadó Wartburg Seminary vendége is voltam, ahol Darvas Georgina, idei ösztöndíjasunk is megerősítette, hogy jó lépés volt a Wartburg Seminary-val való kapcsolat kiépítése. Fontos volt egyházkerületünk, de egyházunk szempontjából is, hogy júniusban a három európai LVSZ-alelnök találkozott és ülésezett nálunk. Májusban a gályarab prédikátorok nyomában Nápolyban járhattam. Ez már előre vetíti azt, hogy a CA 500 bizottság elnökeként tett javaslatom nyomán a 2026-os év a hitvallás és éneklés éve lesz az egyházunkban. Jó lehetőség lesz ez, hogy őseink példája nyomán saját hitvallásos életünkről is elgondolkodjunk. Ennek kapcsán említem meg röviden, hogy a Missouri Synod háttértámogatásával hivatalosan is zászlót bontott Magyarországon a Független Hitvallásos Evangélikus Misszió. A püspöki tanács fontosnak érezte, hogy pásztorlevelében hívja fel a figyelmet arra a veszélyre, amit ennek a szervezetnek a megjelenése egyházunk egységére, közösségeink békéjére jelent.

4. Közélet

54

Idén egyházkerületünkben volt, jövőre pedig országosan lesz választás. Hadd köszönjem meg most itt minden testvérünknek, s rajtatok keresztül a gyülekezeteinknek, hogy a mi választásunk méltón, Istenre figyelve, személyeskedéstől és

pártoskodástól mentes volt. Sajnos erre nem számíthatunk 2026 tavaszán. Fontos, hogy mi, evangélikusok hogyan vagyunk jelen közösségeinkben. Ezért is éreztem fontosnak, hogy a miniszterelnök március 15-i beszéde után megszólaljak. Veszélyes, ha kétségbe vonjuk a másik ember méltóságát, teremtettségét. De szóvá tettem azt is, amikor az ellenzék vezetője húsvétkor magyar feltámadásról beszélt.

Úgy gondolom, hogy az egyháznak feladata nyitni kifelé, a társadalom felé. Ehhez a törekvéshez tartoznak igeszolgálataim börtönökben, előadásaim világi közösségekben. Megszólalásaim szakmai és értelmiségi körökben. Továbbra is a KZST (Keresztény-Zsidó Társaság) ügyvezető elnöke vagyok. A médiában is többször megjelentem a Napi ima, a Lélektől lélekig, Püspökkenyér alkalmain.

5. Zárógondolatok

Jelentésem végéhez közeledve szeretnék köszönetet mondani munkatársaimnak, akik ebben az évben nagy lelki és fizikai terhelés alatt dolgoztak. Azt hiszem, hogy ez is segített abban, hogy igazi csapatná formálódjunk. Megmutatkozott ez nemcsak a közös munkában, hanem a rendszeresen végzett közös imádságokban, zsolozsmákban is. Ezekben az alkalmakon Szikra Benedek vezetésével imádkoztunk közösen a püspökválasztásért, a megválasztandó új püspökért. A közös zarándokutunk Wittenbergben is segített a lelki megerősítésben. Személyesen nekem nagyon sokat jelentett a december 6-i hálaadó istentisztelet, ahol tényleg hálával teli szívvel tudtam visszatekinteni az elmúlt 20 évre. Köszönöm ennek az időszaknak tárgyi összefoglalását is, a Tentatio kötetet.

Különleges számomra ez a közgyűlés. Nemcsak azért, mert aktív szolgálatom utolsó ilyen alkalmá, hanem azért is, mert ebben a teremben most megsűrűsödik az idő: a múlt, jelen, jövő.

Hálás vagyok azért, hogy Imre püspökkel, az elődömmel, és Pál püspökünkkel, az utódommal, együtt vehetünk részt ezen az alkalmon. Hálás vagyok, hogy Isten ismét adott pásztorát a nyájnak. Hálás vagyok, hogy abban is megélhetjük a kontinuitást, hogy Pál hosszú évek során itt ült velünk először budai esperesként, majd később már püspökhelyettesként. Kedves testvérem, Pál, kívánom Isten áldását szolgálataidra, egyházkerületünk további életére.

Püspöki szolgálatok 2025. évi statisztikája

KATEGÓRIÁK	ALKALMAK SZÁMA
Kazuálék	10
Igei szolgálatok	47
Külügy	58
Elnökség	53
Kerület	64
Közélet, kultúra	50
Személyes beszélgetések	129
Egyéb	61
Áhítat, imádságok a médiában	56
ÖSSZES	528

MEGLÁTOGATOTT INTÉZMÉNYEK
Evangélikus Hittudományi Egyetem
Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda, Ált., Gim. (Nyíregyháza)
SAREPTA, Budai Evangélikus Szeretetotthon
Kossuth Lajos Evangélikus Óvoda, Ált., Gim. és Pedagógiai Szakgimnázium (Miskolc)
Evangélikus Középiskolai Kollégium
Béthel Evangélikus Missziói Otthon
Evangélikus Országos Iroda
Luther Otthon
Budapest- Fasori Evangélikus Gimnázium
Evangélikus Országos Múzeum
Kőszegi Evangélikus Gimnázium, Technikum, Szakképző Iskola és Kollégium
MEÖT Székház
Ordass Lajos Evangélikus Oktatási Központ

MEGLÁTOGATOTT GYÜLEKEZETEK (31)				
Balatonszárszó	Csepel	Erdőkürt	Miskolc	Soltvadkert
Bokod	Csömör	Esztergom	Nyíregyháza	Szombathely
Budahegyvidék	Debrecen	Filadelfia	Óbuda	Váckisajfalu
Budaörs	Dunaharaszti	Galgagyörk	Ósagárd	
Budapest - Deák tér	Eger	Kelenföld	Piliscsaba	
Budapest – Fasor	Encs	Kiskőrös	Pusztavám	
Budavár	Érd	Kőszeg	Salgótarján	

KÜLFÖLDI UTAK (IDŐRENDI SORREND)

Nigéria, abudzsai szolgálat (Musa Pantí Filibus meghívására)

Klausurtagung der Bischofskonferenz der VELKD 2025

MLB Treffen mit der Kirchenleitung der VELKD in Hannover

METT ülés – Bécs

Wittenberg – Püspöki hivatal utazás

Rīga Lutheran Church

Berlin – Eszterházy

Nápoly - megemlékezés a gályarab prédikátorokra

Addis Abeba, Etiópia – LVSZ gyűlés

USA, IOWA visit – Amerikai Evagélikus Egyház meglátogatása

LVSZ – Lettország Riga

Hannover – MLB

Róma, Vatikán – Pápalátogatás

5.4. Fabiny Tamás 2025. évi publikációi

I. Saját írások

Evagélikus Élet

FABINY Tamás: A megkülönböztetés képessége. *Evagélikus Élet*, 2025/37–38. 10–11. o.

FABINY Tamás: Két ige a házasság védelméről. *Evagélikus Élet*, 2025/7–8. 16. o.

Lelkipásztor

FABINY Tamás: Igehirdetés Keveházi László nyugalmazott lelkész temetésén. *Lelkipásztor*, 2025/10. 573–575. o.

FABINY Tamás: Igehirdetés Szita Istvánné Bérczi Margit nyugalmazott lelkész temetésén. 2025/10. 578–580. o.

FABINY–SZIKRA: A jövő reménysége. Zsidó-keresztény párbeszéd a 21. században. *Lelkipásztor*, 2025/8–9. 468–472. o.

Credo

FABINY Tamás: Mert egyetlen ióta is fontos. A Credo előzményei és indulása. *Credo*, 2025/4. 1–9. o.

FABINY Tamás: A lelkipásztort szeretném látni benne: szubjektív visszaemlékezés Káldy Zoltán püspökre, *Credo*, 2025/4. 37–39. o.

Könyvrészletek, tanulmányok, cikkek

FABINY Tamás: *Az isteni szépség*. In.: Amikor megláttam Istent. Történetek istenkeresőknek. Szerk.: Szabó Lajos. Luther Kiadó, Budapest, 2025, 122–123. o.

FABINY Tamás: *Zum Geleit*. In.: Lutherische Kirche in der Welt. Jahrbuch des Martin-Luther-Bundes. Szerk.: Michael Hübner–Rainer Stahl. Martin-Luther-Verlag, Erlangen, 2025, 7–9. o.

FABINY Tamás: *Az elveszett dragma*. In.: Reménytövis. Kortárs keresztény versantológia. Szerk.: Kisfaludy Zsófia. Kálvin Kiadó, Budapest, 2025a, 47–48. o.

FABINY Tamás: *Tekintet*. In.: Reménytövis. Kortárs keresztény versantológia. Szerk.: Kisfaludy Zsófia. Kálvin Kiadó, Budapest, 2025b, 181–184. o.

FABINY Tamás: *Kyrie*. In.: Reménytövis. Kortárs keresztény versantológia. Szerk.: Kisfaludy Zsófia. Kálvin Kiadó, Budapest, 2025c, 356–357. o.

FABINY Tamás: *Hajlék*. In.: Reménytövis. Kortárs keresztény versantológia. Szerk.: Kisfaludy Zsófia. Kálvin Kiadó, Budapest, 2025d, 484–485. o.

FABINY Tamás: *Nyitány és finálé. Az új teremtés gondolata és Éden-kerti motívumok a Jelenések könyvében*. In.: Teológia és teremtés. Mélységek és magasságok. Szerk.: Bácskai–Molnár–Seben. Evangélikus Hittudományi Egyetem, L'Harmattan Kiadó, Luther Kiadó, 2025, 27–40. o.

ESTERHÁZY–FABINY: *A Márk-változat. Fabiny Tamás beszélgetése*. In.: Vanni van. Válogatott beszélgetések. Szerk.: Pál Sándor Attila. Magvető Könyvkiadó, 2025, 284–304. o.

FABINY Tamás: *De ki az én felebarátom? Pannonhalmi Szemle*, 2025/2. 3–5. o.

FABINY Tamás: *Igehirdetés Grunwalsky Ferenc temetésén*. Ezredvég, 2025/6. november–december. 107–111. o.

FABINY Tamás: „Nyíltan megmondhatom nektek...”. In.: *Az egyházi élet új kultúrája. Inspirációk a közös tanítványsághoz*. Szerk.: Görfölv Tibor. Szemlélek Kiadó. Bp. 2025. 78–85. o.

2026. 02. 15., 2026. 06. 17., 2026. 10. 16., In.: *Szabadság. Lelki útravaló az év minden napjára*. Szerk.: Galambos Ádám. Luther Kiadó. Budapest. 2025. 71–72., 249–250., 422–423. o.

FABINY Tamás: „Ne félj Sion, ne lankadjon kezed!” *Budavári Hírmondó*. 2025/4. 2. o.

FABINY Tamás: *Ne legyünk állvány imádók*. In.: *A közelség örömhíre. 100 idézet és 10 publicisztika a Szemlélek első évtizedéből*. Szemlélek Alapítvány. Budapest. 2025. 45. o.

FABINY Tamás: *Barlang és templom*. In.: *Hét és fél deka kenyér*. Bagár Iván ostromnaplója. Szerk.: Venásch Eszter. Luther Kiadó. Budapest. 2025. 7–9. o.

Evangélikus.hu-ról

Fabiny Tamás: *Megtartotta első ülését a CA 500 bizottság*. 2025. július 8. <https://www.evangelikus.hu/hireink/beszamolo/megtartotta-else-uleset-az-ca-500-bizottsag/>

Fabiny Tamás: *A hely, ahol Jézus lakik*. 2025. június 27. <https://www.evangelikus.hu/hireink/beszamolo/eszakkelet-afrikaban-ulesezett-a-lutheranus-vilagszovetseg-tanacsa/>

Fabiny Tamás: „*Istenem, miért hagytál el engem?*” 2025. április 18. <https://www.evangelikus.hu/hireink/publicisztika/istenem-miert-hagytal-el-engem-fabiny-tamas-puspok-lvsz-alelnok-nagypenteki-uzenete/>

II. Interjúk

BODA Zsuzsa–FABINY Tamás: „*Több szálon kötődöm a csömöriekhez*”. Interjú dr. Fabiny Tamás püspökkel. *Mustármag*. 38. sz. 2025. karácsony. 3–5. o.

III. Egyéb

Mit várhatunk Leó pápától? *A Szív*. 2025. szeptember. 50–51. o.

Egy irányba vezető utak. *Mind*. 2025. ősz. 16. o.

5.5. Felügyelői jelentés

Méltósággal és építően

FÁBRI GYÖRGY • EGYHÁZKERÜLETI FELÜGYELŐ
(ÉSZAKI EVANGÉLIKUS EGYHÁZKERÜLET)

Egyházkerületünk elmúlt egy évét a püspökválasztás és a püspöki hivatal átadása/átvétele határozta meg – érthetően és helyénvalóan ez állt a gyülekezetek és az egyházkerület szervezeti működésének középpontjában. Ugyanakkor gyülekezeteink hitélete, közösségi élete ebben az időszakban is gazdagította mindannyiunk lelki és Krisztus követésében telt életét. Ezért felügyelői jelentésemben örömmel számolok be minderről.

1. Püspökválasztás

Amint azt az egyházkerület jelölőbizottságának a kerületi közgyűlésre készült, 2025. decemberi beszámolója részletesen tartalmazta, a püspökválasztás jelölési és választási folyamata rendben lezajlott, ezt a beszámolót a közgyűlés elfogadta. Ehhez felügyelői jelentésemben a gyülekezeti életre vonatkozó tapasztalatokat teszem itt hozzá.

Az elnökség kezdeményezésére a választási folyamatot széleskörű gyülekezeti konzultációkkal indítottunk el. Már a jelölési időszakban arra ösztönöztük közösségeinket, hogy a püspökválasztást tegyük olyan áldásos alkalommá, amikor közös jövőnkéről van mód együtt gondolkodni. Első megközelítésben tehát ne személyekben gondolkodjunk, hanem mérjük fel, hol tartunk, fogalmazzuk meg, merre szeretnénk menni és fogalmazzuk meg, ehhez milyen pásztorolási támogatást, vezetést tartunk a legjobbnak – különösképpen is pedig imádkozunk együtt, hogy a Gondviselés jól rendezze el mindezt.

Ennek jegyében számos egyházmegyei és gyülekezeti beszélgetésen vehettem részt, ahol az imádságos együttlétek során felelős és elkötelezett evangélikusok beszélgettek gyülekezetük és az egyházunk jövőjéről. A lélekerősítő találkozókból mintegy szervesen nőtt ki az a három fórum (Budapest, Salgótarján, Nyíregyháza), ahol széles nyilvánosság előtt, internetes közvetítéssel több ezer érdeklődőt elérve mutakozhattak be a püspökjelöltek. Az egyházkerület vezetése részéről közreműködtem ezek előkészítésében és megvalósításában.

Szólnom kell jelentésemben arról is, hogy a jelöléseket elfogadó lelkész testvérek személyes odafigyelése és testvéries, egymást tisztelő, részvétele példaadás mindannyiunknak a szolgálatra. A jelölti programokban és szereplésekben, bemutakozásokban megismertük a gondolataikat, hitvallásukat, tanúságtevésüket egyházunk jövőjéről. Ez inspirált, s egyben tükröt is tartott számunkra. A többféle megközelítés és talentum egyben kifejezete egyházkerületünk sokszínűségét, s így magukra ismerve a gyülekezetek érdemben szavazhattak. A megszólítást kapott lelkész testvérek közül ki-ki a maga útján érezte az elhívást, s erről a jelölések elfogadásával, illetve el nem fogadásával adtak számot. A két fordulóban zajlott választásban így ott tudhattuk a Szentlélek gondoskodását, hála érte. Új püspökünk, Keczkó Pál testvérünk munkáját kísérje áldás és a mi egyöntetű támogatásunk!

A választási folyamat procedurális részét a jelölőbizottság végezte, elkötelezett és a felmerült problémák megoldásában tevékeny munkájukért köszönet illeti őket! A választás törvényességét Petri Dávid kerületi ügyész testvérünk biztosította, folyamatos és minden részletre kiterjedő figyelem nélkülözhetetlen volt. Azt is érezkelhette az egyházkerület, hogy mindez hatalmas szervezői munkát igényelt. A püspöki hivatal munkatársai, kiemelten is Heinczinger Orsolya, Szikra Benedek és Venásch Eszter szolgálatvállalása ebben minden tiszteletet és köszönetet megérdemel, köszönet és gratuláció érte!

2. Hálaadás

Az új püspök szolgálatba lépésének előkészületével és megvalósulásával szükségképpen együtt járt egyházkerületünket húsz éven át vezető Fabiny Tamás püspök testvérünk búcsúja. Ezt több alkalomra osztva is megtehattük, ami nem csupán számvetésekre adott lehetőséget, és jelentett lélekemelő élményt, hanem – híven Tamás püspök egész szolgálatához – további egyházépítést is szolgált. A hazai ökumenikus és társadalmi kapcsola-

tok, a nemzetközi beágyazódásunk, a gyülekezetek közötti találkozások alkalmi voltak ezek, amikor is hálát adtunk a leköszönő püspök szolgálataért és hitet tettünk a közös munka folytatása mellett.

Miután mindezek során többször is volt módom Tamás püspökről, közös munkánkról szólnom, s ezt a közgyűlés tagjai is meghallgathatták, itt mindezt nem ismétlem meg, csupán három szóban összegzem: hála, köszönet, reménység.

3. Egyházi életünk

A püspökválasztáshoz is kapcsolódva, de önértékön zajlottak egyházkerületi eseményeink, a hivatali ügyek intézése. Az egyházmegyei beszámolók alapján rendben megtörténtek a vizitációk, LMK-k, a különféle gyülekezeti és egyéni támogatások odaítélései, folyósításai. Kiemelkedő részvétellel zajlott le a Találkozó Veled egyházkerületi nap Salgótarjánban, missziós lelkészünknek s egyben házigazdánknak, Horváth-Hegyi Ádám-nak és rajta keresztül a gyülekezetnek ezúton is köszönet. A városi támogatás kiváló helyszínt, a szervezők és közreműködők pedig igazi lelki együttlétet biztosítottak a sok-sok örömteli találkozás, program és közös imádság, éneklés során.

Részt vettünk az országos eseményekben, ame-

lyek között kiemelkedett az evangélikus presbiterok országos találkozója (EPOT). Itt szinte valamennyi gyülekezetünk képviseltette magát, izgalmas előadásokon, beszélgetéseken járhattuk körül egyházi-gyülekezeti életünk legfontosabb kérdéseit. Jómagam előadója voltam a médiával, gyülekezeti kommunikációval foglalkozó szekciónak.

Elnöktársammal és a megválasztott képviselőkkel együtt elláttuk feladatainkat az országos presbitérium, a zsinat és a különféle bizottságok munkájában. A mind hatékonyabb munka érdekében felelevenítettük azt a korábbi gyakorlatot, hogy az ülések előtt informális egyeztetésen tekintjük át kerületi küldöttekkel a várható témákat, fogalmazzuk meg együtt az egyházkerületi-gyülekezeti szempontokat. Hasznosnak tartanám a másik irányt is rendszeresíteni, azaz a kerületi közgyűlésnek, illetve a delegáló egyházmegyéknek számoljanak be a küldöttek, és ezt gyűjtsük egybe.

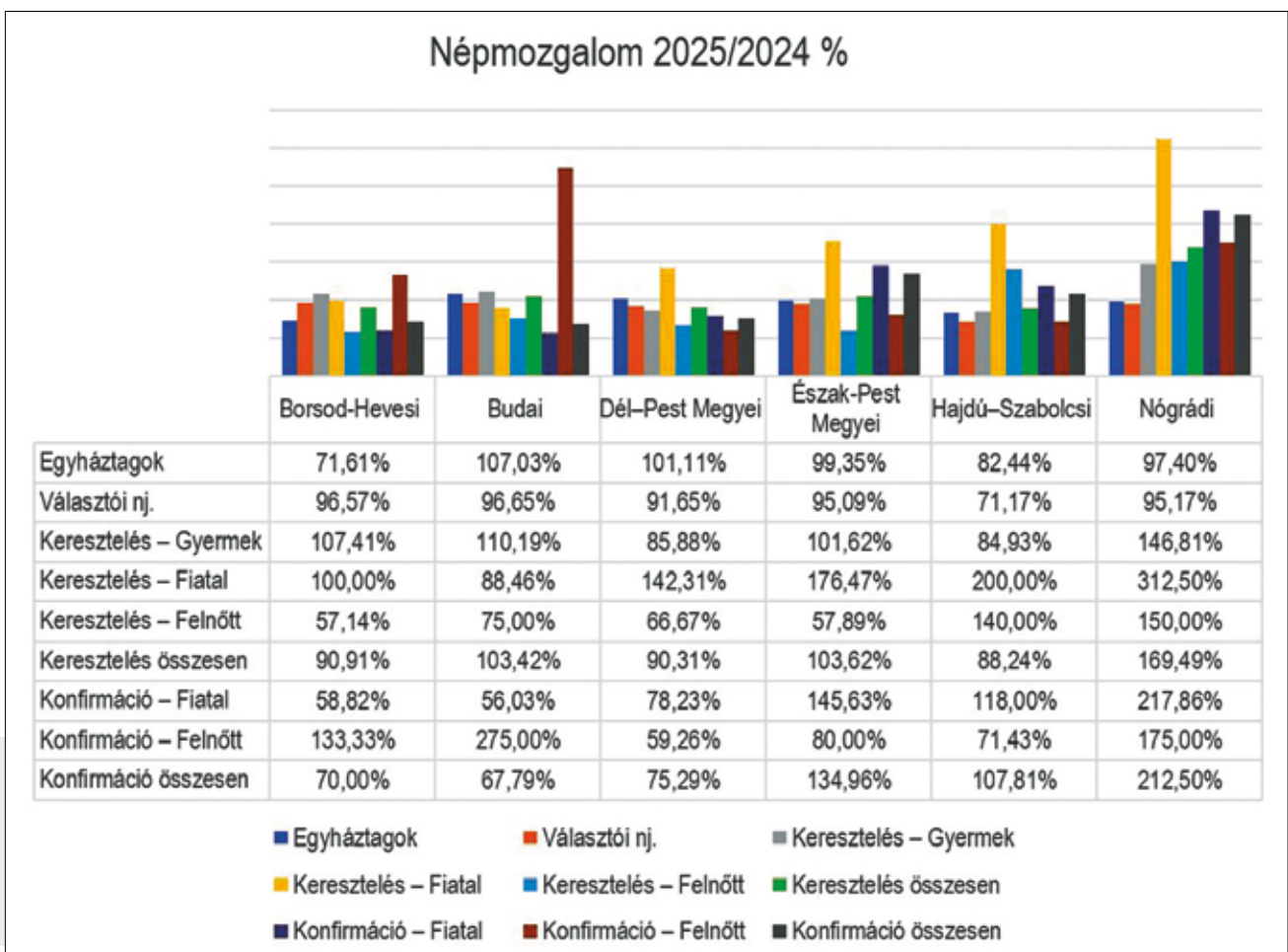
4. Számaink

Az elmúlt év népmozgalmi adatait a lentebbi táblázat tartalmazza. Itt egy adatot emelek csak ki szövegesen: örömdetesen megnőtt a konfirmálók száma! Ennek elemzését célszerű egyházmegyei szinten is elvégezni.

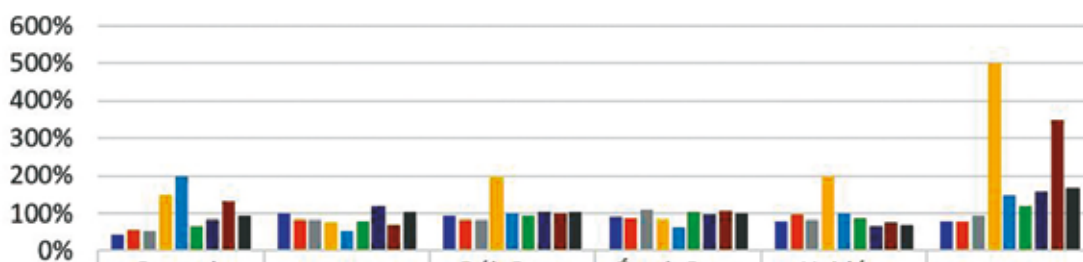
	EGYHÁZTAGOK	VÁLASZTÓI NJ.	KERESZTELES - GYERMEK	KERESZTELES - FIATAL	KERESZTELES - FELNÖTT	KERESZTELES ÖSSZESEN	KONFIRMÁCIÓ - FIATAL	KONFIRMÁCIÓ - FELNÖTT	KONFIRMÁCIÓ ÖSSZESEN
Borsod-Hevesi	1110	788	29	3	8	40	10	4	14
Budai	12887	2944	119	23	9	151	79	22	101
Dél-Pest	11663	4237	152	37	16	205	115	16	131
Észak-Pest	11307	5892	188	30	11	229	150	16	166
Hajdú-Szabolcsi	7648	2864	124	4	7	135	59	10	69
Nógrádi	5578	3548	69	25	6	100	61	7	68

	ESKETÉS – TISZTA EV.	ESKETÉS – VEGYES	NEM EVANGÉLIKUS ESKETÉS –	ESKETÉS – ÖSSZESEN	TEMETÉS – FÉRFI	TEMETÉS – NŐ	TEMETÉS ÖSSZESEN	VAS. ÁTL. RÉSZTV.	HÉTKÖZI. ÁTL. RÉSZTV.	ISTENTISZTELETI RÉSZVÉTEL ÖSSZESEN
Borsod-Hevesi	2	7	0	9	16	23	39	240	341	581
Budai	18	46	3	67	58	97	155	883	574	1457
Dél-Pest Megyei	6	23	3	32	88	132	220	723	443	1166
Észak-Pest Megyei	10	40	2	52	116	120	236	1243	654	1897
Hajdú-Szabolcsi	4	23	2	29	87	113	200	770	279	1049
Nógrádi	3	18	0	21	61	79	140	933	380	1313

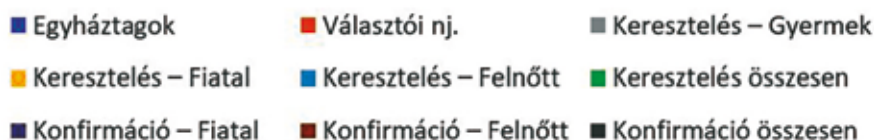
A változás az előző évhez és 2017-hez képest a legfontosabb adatoknál:

Népmozgalom 2025/2017 %

	Borsod-Hevesi	Budai	Dél-Pest Megyei	Észak-Pest Megyei	Hajdú-Szabolcsi	Nógrádi
Egyháztagok	44,61%	100,59%	93,17%	88,44%	80,37%	81,36%
Választói nj.	58,03%	83,38%	82,00%	86,94%	96,82%	81,41%
Keresztelés – Gyermekek	53,70%	82,07%	83,06%	110,59%	84,93%	93,24%
Keresztelés – Fiatal	150,00%	76,67%	194,74%	83,33%	200,00%	500,00%
Keresztelés – Felnőtt	200,00%	52,94%	100,00%	64,71%	100,00%	150,00%
Keresztelés összesen	66,67%	78,65%	94,04%	102,69%	87,10%	120,48%
Konfirmáció – Fiatal	83,33%	117,91%	103,60%	97,40%	67,82%	160,53%
Konfirmáció – Felnőtt	133,33%	68,75%	100,00%	106,67%	76,92%	350,00%
Konfirmáció összesen	93,33%	102,02%	103,15%	98,22%	69,00%	170,00%

Arról is tájékoztatom a közgyűlést, hogy az egyházmegyei felügyelők köréből érkezett javaslatra megszervezzük ennek a körnek a rendszeres egyeztetését, egyfajta egyházmegyei felügyelők tanácsa formájában.

5. Ügyeink

Az elmúlt évben, szintén összefüggésben a püspökváltással, felmerült a püspöki székhely és püspöki hivatal kérdése. Előbbi esetében egyértelmű a helyzet: a Budavári Evangélikus Egyházközség temploma a püspöki székhely, püspökünk ott teljesít gyülekezeti lelkészi szolgálatot. A püspöki hivatal elhelyezésének kérdése egy több évvel ezelőtt elindult gondolkodáshoz kapcsolódott a Szilágyi Erzsébet fasori épület esetleges értékesítéséről. Az egyházkerületi elnökség a most felvetett, többágú ingatlankombináció egyeztetése során határozottan képviselte az egyházkerület gyülekezeteinek két elvárását. Először is az épületben található kápolna és annak gyülekezete nem csupán megőrzendő, de adott esetben fejlesztendő

érték. Másrésztől, csak akkor vetődhet fel érdemben a hivatal elköltözése, ha minden szempontból megfelelő, konkrét elhelyezést biztosítanak számunkra. A további koncepciókról még csak távlati tervekről hallani, ezek realizálódása kellő pontján mindenképpen a közgyűlés állásfoglalását kérjük majd.

Sajnos a miskolci gyülekezeti ügyek megoldása tovább húzódik. Mekis Ádám lelkész testvérünk áldozatos munkával rendezte a szétesett gyülekezeti viszonyokat, beleértve az adminisztrációt és gyülekezetszervezést is. A lelkészi pályázat kiírásra került, a folyamat rendben lezajlott, a választás egyértelmű eredménnyel megtörtént. Azonban az eljárással szemben jogi kifogások érkeztek be, az egyházi bíróság ezek nyomán talált kifogást a folyamatban. Jelenleg további egyeztetések zajlanak, reménységünk a mielőbbi megnyugtató lezárás. Most vizsgáljuk, hogy ennek érdekében az elnökség milyen határozott lépéseket kell, hogy tegyen.

Erős vár a mi Istenünk!

Csőmör, 2026. március 23.

6. Személyi hírek

Ordinációk

Tanúság arról, aki van, aki volt, és aki eljövendő

Lelkészsé avatták Riczingerné Garai Szilviát

Erdőkürt – 2025. július 5.

62

A Nógrád vármegyei Erdőkürt csendes, de ünnepi hangulatú kis evangélikus templomában tartották Riczingerné Garai Szilvia lelkézszentelését. A július 5-i esemény nemcsak a szűk közösség, hanem az egész környék életében különleges jelentőséggel bírt. Az erdőkürti templom megtelt, sőt, mondhatjuk, túlcsoordult a hívek szeretete. Annyi ember kívánt jelen lenni, hogy a szervezők a település

iskolájának udvarán sátrakat húztak fel, innen lehetett követni az ünnepi alkalom élő közvetítését. Ez a gesztus messze túlmutatott az egyszerű vendéglátáson: a közösség így akarta kifejezni az új lelkész iránti örömét, megbecsülését és támogatását.

A lelkészjelölt olyan bibliai igéket választott az alkalom alapigéjéül – a *Jelenések könyve* 1. fejezetének 4–6. versét –, amelyek különösen közel állnak a szívéhez, a diplomamunkájában ugyanis mélyrehatóan elemezte ezt a szakaszt. Fabiny Tamás, az északi egyházkerület püspöke az igehirdetésében rámutatott: a hosszú, bonyolult mondatok első látásra látszólag szabálytalanok, mégis jelentéssel telítettek. A görög nyelv gazdagsága révén feszítik ki az isteni kinyilatkoztatás hatalmát és örökérvényűségét: a múlt, a jelen és a jövő mind egyszerre van jelen az igében. Ez a szakasz akkor válik személyessé, ha valaki úgy viszonyul hozzá, ahogyan Szilvia: nem csupán passzív reflexióval, hanem tudományos alapossággal dolgozza fel.

Az istentisztelet liturgiájában az Evangélikus Hittudományi Egyetemet László Virgil docens, az Újszövetségi Teológia Tanszék vezetője, a lelkészjelölt diplomadolgozatának témavezetője képviselte, illetve Mekis Ádám nyugalmazott esperes is

szolgált, aki hosszú évekig építette az erdőkürti gyülekezet közösségét, így neki is fontos szerepe volt Szilvia életútjában.

A köszöntők sorában elsőként Szarka István esperes lépett a pulpitushoz, a Nyugati (Dunántúli) Evangélikus Egyházkerület, illetve a Fejér-Komáromi Egyházmegye nevében köszöntve az új lelkészpárost. Szilvia és férje, Riczinger Péter lelkész ugyanis Bakonyszombathelyen vállalnak új feladatokat. Az ottani gyülekezet részéről Kadlecik Tibor felügyelő üdvözölte a házaspárt. A felügyelő kiemelte, hogy a kettős szolgálat formálja a közösség arcukat, a közös prédikálás és a lelkiség pedig az együttlételet erősíti. Meghatóan gratulált a frissen ordinált lelkésznek Mekis Ádám nyugalmazott esperes, Torma-Hasza Mónika szombathelyi lelkész, Szilvia hatodévének mentora, és köszöntötték őt a barátok és az évfolyamtársak is.

Különösen emlékezetes volt Fábri György köszöntője. Az északi egyházkerület felügyelője kiemelte, hogy Szilvia ugyan már eddig is számos utat bejárt, ám igazi otthonra az evangélikus közösségben lelt. „Szinte mindegy, melyik gyülekezetben szolgál. Egyházunknak az számít, hogy otthon vagy-e nálunk” – fogalmazott.

Az istentisztelet után meghitt gyülekezeti szeretetvendégség vette kezdetét, amelyen hagyományos sztrapacskával kínálták a híveket. Ennek az egyszerű népi ételnek az elfogyasztása a görögös iskolaudvaron álló sátrak alatt közösségi élményt hordozott. Az utána zajlott beszélgetések, a hálás ölelések és az örömteli arcok mind azt mutatták, hogy ez az esemény nem csupán egyvalakinek az ünnepe volt, hanem az egész közösségé, Erdőkürté, az evangélikus egyházé, a földrajzi és lelki otthoné és mindazoké, akik tovább viszik a szolgálat lángját.

Életrajz

Riczingerné Garai Szilvia 1992-ben született Budapesten. A Nógrád vármegyei Erdőkürtön nőtt fel, az ottani evangélikus gyülekezetben keresztelték, és ott is konfirmált. Máig meghatározó számára az az örökség, amelyet a családjától és a gyülekezetétől kapott. Gyermekkorától kezdve természetes volt számára az egyházi közeg: szerette a hittanórákat, a hittanversenyeket, a tábortokat és a különféle találkozókat.

Középiskolai tanulmányait az aszódi evangélikus gimnáziumban végezte. Már ekkor is felmerült benne, hogy lelkész lesz, de végül a Károli Gáspár Református Egyetem pszichológia szakára iratkozott be. Két évvel később, 2013-ban kapta elhívását a lelkészi szolgálatra, de csak 2015-ben kezdte el az Evangélikus Hittudományi

Egyetemen a teológus-lelkész szakos képzést. Vallja, hogy újonnan születése csak egy évvel az elhívása után történt meg, ekkortól lett igazán világos számára, hogy kiről kell bizonyosságot tennie lelkészként. Teológiai tanulmányaival párhuzamosan pszichológia mesterszakos diplomát is szerzett a Pázmány Péter Katolikus Egyetemen, egy évet pedig ösztöndíjasként töltött a németországi Tübingen egyetemén.

2021-ben kötött házasságot Riczinger Péterrel, két kislányuk van. Hatodévé a szombathelyi gyülekezetben végezte Torma-Hasza Mónika mentorálása mellett. Szilvia lelki növekedésében és lelkesszé formálódásában családján, küldő gyülekezetén és lelkészén túl nagy szerepe volt többek között a biatorbágyi gyerektáboroknak, a főti kántorképző intézet augusztusi tanfolyamainak, az angyalföldi evangélikus gyülekezetnek, a Lutheránus Világszövetség gyűléseinek, később pedig a pestszentlőrinci, a kispesti és a szombathelyi gyülekezetnek, amelyekre mind-mind nagy hálával gondol. Beosztott lelkészi szolgálatát a Bakonyszombathelyi Evangélikus Egyházköztségben kezdi meg szeptember 1-jén.

„Nem tisztavatás, hanem lelkészszentelés”

Farkas Ábel szolgálatba állítása

Érd – 2025. augusztus 31.

Zsúfolásig megtelt az érdi evangélikus templom augusztus utolsó napján. Családtagok, barátok, a testvéregyházak képviselői és gyülekezeti tagok érkeztek, hogy együtt vegyenek részt Farkas Ábel lelkészszentelésén.

Az ordináció szolgálatát Fabiny Tamás püspök végezte. A lelkészjelölt által választott ige – „A rád bízott drága kincset őrizd meg a bennünk lakozó Szentlélek által” (2Tim 1,14) – alapján tartott prédikációjában idézett egy részletet Ábel korábbi motivációs leveléből, amelyet még a teológiai fel-

vételihez írt. Ebben őszintén vallott arról, hogy gyerekként katona vagy rendőr szeretett volna lenni. Fabiny Tamás mosolyogva, de mély értelmű szavakkal fűzte hozzá: „Mégsem tisztavatáson vagyunk most együtt, hanem lelkésszentelésen – az egyetlen és legfelsőbb egyházi rendbe való beiktatáson. Ábel nem közlegény, nem baka lesz, aki nek előre kell lépnie a ranglétrán, hanem lelkész. Ez a legnagyobb tisztség, amit Isten szolgálóként viselhetünk.”

Ezt követően az egyház igazi kincséről szólt, mely Luther szerint maga az evangélium, végül személyes üzenetet fogalmazott meg a fiatal lelkész számára: Isten nem csak a hangos, harsány embereket hívja el szolgálatra. „Szükség van a halk, személyes bizonyágtételekre” – mondta, ezzel is megerősítve őt elhívásában.

Az istentiszteletet követően díszközgyűlést tartottak, amelyen sorra megszólaltak azok, akik végigkísérték Ábel eddigi útját, és akik örömmel fogadták most be a lelkési közösségbe. Elsőként a küldő gyülekezet képviselőjében a Labossa Péter Mihály – Labossáné Kővágó Anita lelkész házaspár, majd a Budai Evangélikus Egyházmegye nevében Keczkó Pál, a Nógrádi Evangélikus Egyházmegye nevében pedig Szabó András esperesek szóltak a frissen ordinált lelképásztorhoz. Szót kapott továbbá Blázy Árpád, aki hatodéves teológiai tanulmányai során volt mentora a budapest-kelenföldi gyülekezetben. A sorban őt követte Adámi László, majd a leendő szolgálati hely képviselőjében a sámsónházi és pásztói gyülekezetek felügyelői is kifejezték örömüket és reménységüket.

Az alkalom bensőségességére vall, hogy minden felszólaló személyes hangon szólt a frissen szentelt lelkészhez. Volt, aki a közös, kezdeti szolgálatok éveire emlékezett, más a gyülekezeti élet apró pillanatait idézte fel, ismét más a jövő feladataira tekintett előre. A közös szál azonban minden megszólalásban ugyanaz volt: az öröm, hogy a közösség új lelkészt kapott, és a hit, hogy Isten vezet majd az útját. A köszöntések sorát végül ismét Fabiny Tamás zárta, aki az egyházkerület nevében is áldást mondott életére és szolgálatára.

A templom falai között a csendes áhítat és ünnepi öröm egyaránt jelen volt. Sokak számára ez a nap nemcsak Ábel személyes életútjának mérföldköveként marad emlékezetes, hanem mint közösségi ünnep is, amely új erőt és lendületet adott a gyülekezetnek.

Életrajz

Farkas Ábel 2000 februárjában született. Százhalombattán nőtt fel két testvérével együtt; szülei keresztény szemlélettel nevelték őket. 2015-ben

írták be az érdi evangélikus gyülekezetbe konfirmációs oktatásra. 2016 februárjában az Evangélikusok Közössége az Evangéliumért ifjúsági hétvégéjén rádöbbsent Isten valóságos mivoltára és arra, hogy bűnei miatt milyen távol volt tőle. Ekkor kért szabadítást az Úr Jézus Krisztustól. A gimnázium éve alatt hívta el Isten arra, hogy a teológiára jelentkezzen. Itt ismerte meg feleségét, Dórát is, aki több mint egy éve hűséges segítőtársa a szolgálatban.

Isten orcájának felmutatója

Mihályi Kata ordinációja

Budahegyvidék – 2025. augusztus 31.

Lelkesszé szentelte Mihályi Katát Fabiny Tamás püspök a nyár utolsó napja, augusztus 31-e délutánján a budahegyvidéki evangélikus templomban.

A liturgiai szolgálatban Keczkó Pál, a budahegyvidéki gyülekezet igazgató lelkésze, a budai egyházmegye esperese és Bácskai Károly, az Evangélikus Hittudományi Egyetem docense, a lelkészjelölt keresztelő lelkésze vett részt. A zenei szolgálatot a gyülekezet énekkara és Ecsedi Zsuzsanna egyházzenesz végezte.

Fabiny Tamás püspök igehirdetésének alapigéjét a lelkészjelölt választotta az ünnep meghívójára: „*Megnyugtat téged, ha az orcám megy veletek?*” (2Móz 33,14) Az igeszakasz az aranyborjú bálványának felépítése és a szövetség megszegésének másnapján hangzik el, amikor Mózes közbenjáróként, az Isten és a nép közötti híd szerepében lép fel. A püspök hangsúlyozta, hogy egy lelkésznek megannyi helyen kell ilyen közvetítőnek lennie, és megismertette az ünneplő gyülekezettel, hogy a szolgálatba álló lelkésznek hány helyen – gyülekezetben, a Magyarországi Evangélikus Ifjúsági Szövetségben (Mevisz), a teológiai képzés és heidelbergi ösztöndíja során – vált egészen fia-

tal kora óta Isten üzenetének lelkes hirdetőjévé. Egy lelkész Isten arcát közvetíti a világban, bármerre is jár, de ebben nem a nagy terhet vagy a félelmet kell látni, hanem annak ajándékát, hogy ezt az örömteli és megnyugtató tekintetet az tudja képviselni, aki maga is megtapasztalta életében a megváltottságnak, az el nem hagyottságnak a csodáját. Fabiny Tamás arra buzdította Mihályi Katát, hogy szolgálatában mutassa fel Isten ragyogó és megbékélést hozó orcáját, amelyről olyan gyönyörűen vall az istentiszteletek végén elhangzó ároni áldás: „Az Úr áldjon meg és őrizzen meg téged! Az Úr világosítsa meg az ő arcát terajtd, és könnyörüljön rajtd! Az Úr fordítsa az ő arcát tefeléd, és adjon neked békességet!” (4Móz 6,24–26)

A lelkézszenelést követő közgyűlésen a köszöntések sorában a helyi gyülekezet nevében Keczkó Szilvia lelkész, a hatodévnék helyet adó kiskőrösi gyülekezet részéről pedig Arató János Lóránd igazgató lelkész és Opauszki Gáborné felügyelő szolt. Az egyetem és a kerület köszöntésén túl megható és felemelő pillanat volt Hans Kratzert német lelkész megszólalása, aki a heidelbergi teológiai fakultás nevében üdvözölte a frissen ordinált lelkésznőt és mindazokat a lelkész kollégákat, akik az elmúlt két évtizedben Németországban voltak ösztöndíjas diákok. A hatvan éve ordinált Kratzert elárulta, hogy a fiatal korában Magyarországon töltött lelkézi gyakorlat meghatározó istenélmény volt számára, és reméli, hogy az ösztöndíj hasonlóképpen határozta meg a magyarországi lelkézi kar életét.

Az alkalmat Mihályi Kata hálaadó szavai zárták, aki köszönetet mondott családjának a támogatásukért, mentorainak és tanárainak a bölcsességükért, barátainak és hallgatótársainak a közös élményekért, az egyház közösségének a szünni nem akaró imádságért és a mindenható Istennek a lelkézi szolgálatra elhívó szóért.

Az ünnep a gyülekezeti közösség szeretetvendégségével folytatódott. A templom falain kívül, a kötetlen beszélgetésekben és a jókívánásokban ugyanaz az ígélet visszhangzott, amely az egész alkalmon tetten érhető volt: ha látjuk Isten felénk forduló, ránk tekintő orcáját, békességre és öröme lel a szív.

Életrajz

Mihályi Kata 2000-ben született Budapesten. Családj a Budahegyvidéki Evangélikus Egyházközség aktív tagja – édesapja jelenleg felügyelői szolgálatot lát el –, így maga is születésétől kezdve megtapasztalhatta a közösség megtartó erejét. Iskolás éveit a szentendrei Szent András Katolikus Általános Iskolában kezdte, majd 9. osztálytól a Deák Téri Evangélikus Gimnáziumba járt. Tizen-

öt éves korától aktív tagja a Mevisz-Bárkának, amelynek a táborai a legmeghatározóbb nyári élményei közé tartoznak. Érettségi után, 2018-ban felvételt nyert az Evangélikus Hittudományi Egyetemre. 2022 szeptemberétől másfél évet töltött Heidelbergben, ahol a teológiai kurzusok mellett a könyvtárban kutatott szakdolgozatához. Hatodévet a Kiskőrösi Evangélikus Egyházközségben végezte Arató János Lóránd mentorálása mellett. Beosztott lelkézi szolgálatát a Pilisi Evangélikus Egyházközségben kezdi most meg.

Mint a tábortűz körül

László Dávid lelkézszenelése

Kelenföld – 2025. szeptember 06.

Szeptember 6-án ünnepi istentisztelet keretében szentelték lelkésszé László Dávidot a budapest-kelenföldi evangélikus templomban. A helyszín szimbolikus választás volt, mivel Dávid életének és szolgálati útjának számos fontos állomása kötődik ehhez a gyülekezethez: itt kezdte egyházi munkáját egyházfiként, majd a másoddiplomás lelkészképzés során itt töltötte hatodévet is.

A szentelési liturgiában több, a lelkészjelölt számára mentorként meghatározó jelentőséggel bíró lekipásztor vett részt. Így állt az oltártérben Fabiny Tamás püspök mellett Gáncs Tamás, a gyülekezet igazgató lelkésze és Gregersen-Labossa György, a Sztehlo Gábor Evangélikus Szeretet-szolgálat intézményi lelkésze.

Fabiny Tamás igehirdetése alapjául László Dávid ordinációs ígéje, a 78. zsoltár első három verse szolgált. A püspök kiemelte, mennyire találóan fejezi ki ez a szakasz László Dávid személyiségét és szolgálati látását, a múlt, a hit és a történetek továbbadását, lévén, szívesen és tudományos igényességgel foglalkozik a bibliai narratívák értelmezésével. „Mint amikor az emberek a tűz körül ülnek, és mesélnek egymásnak. Mi is így ismertük

meg egymást” – idézte fel a püspök a lelkészjelölttel való első találkozását, amely hosszú, éjszakába nyúló beszélgetésbe és történetmesélésbe torkolt.

Az igehirdetésben a püspök röviden áttekintette Dávid eddigi útját a lelkésszentelésig. A tanári diploma megszerzése után az egyetemi gyülekezetben és a kelenföldi szolgálatban szerzett tapasztalatokat, majd a teológiai tanulmányok lezárását követően egy évig a Sarepta szeretetotthonban dolgozott Gregersen-Labossa György vezetése alatt. „Ez az elmúlt év érlelte meg azt a helyzetet és szolgálati lehetőséget, amire Dávid mindvégig készült” – hangsúlyozta a püspök. A fiatal lelkész most a Dunakeszi Evangélikus Diakóniai Központban kezdi meg szolgálatát otthonlelkészként, ahol mint Krisztus tanúja az ott élők mindennapjainak kísérése lesz a hivatása.

Az istentisztelet ünnepi hangulatát a köszöntések sora is erősítette. László Dávidot a kelenföldi gyülekezet nevében Gáncs Tamás, az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselőjében Varga Gyöngyi tanszékvezető, az egyetemi gyülekezet részéről Gombkötő Beáta, a dunakeszi gyülekezet nevében Petriné Chikán Katalin lelkészek, a Dunakeszi Evangélikus Diakóniai Központ részéről Sándor Ildikó megbízott intézményvezető, a diakóniai bizottság képviselőjében pedig Gregersen-Labossa György lelkész, míg az északi egyházkerület nevében Fabiny Tamás köszöntötte.

Az áldott alkalmat közös szeretetvendégség zárta, amely lehetőséget adott a személyes találkozásokra, a hálás visszatekintésre és az új szolgálati út közös megünneplésére. A kelenföldi gyülekezetben így nemcsak egy ünnepi szertartást tartottak, hanem egy közösségi életút beteljesedése és új kezdete is megvalósult ezen a szeptemberi szombaton.

Életrajz

László Dávid 1993 májusában született Budapesten református székely családban. Fiatalkorában Angyalföldön járt cserkészetre egy katolikus közösségbe, majd jezsuita fenntartású gimnáziumban érettségizett. Első egyetemi éveit a Károli Gáspár Református Egyetem tanítóképzőjén töltötte, ekkor ismerkedett meg az evangélikus egyetemi gyülekezettel, amelynek aktív tagja, később munkatársa lett. A Szélerőzsa evangélikus ifjúsági találkozó munkacsoportjában több éven át filmklubot szervezett. Diplomája megszerzése után rövid ideig első hivatásában helyezkedett el, majd a kelenföldi evangélikus gyülekezet egyházfijává választotta, és befogadta közösségébe. Itt kötött házasságot 2022-ben. Az Úr elhívására 2021-ben felelt, jelentkezve az Evangélikus Hittudományi Egyetem másoddiplomás lelkészképzésére, melyet 2024-ben

végzett el. Egy évig a Sztéhlo Gábor Evangélikus Szeretetszolgálatnál dolgozott lelkigondozóként, ami megerősítette hivatástudatát a diakóniai lelkészség felé. Jelenleg a Dunakeszi Evangélikus Diakóniai Központ intézményi lelkésze.

Továbbindulás áldással

Marton László lelkésszentelése

Budaörs – 2025. szeptember 13.

Ünnepi alkalomra gyűlt össze szeptember 13-án a Budaörsi Evangélikus Egyházközség közössége: a másoddiplomás lelkészképzést elvégző Marton László ordinációját tartották a fővárosi agglomerációhoz tartozó Pest vármegyei település evangélikus templomában. A szentelés eseménye a gyülekezet életében mérföldkőnek számít, s az ünnepi hangulatot a színültig telt templom is jelezte. A gyülekezeti és családtagok, barátok mellett jelen voltak a magukat találóan „gördülő tanítványoknak” nevező evangélikus motoros közösség tagjai is.

Az ordináció liturgiájában Fabiny Tamás püspök mellett az Evangélikus Hittudományi Egyetem képviselőjében László Virgil docens, az Újszövetségi Teológia Tanszék vezetője, illetve Endreffy Géza, a helyi gyülekezet lelkipásztora szolgált.

Igehirdetésében a püspök Jn 15,16a verse alapján szólt az ünneplő közösséghez: „Nem ti választottatok ki engem, hanem én választottalak ki titeket...” Hangsúlyozta, hogy Marton László nem a pályakezdő fiatalok útját járja, hiszen évtizedes tanári szolgálat áll már mögötte. Azonban most először öltötte fel a Luther-kabátot, amely – mint Fabiny Tamás kiemelte – nem egyszerű viselet, hanem szimbólum. „Ez nem egy mez, amit le lehet venni, vagy át lehet adni. Ezt a kabátot azért kell

viselned, hogy jelezd: Isten embere vagy” – fogalmazott a püspök, majd emlékeztette az újonnan ordinált lelkészt arra, hogy nem emberi döntés, hanem Isten hívása tette őt szolgálóvá: „Téged Isten hívott el a csapatba. Te Isten csapatába tartozol.”

Igehirdetésének végén arra is rámutatott, hogy László életének és szolgálatának most nem egy teljesen új fejezete kezdődik, hanem az eddigi munkájának folytatása nyer megerősítést. „Ez ma a továbbindulás áldása” – zárta gondolatait Fabiny Tamás.

Az istentisztelet ünnepélyességét a liturgikus szolgálatok mellett gazdag zenei kíséret emelte. Megszólt a gyülekezet dicsőítő zenekara, és László régi kórustársai is énekkel szolgáltak, különös, személyes hangulatot kölcsönözve a szertartásnak. A zene és az ének a közösség összetartozását, a szolgálat szépségét és méltóságát hangsúlyozta.

A szentelés után hosszú és megható köszöntés-sorozat következett. Elsőként Endreffy Géza szólt a budaörsi gyülekezet nevében, amelynek életébe mostantól László félállású beosztott lelkészként kapcsolódik be. Keczkó Pál esperes a Budai Evangélikus Egyházmegye képviselőjében adta át jókívánságait, majd az Evangélikus Hittudományi Egyetem részéről László Virgil fejezte ki örömét és támogatását. A különleges közösségi színt az evangélikus motorosok köszöntése hozta; az ő nevükben Buti Zoltán szólt baráti és testvéri szeretettel. Végül ismét Fabiny Tamás püspök mondott áldást az egyházkerület képviselőjében.

Az esemény egyszerre volt bensőséges és ünnepélyes. A templom falai között érezhető volt a közösség hálája és reménye. Marton László ordinációja nemcsak egyéni életútjának fontos állomása, hanem a gyülekezet számára is új lendüle-

tet ad. A budaörsi evangélikus templom szeptemberi délelőtti így nem csupán egy ünnepi esemény miatt emlékezetes: kifejezte azt a bizonyosságot is, hogy Isten hívása újra és újra megszólít embereket, akik készek életüket és szolgálatukat az evangélium ügyének szentelni.

Életrajz

Marton László 1967-ben született Budapesten. A kelenföldi evangélikus templomban keresztelték meg. Gyermekkorára nyarait Kőszegen töltötte, ahol apai nagymamája tanította meg több imádásra, illetve vitte el a vasárnapi istentiszteletekre. A gimnáziumi évek után a budapesti szervita templom kórusában szolgált. A Budapesti Tanítóképző Főiskola elvégzése után tanított, gyermek-, ifjúsági és céges csapatépítő programokat szervezett és bonyolított le, és dolgozott önkormányzatnál is.

2004-ben kötött házasságot. Feleségével 2011-ben költöztek Budaörsre, 2012-ben kapcsolódtak be a helyi evangélikus gyülekezet életébe. Csatlakozásuk után pár hónappal született meg kisfiuk. A gyülekezetben 2018 óta presbiter, és ez évben jelentkezett az Evangélikus Hittudományi Egyetem által meghirdetett másoddiplomás lelkész-képzésre. 2019-ben hosszú kihagyás után visszatért eredeti szakmájához, és újra elkezdett kiskolásokat tanítani.

Az Evangélikus Motorosok közösségének az indulástól kezdve tagja. Az első nagy – a reformáció indulásának ötszázadik évfordulójára Wittenbergbe szervezett – emléktúra, amelynek részese volt, nagy hatással volt rá. Idén ötletgazdája és szervezője volt a háromszázötven évvel ezelőtti Nápolyban gályarabnak eladott prédikátorok nyomában indult motoros zárandoklatnak.

A Magyarországi Evangélikus Egyház
Északi Evangélikus Egyházkerületének kiadványa.
Budapest, 2026

A Kerületi Krónika anyagának összeállításakor
az evangelikus.hu portálon megjelent szövegeket,
fotókat is felhasználtuk.

Felelős kiadó: Keczkó Pál
Szerkesztette: Venásch Eszter,
Gregersen-Labossa Mátyás
Olvasószerkesztő: Isó M. Emese

Nyomdai előkészítés: Török Andrea
Nyomdai kivitelezés: Vareg Hungary Kft.
Felelős vezető: Egyed Márton

Megjelent 500 példányban.

LUTHER
KIADÓ

E EVANGÉLIKUS GYŰJTEMÉNYI KIADVÁNYOK

Hét és fél deka kenyér
BAGÁR IVÁN OSTROMNAPLÓJA

Egy megrendítő napló Budapest ostromáról

Lutherkiado.hu

 LUTHER
KIADÓ

**Visszatekintés
Fabiny Tamás
püspöki szolgálatára**

Lutherkiado.hu